



# Vlak bratstva bo peljal

Celje, januarja - Kljub razprtijam, nacionalizmu in šovinizmu, kar nam Slovencem nekateri na velika usta pritikajo, bo letošnji vlak bratstva in enotnosti vseeno peljal. Z Jesenic in iz Maribora bo odpeljal 12. oktobra.

Nobena politika vlaka bratstva ne more ustaviti, so si bili enotni člani Medobčinskega koordinacijskega odbora vlaka bratstva in enotnosti Slovenije na svoji seji 19. januarja v Celju. Ta vlak je simbol ohranjanja revolucionarnih izročil NOB, to je vlak prijateljstva, ki se z medvojnih prenaša na mlade rodove. Tisti Slovenci, ki so med vojno našli svoj drugi dom med bratskimi Srbi in vsi ti srbski ljudje širokih src in odprtih rok, vedo, da Slovenci nismo niti nacionalisti niti šoviniisti. Vlak, ki je v potrditev tega prijateljstva pričel voziti leta 1961 in vse do danes ni prenehal, je ustvaril vrsto novih, trdnih prijateljstev med obema narodoma. Tudi med organizatorji v Kraljevu je bila izražena enaka misel, da vlak ne sme obstati, naj ostaja ena najtrdnjših vezi, ki so se stkale v najtežjih dneh naše domovine.

Letošnji vlak bratstva bo odpeljal iz Maribora in z Jesenic v Kraljevo in v Titove Učice v četrtek, 12. oktobra, zvečer, od tam pa se bo vračal 15. oktobra popoldne. Udeleženci naj bi prijave sporočili svojim občinskimi konferencami socialistične zveze najkasneje do 31. marca. Po vseh občinah naj bi učenci sedmih in osmih razredov pisali spise na temo vlaka bratstva, najboljši pa bodo nagrajeni. Glede na naše slabo gospodarsko stanje bodo organizatorji skušali akcijo vlaka speljati s kar najnižjimi izdatki, verjetno se bodo odločili le za pripomočke, poiskali pa bodo tudi pokrovitelje, ki naj bi jim finančno pomagali.

D. Dolenc

Odgovor na delegatsko vprašanje

## Kdaj asfalt do Javor

Škofja Loka, 23. januarja - Na zadnji občinski skupščini je delegat iz krajevnih skupnosti Javorje vprašal, kdaj bo asfaltiran zadnji odsek, dolg 1300 metrov, do vasi in kdaj bosta popravljena zemeljska usada na odseku Krajci-Polenškovo brdo.

V občinski cestni komunalni skupnosti odgovarjajo, da je cesta Poljane-Javorje-Luša poleg Kidričeve ceste najbolj pomembna lokalna cesta v škofjeloški občini, zato je imela že v tem petletnem obdobju prednost pri obnovi. V minulih treh letih je bila obnovljena na odsekih Luša-spodnja postaja žičnice-Rovt, Zaprevalj-Grebilica-Murave in Volča-Krajci-Polenškovo brdo, kar je več kot so sprva upali. Zadnji odsek je zaradi zahtevne geološke sestave tal izjemno problematičen in bo potrebno pred posegom pridobiti dodatne raziskave in študije. Obnova tega odseka je načrtovana v začetku naslednje petletke.

Za obnovu zemeljskih usadov na odseku Krajci-Polenškovo brdo je odgovorna skupnost za ceste Slovenije. Lani je bilo denarja le za pridobitev sanacijske sanacije, medtem ko bo delo predvidoma opravljeno v drugi polovici tega leta.

H. Jelovčan

## Aktualna kulturna vprašanja

Škofja Loka - V okviru seminarja so organizatorji kulturnih dejavnosti povabili Milana Bratca, izvršnega sekretarja CK ZKS, da bo v četrtek, 26. januarja, ob 11.45 predaval v veliki predavalnici šolskega centra Boris Zihel v Škofji Loki. Naslov predavanja je Aktualna kulturna vprašanja v Sloveniji in Jugoslaviji. Predavanje je namenjeno vsem, ki jih zanima tovrstna problematika.

## Predavanje Staneta Tavčarja

Kranj, 24. januarja - Društvo upokojencev Kranj vabi v petek, 27. januarja, ob 18. uri na predavanje Staneta Tavčarja pod naslovom Z mopedom na Sinaj. Z 11.300 kilometrov dolgega potovanja bo predstavil številna kulturno-zgodovinska mesta in pokrajine Grčije, Cipra, Izraela in Sinaja, skratka zanimivo predavanje z območij, o katerih se zadnje čase veliko sliši in piše.

## Zasedanje kranjske skupščine

Kranj, januarja - V sredo, 25. januarja, ob 15. uri se bodo sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine. Delegati bodo obravnavali program družbeno-ekonomskega razvoja kranjske občine v letošnjem letu in program ukrepov za reševanje problematike kadrovskih presežkov v občini. Sprejeli naj bi odlok poslovnemu času v dejavnostih posebnega pomena, dva odloka pa se nanašata na spremembe območij katastrskih občin. Delegati bodo obravnavali še poročilo o delu skupščine in delegatov v slovenski skupščini v lanskem letu ter sprejemali letošnji program dela.

## GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Trzič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

# Stanarine bi se morale povišati kar za 248 odstotkov

Jesenice, 23. januarja - Medtem ko so se stanarine povišale za 66 odstotkov, pri jeseniški samoupravni stanovanjski skupnosti menijo, da bi se realno morale povečati kar za 248 odstotkov.

V jeseniški občini so sindikati že pred časom podprli povišanje stanarin za 66 odstotkov z zadržkom oziroma so poudarili, da bodo ekonomsko stanarino v celoti podprli tedaj, ko bo postala enakovredna element pri določanju kategorije najnižjega osebnega dohodka, na osnovi katerega bo zagotovljena vsaj enostavna reprodukcija.

Razumljivo pa je, da povišanje stanarin pozdravlja samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice, ki prehod na ekonomsko stanarino tudi utemeljuje. Ugotavlja, da naj bi

prešli na ekonomsko stanarino do konca letošnjega leta, ob tem, da je nujno vrednotenje stanovanjskega sklada. Ob koncu leta naj bi bilo realno povečanje vrednosti za 414 odstotkov, revalorizirana vrednost stanovanjskega sklada pa zdaj znaša 522 milijard dinarjev. Pri samoupravni stanovanjski skupnosti ugotavljajo, da bi se morale stanarine s 1. januarjem letošnjega leta povišati za 248 odstotkov, če sploh hočejo doseči ekonomsko stanarino ali zadržati realno vrednost stanovanjskega sklada.

Republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve sicer predlaga dve varianti v predlogu za oblikovanje stanarin v letošnjem letu, vendar menijo, da zaradi enomesečnih zamikov v jeseniški občini morejo še v povišanje s 1. januarjem, temveč s 1. februarjem, kar povečuje razkorak med republiškim povprečjem in občino Jesenice. Pravijo, da to ne bo spodbudno vplivalo na že tako ali tako okrnjena sredstva za vzdrževanje in velika popravila - in vztrajajo na 66 odstotkih povišanja stanarin.

Pri samoupravni stanovanjski skupnosti tudi menijo, da vprašanje postopnega prehoda na ekonomsko stanarino ni social-

no vprašanje, saj v skladu s samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialnovarnostnih pravic znaša znosna stanarina za, denimo, tričlansko gospodinjstvo 5 odstotkov družbenega dohodka in za štiričlansko gospodinjstvo 4,5 odstotka družbenega dohodka. Zaradi vedno večjih razlik pri bivalnem standardu, ki je posledica neekonomičnega gospodarjenja in neekonomskih stanarin, pa bo poleg ekonomskega kmalu postala tudi socialno vprašanje. Rešitev socialnih vprašanj na področju stanovanjskega gospodarstva torej ni v omejevanju stanarin, temveč v učinkovitem reševanju stanovanjskih vprašanj in bivalnih pogojev.

D. Sedej

Solidarnostna pomoč Pediatrični kliniki v Ljubljani

## Proti umiranju otrok za rakom

Pred dvema letoma so ob Pediatrični kliniki UKC v Ljubljani zgradili prizidek, v katerem se je naselil hematološko onkološki oddelek. V njem zdravijo otroke, obolele za rakom. Nov oddelek in zahteve sodobnega zdravljenja te hude bolezni pa terjajo tudi veliko opreme, ki je z rednimi finančnimi viri najbrž ne bi mogli priskrbiti. Tako se je rodila zamisel o solidarnostnem skladu, v katerega bi delovne organizacije in posamezniki nakazovali denar za ta namen.

Ob ustanovitvi solidarnostnega sklada 22. decembra so predstavili tudi dejavnost Klinike za hematologijo in onkologijo pri Pediatrični kliniki, kjer poleg različnih boleznih krvi (največ je hemofilije) zdravijo predvsem otroke z rakom (levkemijo in različnimi vrstami tumorjev). Rak je sicer pri otrocih redka bolezen, vendar v Sloveniji za to kruto boleznijo zbolijo vsako leto kakih 50 otrok. Zdravljenje, ki zajema kemoterapijo (zdravljenje z zdravili citostatiki), obsevanje, pogosto pa tudi kirurški poseg, je izjemno zahtevno, zelo intenzivno in malega bolnika zelo obremenjuje, zato mora zdravljenje spremljati tudi skrbna nega in dodatno podporno zdravljenje (transfuzije krvi, umetna prehrana in podobno).

S takim zdravljenjem je mogoče pozdraviti veliko otrok, danes že kar polovico, pri mnogih oblikah raka pa celo več, kar je velik uspeh glede na dejstvo, da je bil rak še pred poltrem desetletjem neizogibno smrten. Tudi v ljubljanski kliniki imajo uspehe pri zdravljenju rakovih bolnikov: 225 jih štejejo za verjetno ozdravljene, med njimi jih je skoraj polovica, ki so bili zdravljeni pred več kot desetletjem, deset je takih, ki imajo zdaj že sami otroke.

Pogoj za uspešno zdravljenje je posebej za to vrsto boleznij urejen sodoben oddelek, ki so ga na ljubljanski pediatrični kliniki dobili pred dvema letoma in ga ob pomoči delovnih organizacij, posameznikov in društev tudi opremili. Zdravljenje raka pri otrocih pa zahteva več kot le nujno opremo, prav zato so osnovali sklad za solidarnostno pomoč, v katerem se bo zbiral dodaten denar za nakup nujnih aparatov in ostalih pripomočkov za izboljšanje kakovosti življenja otrok z rakom. Prvi je v sklad prispeval znani dobrotnik Ivan Kramberger, in s tem denarjem so kupili intravenozno črpalko, ki stane poltretjo milijardo starih dinarjev, potrebujejo pa jo za merjenje količine zdravila, ki jo bolnik dobi na uro.

V mesecu dni se je solidarnostni akciji nedvomno odzvalo že veliko ljudi. Da bi se jih še več tudi na Gorenjskem, se je v akcijo vključila Ljubljanska banka Temeljna banka Gorenjske (o čemer pišemo na prvi strani), ki bo tu spodbujala k dodatnemu zbiranju denarja za ta humani namen.

D. Z. Žlebir

Nejasnosti okrog čipkarskega dne?

## Kakšen je bil izkupiček od prodanih čipk

Železniki, 22. januarja - Lanskega avgusta so v Železnikih pripravili 26. čipkarski dan. Le malo je manjkalo, pa bi tradicionalne in naokrog dobro znane turistično-narodopisne prireditve, ki jo je pred četrto stoletje osnovalo tedanje delavno turistično društvo, ne bilo. Sedanje društvo je po besedah Toneta Sedeja v razslu, brez predsednika in članov, ki bi jih znal voditi in z društvom narediti kaj več kot običajno prodajno razstavo čipk.

»Zbodel me je članek v časopisu, da čipkarskega dne ne bo,« se vrača v lansko poletje Tone Sedej, sicer tajnik škofjeloškega počitniškega društva. »Ko smo prireditve osnovali, sem bil tajnik turističnega društva v Železnikih. Morda me zato še toliko bolj boli, ker so v sedanjem društvu vsega tri ženske, ki jih najbolj zanima prodaja čipk. Samo to, prodajna razstava, je v bistvu čipkarski dan že desetletje nazaj tudi bil.«

Tonetu Sedeju je bilo zatorej žal, da bi bilo zamišljena turistično-narodopisna prireditve povsem ugasnila. Vsega štirinajst dni pred običajnim avgustovskim datumom je pridobil gasilce, ki so lani praznovali 90 let društva in bili pripravljene prevzeti gostinski del prireditve, ter kulturnike, ki so oživili nekatere stare običaje, značilne za Železnike. Pri organizaciji prireditve je sodelovalo okrog sto ljudi, tudi mladih. Nihče ni odklonil. To-

rej vendarle znak, da hočejo imeti čipkarski dan!

»Osnovali smo prireditveni odbor, v katerem smo bili predstavniki počitniškega društva Škofja Loka kot prireditelja, gasilskega društva in turističnega društva Železniki. Dogovorili smo se, da delamo zastoj in po prireditvi položimo odprte karte

na mizo, koliko je kdo imel stroškov, koliko dohodka, koliko dobička. V počitniškem in gasilskem društvu smo se dogovora držali, medtem ko ženske iz turističnega društva kljub opozorilom še do danes niso dale obračuna. Plačale so sicer svoj del počitniškemu društvu za stroške organizacije, o dobičku pa niti črke. Človek si ob tem marsikaj misli...«

Kajpak je poslovanje turističnega društva predvsem stvar tega društva. Če je društvo oziroma kar je od njega ostalo res zgolj še neformalna skupina, ki pod zaščito društvenega žiga

preprodaja čipke (kot obtožuje Tone Sedej), se najbrž ne bi kazalo ustavljati le pri tem, ali bo "društvo" položilo pošten obračun s čipkarskega dne ali ne.

V organiziranost in delo turističnega društva mora poseči krajevna skupnost oziroma socialistična zveza. Društvo rabi predsednika, rabi delavno članstvo, rabi moč, da bo letošnjega avgusta pripravilo čipkarski dan kot turistično-narodopisno prireditve in ne le prodajno razstavo čipk, da bo obiskovalcem Železnikov in okolice znalo ponuditi tudi še kaj drugega...

H. Jelovčan

## Nove cene komunalnih storitev

Jesenice, 19. januarja - Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so se odločili za nove cene nekaterih komunalnih storitev v občini.

Stanarine so se tako ali tako po vsej Sloveniji, tudi ob pristanku republiških sindikatov, povečale za 66 odstotkov, za prav toliko odstotkov tudi na jemnine. Med komunalnimi sto-

ritvami so povišali vodarino za 60 odstotkov, tako za gospodinjstva kot za vse ostale porabnike. Odvoz odpadkov v jeseniški občini je za gospodinjstva poslej dražji za 33 odstotkov, za ostale pa 32 odstotkov. Enako se je podražila kanalizacija: za gospodinjstva za 27 odstotkov in ostale do 28 odstotkov. Nove stroške prinaša tudi nova čistilna naprava na Javorniku. Tako bo čiščenje

odplak za gospodinjstva dražje za 28 odstotkov in za ostale do 27 odstotkov.

Na cene, ki so bile uveljavljene s 1. novembrom lanskega leta, bo dražje ogrevanje s toplotno energijo za 62 odstotkov. Mestni promet, plačilo z gotovino, se je podražil za 42 odstotkov, plačilo z žetonom pa za 21 odstotkov.

D. Sedej

Letošnje investicije v kranjski občini

# Investicije vse bolj pičle in počasne

Kranj, januarja - Vse lansko leto smo jadikovali, kako upada uspešnost kranjskega gospodarstva, kar je bilo seveda res, kako zelo je bilo to povzročeno s splošnimi gospodarskimi razmerami, pa na začetku letošnjega leta pove podatek, da ostaja kranjska občina po družbenem proizvodu na prebivalca na petem mestu med slovenskimi občinami. Vseposod nam torej gre slabše, zategadelj so tudi investicije vse bolj pičle in počasne, kakor lahko označimo investicije, ki jih je napovedala kranjska industrija v letošnjem letu. Ker smo dandanes veseli vsake drobnarije, ki jo še lahko postavimo ali zgradimo, si bomo ogledali še napovedane investicije na drugih področjih.

## V industriji predvsem posodobitve

V industriji bo letos investicijska dejavnost počasnejša, kakor je predvideval srednjeročni načrt, kar je zaradi pomanjkanja sredstev seveda razumljivo. Marsikje so investicije razdelili na več zaporednih faz, usmerjene pa so predvsem v prestrukturiranje gospodarstva.

Tako nekaj investicijskih projektov predstavlja modernizacijo v smislu povečanja tehnološke intenzivnosti, kar naj bi zaustavilo zaostajanje za razvitimi evropskimi deželami.

V kranjski Savi bodo v Tovarni avtopnevmatike letos zaključili investicijo Optima II v vrednosti 88,4 milijard dinarjev, proizvodnjo nameravajo modernizirati v Velopnevmatiki, kar naj bi veljalo 15,3 milijard dinarjev, z modernizacijo proizvodnje pa bodo nadaljevali tudi v Klinastih jermeh, kjer bo investicija znašala 5 milijard dinarjev, posodobitev pa bo končana prihodnje leto.

V Iskri Kibernetiki nameravajo v Števcih letos modernizirati obstoječo proizvodnjo tarifnih merilnih naprav, kar jih bo veljalo 13,1 milijard dinarjev.

V Iskri Telematiki pa naj bi uresničili investicijski projekt Digitalni telefonski sistemi po licenci Siemensovega EWS digitalnega sistema v vrednosti 60,4 milijard dinarjev in projekt Terminali v vrednosti 24,3 milijard dinarjev.

Iskra ERO pa namerava letos začeti z modernizacijo in povečanjem proizvodnje, investicija bo vredna 36 milijard dinarjev, končali pa naj bi jo v začetku prihodnjega leta.

## Izboljšanje kakovosti izvoznih izdelkov

Ponekod pa bodo investicije namenjene izboljšanju kakovosti izdelkov za izvoz in za proizvodnjo izdelkov, ki bodo nadomestili uvoz.

Tako bodo v Ibiu nadaljevali z modernizacijo tkalnice v vrednosti 60 milijard dinarjev, zamenjava opreme pa bo omogočila

## Iskra pomaga Armeniji

# Podarili telefonsko centralo SI 2000 v kontejnerju

Kranj, 23. januarja - Po katastrofalnem potresu v Armeniji se je Iskra odločila, da prebivalstvu na prizadetem območju podari telefonsko centralo SI 2000 v kontejnerju. V Telematiki so zamisel uresničili v najkrajšem možnem roku, danes so centralo odpremili v daljno Armenijo.

Zamisel o takšni pomoči Armeniji se v Iskri ni porodila po naključju, saj v Telematiki že več kot leto dni uresničujejo razvojni projekt - kontejnerizacija domače elektronske telefonske centrale SI 2000 za javno telefonsko omrežje Sovjetske zveze. Prav za Armenijo imajo dobre odnose, Iskri strokovnjaki pa veliko izkušenj s tamkajšnjim telefonskim omrežjem. V sovjetskem ministrstvu za zveze je bila Iskrina pobuda z navdušenjem sprejeta, je povedal Mihael Šubic, vodja projekta v kranjski Telematiki, v nekaj dneh so bili usklajeni osnovni podatki in dogovorjeno, da bodo centralo

montirali v mestecu Kirovakan, ki leži 75 kilometrov od Erevana in 50 kilometrov vzhodno od najbolj prizadetega Lenakana.

Centrala SI 2000 bo imela 1000 naročniških priključkov, 128 povezav z glavno centralo v Kirovakanu in 32 povezav z medmestno centralo v Erevanu. Nameščena v kontejner je zelo podobna prototipu, ki je bil predstavljen na razstavi Sodobna elektronika 88 v Ljubljani. Po potrebi je njeno zmogljivost možno podvojiti. Tovrstne centrale so v proizvodnji od leta 1986 in jih že precej obrabuje po Jugoslaviji, v Turčiji in Sovjetski zvezi, za Čehoslovaško pa je bila montirana



v poenostavljeni kontejnerski izvedbi.

Za razvoj kontejnerizirane SI 2000 so se v Telematiki odločili, zaradi velikega zanimanja kupcev. Takšne izvedbe namreč zahtevajo dosti krajši čas od do-

bave do vključitve, enostavne so za premeščanje, predvsem pa je možno veliko prihraniti pri prostoru. Priročne so za nova naselja, kjer še ni ustreznega prostora, ljudje pa žele telefonirati. Zelo primerna je torej za porušeno mesto v Armeniji.

Dr. Janez Šinkovec o novem zakonu o podjetjih

# Ne odločajmo se na pamet

Poljce, 20. januarja - Društvo kadrovske delavce radovljiške in jeseniške občine ter izvršna sveta Jesenic in Radovljice sta pripravila v petek v Centru za obrambno usposabljanje v Poljčah predavanje, na katerem je dr. Janez Šinkovec, predsednik komisije za izvajanje zakona o združenem delu pri republiški skupščini, predstavil novi zakon o združenem delu pri republiški skupščini, predstavil novi zakon o podjetjih. Že številna udeležba na predavanju je pokazala, da je med poslovnimi in kadrovske delavci v jeseniški in radovljiški občini precej zanimanja za spremembe, o katerih pa za zdaj predvsem zaradi nekaterih nejasnosti (kaj je dohodek in kaj dobiček, kako bo s skupno in splošno porabo, kako z osebnimi dohodki, kakšna bo davčna politika...) vedo še premalo, da bi že lahko opredelili perspektivo (in organiziranost) podjetij, iz katerih izhajajo.

Dr. Janez Šinkovec, ki je sodeloval pri snovanju novega zakona, je povedal veliko bridkih "resnic", ki so se uveljavile v našem gospodarskem sistemu in za katere se je pokazalo, da so povsem skregane s svetovnimi izkušnjami. Zakon o združenem delu je, na primer, opredelil, da je glavna naloga delovnih organizacij "uvajljanja socialisti-

čnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov", novi zakon o podjetjih pa je vendarle pometel z nekaterimi idejnimi in političnimi ostanki in dal podjetjem za glavno nalogo to, da ustvarjajo dohodek in dobiček. Od dobička je namreč tudi odvisno, koliko lahko organizacija vlaga v razvoj. Medtem ko v svetu vse bolj cenijo znanje, ki po nekate-

mer, mora vsak fakultetno izobražen državljan prebiti na leto 40 ur v univerzitetnem središču, kjer se seznanjajo z novostmi v svoji stroki. Ko se bomo pri nas lotevali reorganizacije gospodarstva, bo treba upoštevati tudi svetovne izkušnje. Celotno v sovjetski zvezi, kjer so dolgo poveljevali velike organizacije in kombinatne, zdaj razmišljajo drugače, v Ameriki poudarjajo filozofijo "rojevanje novih podjetij", v ZRN vsako leto propade več tisoč podjetij, še več pa jih nastane na novo... Interes slovenske družbe ne more biti samo ustvarjanje in ohranjanje velikih podjetij, temveč predvsem organizacijska prožnost, gibljivost kapitala, povezovanja na področju znanja in denarja, je dejal dr. Šinkovec.

C. Zaplotnik

# Olajšanje in kanček presenečenja



Z olajšanjem smo sprejeli vest, da bo mandatar nove jugoslovanske vlade Ante Marković, saj je zagovornik deregulacije gospodarskega življenja, ki jo vsekakor najbolj potrebujemo za oživitve gospodarske rasti.

Ne le z olajšanjem, temveč tudi s kančkom presenečenja, smo dočakali izbor Antea Markovića, ki bo sestavil novo jugoslovansko vlado. Vsaj leto in pol, morda pa se utegne pri krmlilu zadržati dlje, bomo torej imeli premiera, ki je izrazil zagovornik deregulacije gospodarskega življenja. Po mnenju mnogih ekonomistov je to edina pot za oživitev gospodarske rasti. Tudi po Markovičevem mnenju pa je korenita sprememba sistema, ki se mora usmeriti na trg, hkrati tudi pot za demokratizacijo družbe in reformo zveze komunistov.

Zategadelj je razumljivo naše olajšanje, saj se na Slovenskem kot hudič kriza bojimo centralizma. Lahko s bojaznijo, da v krizi (gospodarski, družbeni, politični, moralni itd.), kakršno doživljamo pri nas, klic k centralizmu (trdi roki) mnogim lepo zveni in ima torej zelo plodna tla za udejanjenje. Resnici na ljubo je treba tudi reči, da nam marsikje po svetu kot zdravilo svetujejo večjo centralizacijo, pri čemer pa imajo seveda v mislih predvsem večjo učinkovitost vlade. Pri teh nasvetih moramo seveda upoštevati, kakšno vlado imamo pri nas. Nimamo namreč vlade, kakršna pozna v sodobnem svetu, kjer ni le cerkev, temveč tudi politika ločena od države. Pri nas imamo v bistvu troglavo vlado, saj prvi pridno in vse bolj glasno ukazujejo drugi dve (obe predsedstvi). Zategadelj na Slovenskem centralizem vidimo predvsem kot premoč politike nad gospodarstvom.

Pri tem razmišljanju pa smo prispeli do paradoksa. Kajti Markovića je izbrala prav ta politika, ki ima premoč nad gospodarstvom. Kako se bodo stvari razpletale in razpletle je seveda težko napovedovati, saj novo vlado čaka vroča žerjavica (inflacija), ki se vsaj hitro lahko razplamt v ogenj. Zaželimo ji veliko uspeha, saj ga potrebujemo kot puščava vode, le uspešno pečenje kostanja na žerjavici pa bo morda naposled le privedlo do ločitve politike od države. Da ta zakon ni več uspešen, tako ali tako vsi občutimo in vemo.

M. Volčjak

## IZ GOSPODARSKEGA SVETA



## Operacija "tri ničle"

V inflacijo imajo hude probleme tudi v Braziliji, nedavno je brazilska vlada v obupnih prizadevanjih napovedala nov ukrep, ki pa seveda ni posebno nov. Težki cruzado se je namreč kmalu znašel na tleh in zdaj mu nameravajo pobrati tri ničle. Ukrep bo seveda tudi praktične narave, saj bo ljudem olajšal računanje, še bolj pa gre morda za psihološko potezo, s katero naj bi menjalni tečaj težkega cruzada znašal nekaj manj kot dolar. Zdj namreč velja po uradnem tečaju dolar 810 cru zadov, na črnem trgu pa 1.300 cruzadov. Operacija "tri ničle" je del širšega načrta, s katerim naj bi poskusili ustaviti inflacijo, ki je že pri 1.000 odstotkih, decembra pa je bila 28,8 odstotna, kar preračunano na letno stopnjo pomeni, da bi bila kar 2.000 odstotna. Tako, zdaj pa lahko zavzdihnete, tudi ponekod drugod po svetu jim je tako "lepo" kot pri nas, nismo edini, ki si nečemo priznati, kaj je pravo zdravilo za podivjano inflacijo. Pravijo, da imajo ljudje tako vlado, kakršno zaslužijo, torej lahko rečemo, da imajo tudi takšno inflacijo, kakršno zaslužijo.

## Očistili 56 hektarov planinskih pašnikov

V kranjski občini so pred leti začeli pospeševati ovčerejo, ob lanskem jesenskem popisu so imeli 15 rejcev, ki je 612 ovac paslo na planinskih pašnikih Kravca, Zaplate, pri Češki koči in na Golem brdu. Dva rejca pa sta svoje trope pasla doma v ograjenih pašnikih. Pospeševalna služba pri Gorenjski kmetijski zadruzi je za vsako čredo nabavila tablete proti črevesnim zajedalcem, rejcem so dodelili po 20 kilogramov gnojila za vsako plemensko ovco in vodila nadzor pri menjavanju ovnov. Skrbela je za vzdrževanje ograj in ovčarnikov ter organizirala delovne akcije za čiščenje pašnih površin. Od leta 1985 do konca lanskega leta je bilo s sodelovanjem pašnih skupnosti, mladih zadržnikov in vojakov očiščenih 56 hektarov planinskih pašnikov. Pri prodaji ovac, jagnjet in volne ni problemov, lani so prodali 231 ovac in jagnjet ter 780 kilogramov volne.

## IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

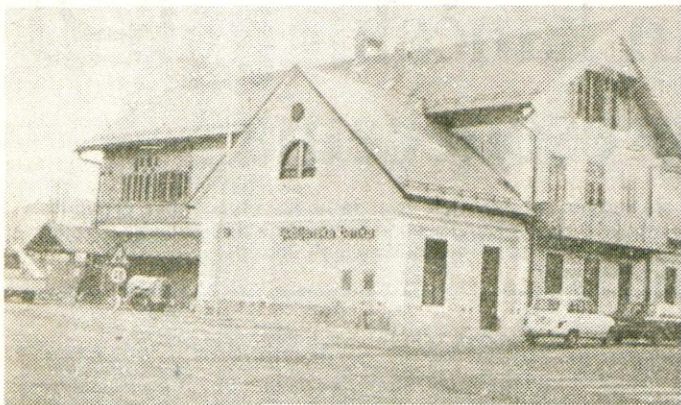


## Smučarski čevlji za Sovjetsko zvezo

Čevlji so najpomembnejši izvozni izdelek jugoslovanskega gospodarstva, pred iztekom lanskega decembra so se končali razgovori o prodaji obutve Sovjetski zvezi letos in prihodnje leto. Izvoz bo skupno znašal trinajst milijonov parov, od tega bo žirovska Alpina udeležena s 560 tisoč pari. V Alpini bodo za sovjetske kupce izdelali 140 tisoč ženskih škornjev, 230 tisoč parov salonk, 60 tisoč parov ženskih sandal, 100 tisoč parov ženskih troterk ter 30 tisoč smučarskih čevljev. Gre torej za velike serije obutve, ki so proti-tež majhnim serijam za zahodna tržišča. Vendar pa je prav tako potrebna skrbna izdelava, saj na sovjetskem tržišču naši čevlji predstavljajo zahtevnejšo obutev, enostavnejšo in zaradi tega cenejšo kupujejo drugod, pri nas pa iščejo predvsem ženske salonke in škornje. Kupujejo pa tudi smučarske čevlje, v Alpini pravijo, da prav tako zahtevajo kakovostne kot na zahodnih tržiščih, problem pa je v tem, da se posel sklone le, če imajo zagotovljena sredstva in zato ni nepretrgan.

ureja MARIJA VOLČJAK

## KRATKE Z GORENJSKE



Zdaj banka tudi v Cerkljah - Po lanski preureditvi prostorov in otvoritvi ekspoziture Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj v Senčurju so v petek odprli novo ekspozituro tudi v središču Cerklj v kranjski občini. Tako domačini kot prebivalci na območju sedmih krajevnih skupnosti na Cerkljanskem so bančno poslovalnico že kar težko čakali. Zadovoljni pa so zdaj tudi turistični delavci, saj je ureditev poslovalnice prispevala tudi k lepšemu videzu središča Cerklj. Banka v Cerkljah bo med tednom (razen ob ponedeljkih, ko bo zaprta) odprta vsak dan 7. ure do 10.30 in od 14. do 17. ure, ob sobotah pa od 7. ure do 10.30. V banki v Cerkljah zdaj lahko uredite vse dinarske, devizne in ostale posle. Geslo zaposlenih v banki v Cerkljah pa je prijazno svetovanje in Gorenj in banka - formula prihranka. - A. Ž. - slika: J. Kuhar

## Obravnava rezultatov

Radovljica - V radovljiški občini bodo po sprejetem programu občinskega sveta Zveze sindikatov potekale obravnave rezultatov gospodarjenja, sprejemanja zaključnih računov za leto 1988 ter odločitev o dokončni razporeditvi dohodka od 10. do 28. februarja. V razpravah nameravajo tokrat predvsem dati glavni poudarek vsebini poslovanja, ne pa formalnim zakonskim opredelitvam. Še posebno pozornost bodo namenili v vseh delovnih organizacijah oblikovanju sklada skupne porabe in zagotovitvi denarja za vse opredelitve po sindikalni listi. (jr)

## Delovanje sindikatov

Radovljica - Pred dnevi je predsedstvo Občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica poslalo osnovnim organizacijam in konferencam osnovnih organizacij sindikatov v občini v javno razpravo osnutek programskih usmeritev za delo občinskega sveta in njegovih organov v letu 1989 ter vzorec pravil o organiziranosti in delovanju za osnovno organizacijo sindikata. Oba osnutka bodo obravnavali izvršni odbori osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikatov do 20. februarja. Po 20. februarju bodo pripombe in dopolnila obravnavali na občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica. (jr)

## Nesnaga na očeh

Jesenice - Zima brez snega, kot da po svoje nagaja tudi komunalcem, saj nimajo (ne bi smeli imeti) časa za oddih. Vendar pa zaradi tega Jesenice v teh zimskih dneh zato niso nič bolj počistene. Še več, večina plastičnih košev za smeti je dotrajanih. Treba jih bo obnoviti. Kar se tiče nereda in nesnage, še posebej velja za Center II na Jesenicah in za bližnje igrišče za otroke. Občinska odredba je bila uspešna le kakšen mesec po sprejetju, zdaj pa je spet vse po starem - umazano. Turistično društvo je predlagalo, da komunalna skupnost zagotovi denar za nabavo novih smetnjakov in sicer takšnih, ki imajo na vrhu posodo za cigaretno ogorko. Čež zimo bi morda lahko popravili tudi klopi... Komunalni delavci, ki čistijo ceste, pa bi morali bolj pogosto počistiti tudi smeti, ki jih ljudje odmetavajo kar v žive meje. (bb)

## Spet je oživela domača gostilna Lipan

Hotavlje, januarja - Filipičevi s Hotavelj so se poldrugo desetletje pečali z gostilno in mesnico, nato so gostilno Lipan, ki je dobila ime po kraljevski ribi v bližnji Poljanski Sori, za sedem let zaprli. Letos pa je prenovljen in polepšan Lipan spet gostoljubno odprl vrata.



Pobudnika, da je Filipičeva tradicija spet oživela, sta domača hči Andreja in Filipičev »ta mladi« Janez Pernar, oba izprašana gostinca, ki jima je po več letih vendarle uspelo udejaniti sanje o lastni gostilni. Domača gostilna je po zamisli mladih zdaj dobila sodoben pridih. Ob točilnici, kjer se ustavljajo pretežno domačini, je razsežen salon, kjer gostom od blizu in daleč strežejo z domačo hrano, divjačino in ribami, za vesele lovske družine pa je na voljo posebna lovska soba. Notranjo opremo je za Lipana zasnoval arhitekt Aleš Jerman iz Gorican, izdelal pa hotaveljski mizar Karel Jezeršek. 90 gostov sprejmejo Lipanova omizja. Poleti, ko bo odprta tudi terasa z razgledom na Soro, pa jih bo še več. Ko si pri Filipičevih denarno malo opomorejo od sedanega naloženega šoka, bodo začeli urejati tudi sobe za turiste. V tem delu Poljanske doline namreč živi lovski turizem, že zdaj pa se je tudi izkazalo, da bo veliko obiska poslovnežev. Za začetek bolj razmišljajo o obogatitvi jedilnikov z divjačino, ribjimi jedmi in domačimi specialitetami, ki jih bo v domači mesnici izdeloval oče Lojze Filipič. Mlada dva pa snujeta tudi morebitne likovne razstave v notranjščini gostilne, ki bodo motivno vezane na Poljansko dolino. Vsa ekipa, oče Lojze, mama Tilka, sinova Izidor in Janez, ter mlada dva Andreja in Janez Pernar, pa si želi, da bi Lipan spet osvojil goste, da se bodo radi vračali.

D. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Nadaljevanje na vodovodu in odvodnjavanju v Dražgošah

## Manj po zagotovilih, bolj po zdravi pameti

Dražgoše, 23. januarja - Škofjeloški občinski praznik v začetku januarja je hkrati tudi praznik krajevnih skupnosti Dražgoše, kjer je danes blizu petsto prebivalcev v naseljih Rudno in Dražgoše. Ko sem se pred dnevi pogovarjal s predstavniki vodstva krajevnih skupnosti, predsednikom sveta KS Antonom Šolarjem, predsednikom skupščine Jožetom Demšarjem in tajnikom Ludvikom Jelencem, so mi povedali, da se, kar se tiče preskrbe v Dražgošah, še ni nič spremenilo. Trgovina je še vedno takšna in tako (ne)založena, kot pred letom dni, in tudi avtobusne zveze popoldne še vedno pogrešajo, saj avtobusi še vedno vozijo le šolarje in »sihtarje«. In še dobro, da ni snega, sicer bi mladež prav gotovo zelo pogrešala vlečnico, ki to zimo zaradi premajhne zagretosti članov odbora nima dovoljenja za obratovanje...

Kar pa zadeva ostale dejavnosti, pravi, da so lanski program v krajevni skupnosti skoraj v celoti uresničili; pa naj bo to na vodovodu, urejanju terena oziroma odvodnjavanja, asfaltiranja in tudi na rednih vzdrževalnih delih.

Predsednik skupščine krajevnih skupnosti Jože Demšar je prepričan, da bodo letošnje z nadaljevanjem del v dobri meri razrešili pomanjkanje pitne vode v krajevni skupnosti: »Lani smo v vasi pri cerkvi zgradili vodni zbiralnik in položili okrog 700 metrov novih vodovodnih cevi. S tem smo praktično zagotovili vodo vsem hišam. Ostala nam je praznina samo še ena hiša. Ker smo zgradili pri cerkvi tudi hidrant, smo načrtovano prvo fazo pri urejanju vodovoda na tem območju v celoti končali. Letos nas čaka še nekaj dograditev in investicija v črpalko. Pohvaliti moram krajeve, saj so pri teh delih naredili okrog 1500 prostovoljnih ur. Glede prispevka pa se še nismo dogovorili, ker bomo akcijo sklenili letos. Sicer pa sta nam pri teh delih pomagala tudi Zavarovalna skupnost Triglav in občinska požarna skupnost.«



Jože Demšar

Slej ko prej bodo morali misliti tudi na dodatna zajetja oziroma razširitev obstoječih na Pečeh, ker je na tem območju zraslo šest novih hiš, vendar za zdaj pomanjkanja vode tu še ne občutijo. Pa tudi sicer v teh sušnih zimskih dneh v Dražgošah vode ne primanjkuje. Pravzaprav imajo vode, tam seveda, kjer si je ne želijo, celo preveč. Zaradi podzemne vode je namreč v naselju na Pečeh ogroženih kakšnih 20 stanovanjskih oziroma gospodarskih objektov.

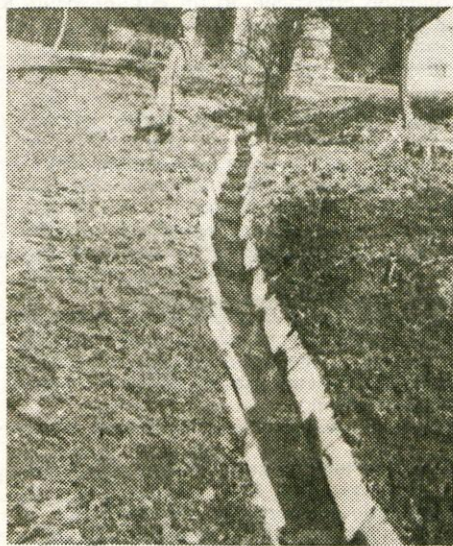
»Lani smo se kar sami lotili sanacije po tako imenovani drugi varianti. Od lastnikov na Pečeh namreč za prvo varianto nismo dobili potrebnih soglasij. Tako smo po zdravi pameti ubrali traso, za katero menimo, da bo pripomogla toliko k odvodnjavanju podzemnih vod, da se bo teren, ki je zdaj drsel in ogrožal poslopja, umiril. Strokovnjaki ne dajejo sicer nobenega zagotovila, vendar vsi skupaj ocenjujemo, da bo morda ta poseg učinkovit,« je razlagal predsednik sveta krajevnih skupnosti Anton Šolar, ko smo si ogledovali teren na Pečeh, kjer so lani položili 230 metrov kanalet in vanje speljali odvečno vodo oziroma izvire. »Ljudje sicer pravijo, da je to odvečno delo, vendar pa bomo letos s temi deli nadaljevali; če bo le denar. Lani nam je pri tej akciji pomagala komunalna skupnost. Sicer pa bo čas pokazal, ali je bil ta ukrep in poseg pravi, ali ne...«



Anton Šolar

Kar zadeva vodo in odvodnjavanje pa je bil lani uresničen še en pomemben del srednjeročnega programa za krajevno skupnost. »Puhovci« so namreč »ukrotili« na najbolj kritičnem odseku hudournik Razpot. Razen tega so tam, kjer so urejali odvodnjavanje, hkrati tudi asfaltirali nekaj cestička. Še posebej pa so uredili postajališče oziroma obračališče avtobusov na Rudnem, kjer so razen tega postavili požarni hidrant. Gasilci na Rudnem pa so že lani začeli obnavljati tudi gasilski dom.

Velika pridobitev za krajevno skupnost pa je bila lani tudi razširitev telefonskega omrežja oziroma pridobitev 20 novih telefonov. Tako je danes krajevna skupnost Dra-



Na Pečeh v Dražgošah so lani zgradili in položili 230 metrov kanalet za odvodnjavanje...

žgoše z okrog 120 gospodinjstvi ena tistih v škofjeloški občini, kjer ima skoraj vsaka hiša tudi telefon. Ob razširitvi centrale je dobil telefon vsakdo, če ga je hotel.

Kar precej dela pa jih čaka v krajevni skupnosti tudi letos. Nadaljevali bodo z dokončanjem vodovodnega programa in odvodnjavanja. Za naselje pri cerkvi imajo v načrtu izdelavo dokumentacije za ureditev kanalizacije. Upajo tudi, da bo Območna vodna skupnost oziroma Puh nadaljeval z urejanjem potoka Kane na Rudnem in javne razsvetljave se naj bi letos lotili v Dražgošah. Lani so na Rudnem zamenjali 3 svetila, letos naj bi jih v Dražgošah sedem. V vodstvu krajevnih skupnosti pa tudi upajo, da se bo iz sedanje Divje lige v nogometu razvilo športno društvo. Potem bodo prav gotovo poskrbeli tudi za to, da bo vlečnica pozimi lahko obratovala. Kar pa zadeva kulturno dejavnost, jih le-ta ne skrbi, saj zanjo že zdaj skrbi učiteljica Katarina Jelenc.

A. Žalar

Zborovanje škofjeloških radioamaterjev

## Prednost izobraževanju članstva

Škofja Loka, 22. januarja - Na današnjem občnem zboru Radio-kluba Škofja Loka so se zbrali člani štirih sekcij iz škofjeloške občine. Ob pregledu dela v lanskem letu so ugotovili, da je bilo glede na finančne možnosti dokaj plodno. Zlasti s prostovoljnim delom so urejali klubske prostore, kjer bodo letos pripravili več radioamaterskih tečajev.

Člani Radio-kluba Škofja Loka delujejo v sekcijah v Škofji Loki, Železnikih, Hotavljah in Zireh. Medtem ko prve tri sekcije dobro delujejo, je radioamaterstvo v Zireh pred nekaj leti zamrlo; ta sekcija ima le še enega aktivnega člana. Klub je lani dobil novo sekcijo v Škofji Loki, ki so jo osnovali radioamaterji v centru slepih.

Škofjeloška sekcija - v njej je 112 članov, od tega jih desetina sodeluje pri društvenem delu - je imela lani precej skrbi z iskanjem novega prostora in preselitvijo. V uresničitve te naloge so škofjeloški radioamaterji vložili veliko dela in denarja, pri čemer so jim prikočili na pomoč tudi v občinskem odseku za ljudsko obrambo. Člani sekcije so sodelovali pri izvedbi tečaja za operaterje na UKV-postaji v centru slepih in vodili tečaj za konstruktorje v osnovnih šolah. Slednji dejavnosti bodo še naprej posvečali vso pozornost, saj nameravajo iz teh vrst pridobiti mlade tudi za radioamaterstvo. Obnem načrtujejo za letošnje izvedbo tečaja za operaterje na kratkovalovni postaji in sodelovanje članov na radioamaterskih tekmovanjih.

Sekcija v Železnikih, ki povezuje 22 radioamaterjev, je lani urejala nov klubski prostor v stavbi krajevnih skupnosti; to in druge akcije je podprla domača Iskra. Ob vzdrževanju zvez so radioamaterji poskrbeli za predstavitev svoje dejavnosti v šoli. Tam so zbrali 10 tečajnikov za radiotelegrafski tečaj, ki ga bodo sklenili letos. V načrtu imajo še dokončno ureditev klubskega prostora in postavitev nove antene.

Sekcija iz Hotavelj - v njej so štirje aktivni člani in prav toliko občasno sodelujočih članov - se je lani preselila v staro šolo na Malinskem vrhu. Tam še ni končala vseh obnovitvenih del, zato jih bo nadaljevala letos. Dokončati namerava tudi radiotelegrafski tečaj in razširiti članstvo z mlajšimi radioamaterji.

Sekcija v škofjeloškem centru slepih - o njenem delu smo že poročali, je že v prvem letu delovanja opravila veliko nalog. Tudi letos bo veliko skrbi namenila predvsem strokovnemu usposabljanju članstva.

Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo kluba. Njegov novi predsednik je postal Jure Vraničar iz Škofje Loke, ki je za Gorenjski glas izjavil: »Obseg radioamaterske dejavnosti tudi v škofjeloški občini omejuje pomanjkanje denarja za posodabljanje opreme. Zato bomo še naprej podpirali razvoj konstruktorstva na šolah in skušali navdušiti čimveč mladih za radioamaterstvo. Med najpomembnejšimi nalogami bo izobraževanje kadrov, prizadevali pa si bomo tudi za uspehe na tekmovanjih.«



S. Saje Jure Vraničar

## Položili bodo tire

Blejska Dobrava - Po Soškem koridorju je precej gost železniški promet. Vsak dan tu namreč vozijo trije vlaki z rudo, premogom in drugimi surovinami iz luke Koper za Avstrijo. Zaradi tovrstnih prevozov pa primanjkuje železniških odstavskih tirov za štiriosne železniške vagonne. Zato so delavci Železniškega gradbenega podjetja iz Ljubljane pred kratkim izravnali površine na nekdanji železniški postaji Vintgar na Blejski Dobravi. Tu bodo položili tire za začasno »garažiranje« vagonov. (bb)

## Revitalizacija po bifejsko

Čeprav je stari del mesta Kranj lani začel dobivati drugačno podobo, kot smo je bili vajeni (zanemarjene) še pred nekaj leti, bi zaradi tega težko pristali na razmišljanje ali morda celo trditev, da se je v Kranju začelo premikati pri ureditvi revitalizacije starega mestnega dela. Pravzaprav ob lepšanju fasad celo zaskrbljuje tisti del programa obnove, ki se nanaša na novo ustrezno namembnost prostorov v starem delu Kranja. Res je, da smo še včeraj kritično govorili o zanemarjenosti nekaterih, predvsem trgovskih lokalov, in da zdaj že lahko govorimo, da se je ponekod v prtiličjih v mestu že marsikaj spremenilo. Vendar pa še vedno ostaja notranjost prvih nadstropij po večini takšna, kot je bila - potrebna predvsem temeljite obnove in rednega vzdrževanja; še posebej pa to velja za ostrejša in podstrehe.

Še bolj kot morda tako imenovani stanovanjski del prvih nadstropij in morebitna takšna ureditev podstrešij pa zaskrbljuje posnemovalska zagretost in zavzetost urejanja in vsebinskega opredeljevanja nekaterih prtiličij. Čeprav program revitalizacije dokaj natančno opredeljuje tudi namembnost posameznih objektov v starem delu mesta (pri čemer ne mislimo trditi, da je tako pred leti načrtan in opredeljen program še vedno pravi in najboljši), se vseeno nekako na horuk dogaja nekakšna bifejska obnova starega dela mesta. Ne vem sicer, koliko je pri preurejanju posameznih prostorov v bifeje prisotna in potrebna za dovoljenje strokovna, krajevna in druga presoja, vendar se mi zdi, da je trenutno v starem delu Kranja tovrstnih lokalčkov že kar pravnja merica. Od avtobusne postaje, ki si pravzaprav ne zasluži, da ima to ime, pa do konca Trubarjevega trga, je že prek trideset tovrstnih lokalčkov in le pičla tretjina je takšnih, v katerih se prišlek lahko okrepiča še s čim drugim kot zgolj s kozarčkom...!

A. Žalar



Cesta je spet prevozna - Proti koncu minulega leta smo v Gorenjskem glasu kar trikrat poročali o velikem zemeljskemplazu, ki je odnesel precejšen del ceste med Češnjico in Rovtami v radovljiški občini. Prebivalci Rovt so bili zato pred bližajočo se zimo resno zaskrbljeni, da jih bo plaz nenadoma popolnoma odrezal. Pred dnevi pa nam je naš dopisnik Ciril Rozman s Češnjice sporočil, da so delavci Cestnega podjetja Kranj na tem odseku odstranili plaz in uredili odvodnjavanje oziroma kanalizacijo. Precej obsežna in nenačrtovana tudi dokaj zahtevna dela so končali sredi minulega tedna. Ko smo si ob koncu tedna ogledali odsek med Češnjico in Rovtami, smo se prepričali, da bo spomladi treba res položiti samo še asfalt in postaviti primerno zaščitno ograjo. - A. Z.

Dodatno stiskanje že tako tenkega pasu

# NOVA ZAPOSTAVLJENOST ŽE ZAPOSTAVLJENE KULTURE

**Ob začetku leta napovedovati, kako se bo godilo tako zapostavljeni družbeni dejavnosti, kot je slovenska kultura, ni najbolj hvaležno opravilo. Vendar se verjetno ne da prav veliko zgrešiti, če vemo, da tudi v prvi polovici tega leta tako kulturi kot šolstvu in raziskovalni dejavnosti grozi, če že ne zastoje, pa vsaj izredno upočasnjeno delovanje. O tem, da z varčevanjem prav pri teh dejavnostih gospodarstvu ne bomo pomagali na zeleno vejo, ni več nobenega dvoma. Družba bi si morala nataktniti nova očala, da bi iskala izhod iz zagat na drugačne načine, vsekakor pri resničnih virih kriznih težav. O tem smo govorili s predsednikom Kulturne skupnosti Slovenije Sergejem Pelhanom.**

Leto se torej začne z varčevanjem pri malih denarjih, pri takih, s katerimi se pri življenju ohranja dejavnost, kot je kultura. Niž kaj spodbuden začetek leta, mar ne?

Zaenkrat res kaže bolj slabo. Kultura ni, kot vemo, med tistimi izjemami, ki jih zakon o omejevanju sredstev za družbene dejavnosti izvzema. Deset odstotkov - realno vzeto - sredstev manj za kulturo v tem letu, pa ob obetani inflaciji pomeni skoraj za polovico manj denarja za kulturo kot lani. Če se bodo te slabe napovedi uresničile, bodo posledice lahko zelo velike. Ali jih morete predvideti?

To bi enostavno pomenilo razpad sistema, saj ne bi mogli uresničevati temeljnih ciljev kulturne politike. Verjetno ne bi ravnali zapirali vrat kulturnih institucij, razpustila pa bi se skupščina Kulturne skupnosti in njeni organi. Vendar ne zato, da bi kaj privarčevali, v bistvu gre le za dva odstotka vseh sredstev, pač pa enostavno zato, ker ne bi bilo smisla delovati v sistemu, ki nam ne bi dopuščal opravljati naloženega dela. Samo izvajati državno regulativno - v tem ne vidimo smisla. Država kulturi natančno odmerja denar, kulturna skupnost pa naj ga »demokratično« deli med porabnike, ne, to ne gre.

Sliši se res nenavadno, verjetno še ni bilo skupnosti, ki bi hotela poseči po tako ostrih ukrepih?

O ukinitvi kulturne skupnosti razmišljamo kot o povsem realni možnosti reagiranja na takšne razmere. Vse doslej se je namreč še kar nekam izšlo. Res smo morali siromašiti programe. Zdjaj pa naj bi se znašli v položaju, ko smo sicer spodbudili ustvarjalnost v kulturi, nastale so zanimive in kvalitetne skupine, toda za njihovo materialno osnovo ne bomo mogli dodati niti dinarja. Škoda bo velika: v zadnjih dveh, treh letih se je razcvetela likovna, gledališka, plesna dejavnost - bodoči razvoj pa je zdaj v negotovosti.

Verjetno pa bodo nekaj podobnega občutili tudi druge, najbrž muzeji, varstvo kulturne dediščine...?

Tudi tu se ne obeta razcvet. V tem srednjeročnem obdobju smo na primer za obnovo 250 spomenikov slovenske kulture namenili dvakrat več denarja. Toda inflacija je že lani uničila te naše načrte, program ne bo izpolnjen. Kje še kaj varčevati? Pri medrepublicnem kulturnem sodelovanju že skoraj ni več kaj zmanjševati. Že prej se je Jugoslavija zapirala pred Slovenijo, zdaj bo pomankanje denarja te meje zaprlo tudi v obratni smeri.

S tem pa se verjetno načena tudi že politično vprašanje ne le kulturno?

Vsekakor. V sedanjih razmerah bi morala prav kultura nositi tisti del sporazumevanja v državi, ki je nujno potreben. Kultura mora pač biti zadnje področje, ki bi se zaprlo. Žal se to že dogaja. Po drugi strani pa se naše obveznosti v mednarodnem kulturnem dogajanju povečujejo. Država je podpisala v zadnjem času več pogodb o sodelovanju, zato se nam kar za 30 odstotkov povečujejo mednarodne akcije. Pa še po Unesco smo zadolženi za izvajanje leta baroka. Tudi v okviru sodelovanja Alpe Jadran ima Slovenija letos večje obveznosti, saj imamo zdaj sedež njene kulturne komisije. Skratka večje obveznosti, ki bi bile seveda glede povezovanja z evropsko kulturo še kako dobrodošle, če bi jih seveda Kulturna skupnost tudi finančno zmogla. To breme bo treba vsaj deloma preložiti še na druga ramena.

Kaj pa neposredna menjava dela, bi si s tem letos lahko kaj bolj pomagali iz nezavidljivega položaja?

Program, ki je predstavljen skupščini Kulturne skupnosti, je pripravljen tako, da bi lahko izpeljali osnovni temeljni program kulture - če bi imeli vsaj realno enako sredstvo kot lani. Po drugi strani pa bi tudi v občinah morali zagotoviti svoje obveznosti; žal pa je kultura vedno prva na vrsti, kadar je treba kaj prirezati. Pa tudi kulturne institucije same bi lahko povečale svoj lasten dohodek z vstopninami na primer: res ne gre za velik denar, gre pa za vrednotenje - vstopnica za kino je dvakrat ali trikrat dražja kot pa vstopnica za gledališče.

V zadnjem času pa se vse bolj razvija ideja sponzorstva tudi v kulturi, kar smo dolgo časa povsem narobe razumeli. Nabiranje sredstev je bilo prej bolj podobno berančenju kot pa enakovredni menjavi dela. Vsaka institucija ima gotovo vsaj eno kvalitetno akcijo letno, ki bi jo lahko ponudila

gospodarstvu. Ne gre toliko za ekonomski učinek, kot za pridobivanje imena. Ko se na ta način podpre kvalitetna razstava, se obenem uveljavlja ime sponzorja. V tujini je kaj takega že dolgo v navadi. Mi smo še bolj na začetku, toda priznanja za takšno izmenjavo lahko že dve, tri leta podeljujemo delovnim organizacijam. Sredstva so na primer v te namene bila lani dvakrat večja, povečalo se je tudi število sponzorjev v gospodarstvu. Pošluh je pokazala celo JLA, saj se zanimajo za vzdrževanje nekaterih kulturnih spomenikov.

Kaj bi še olajšalo dihanje kulturi v letu 1989?

Zmanjšanje skokovito rastočih materialnih stroškov. Kulturne ustanove plačujejo namreč prav take prispevke kot gospodarstvo, nekatere tudi še ceno industrijskega električnega toka in podobno.

Seveda pa je že jasno, da ne bomo mogli uresničiti tako imenovanega nacionalnega paketa investicij. Če bo dokončano mariborsko gledališče, bo to velik uspeh. Nič pa ne bo z gradnjo muzeja sodobne zgodovine.

Ali potem ni strahu, da bi se vrata gledališč, muzejev, galerij začela zapirati?

Upam, da do tega ne bo prišlo. Lani je bilo sicer podobno stanje, a se vrata gledališč niso zaprla. Se pa siromašijo programi, oprema je slabša, vse to se odraža na kvaliteti predstav. Da ne govorim o tem, kako ne bo svetovno ali vsaj evropsko znanih kulturnih dogodkov in Cankarjevemu domu. Ne bomo več sledili evropskemu kulturnemu dogajanju, drsimo v obrobje, v povprečje.

Bi pomagala stavka v kulturi?

O tem so razmišljali v sosednji republiki in tudi pri nas. Toda stavka proti odnosu družbe do družbenih dejavnosti je tudi stavka proti občinstvu, proti kulturi sami. Zato smo se rajne odločili za drugačen protest. Ob slovenskem kulturnem prazniku bomo protest izrazili na javnih prireditvah, tudi na podelitvi najvišjih slovenskih kulturnih priznanj v Cankarjevemu domu. Zakaj že zdaj niso stavkali kulturni delavci? Pa bi bili glede na to, kako so v družbi ovrednoteni, lahko že zdavnaj. Mislim, da delavcem v kulturi več pomeni dobro opravljeno delo kot pa plačilo zanj. Družba pa to izkorišča.

Lea Mencinger  
Foto: Gorazd Šinik

Novi teater v Stražišču

## ŠE ENO DRUGAČNO PRIZORIŠČE

Kranj - Pri DPD Svoboda Stražišče ustanovili skupino Theater ante portas. Prva uprizoritev je slogovno enotna ter impresivna.



Pri Delavsko prosvetnem društvu Svoboda v Stražišču se je oblikovala nova alternativna gledališka skupina z nekoliko patetičnim naslovom **Theater ante portas**, kar pomeni Gledališče pred vrati, hkrati pa gre za parafrazo znamenitega rimskega klica na pomoč, ki se je glasilo »Hanibal ante portas«, kar je pomenilo silno nevarnost. Theater ante portas v Stražišču verjetno ne preti, marveč obeta, vsaj so deč po prvi predstavi, izvedeni po štirih baladah nemškega pesnika Johanna Wolfganga Goetheja, in sicer Duhovin (Erlkönig), Vijolica, Mignon in Mrtvaški ples.

Avtor projekta, imenovanega »performance«, kar ne pomeni nič drugega kot uprizoritev (gl. Gledališki besednjak, str. 45 in 431), je **Iztok Alidič**, dramski avtor, režiser in vodja kranjskega alternativnega Gledališča čez cesto. Vsebinsko Goethejevih balad je strnil v celoto in jo ponazoril v slogu »koreodrame« s povezavo teme, bučne glasbe, recitativa in izraznega plesa.

Med balade je vključil še nekaj tere drobne sestavine, klicanje Lothe in zelo subtilno izvedbo Libere (Libera me Domine... Reši me gospod večne smrti, tiste groze polni dan, ko se bosta majala nebo in zemlja...). Naslov predstave je seveda v nasprotju z mračno baladno vsebino in se glasi »Süsse heilige Natur«, »Sladka, blažena narava«, kajti predstava ponazarja skrajnosti od čustvene idiličnosti (pot v Italijo) prek polaschevalnosti (Duhovin) do mrtvaškega plesa kot opomina za splošno minljivost živiga. Koreografski elementi predstave, ki jo označujejo in prevladujejo v njej in jih je zasnovala **Irena Oman**, so nazorni, usklajeni z vsebino balad, in lirično impresivni; nekoliko pomanjkljivi, ali boljše premalo izbrušen je le govorni del predstave. Tudi izvajalci (Bojan Artač, Denis Trost, Dragan Petrovič, Irena Oman, Olga Tadič, Lionela Zagoričnik in Zvone Tomac) so se dovolj temeljito pripravili, da so svojo telesno izraznost uravnali po vsebinski skladnosti in zmogljivostih.

Nastanek nove skupine, Theater ante portas v Stražišču pri Kranju je nedvomno zanimiv in tudi značilen pojav gledališkega snovanja zunaj rednih gledaliških ustanov in potrjuje individualno ustvarjalno voljo. S svojo izraznostjo pa se navezuje na

podobne profesionalne, polprofesionalne in ljubiteljske alternativne scene na Slovenskem, vendar uveljavlja opazno samostojnost in (zlasti v govoru) tudi krajevno označenost.

France Vurnik

Naše razmišljanje

## TIPOLOGIJA NEKEGA DOGODKA

Minuli petek zvečer so v kadalnici kranjskega Prešernovega gledališča pod uradno oznako kranjskega ZKO, natančneje Literarnega odbora pripravili literarni večer, katerega osrednji namen je bil predstavitev Sklada Vladimirja Bartola, ki si je za svoj glavni cilj zastavil pospeševanje različnih oblik kulturne izmenjave s tujimi založbami in revijami in prodor mlade slovenske literature na tuje književno tržišče.

Novost, ki je dobila svojo domovinsko pravico pod kapo založbe Aleph in revije Literatura, pomeni v slovenskem kulturnem prostoru akcijo vredno premisleka. Mladi ustvarjalci naj bi si utrili pot do objave svojih del ob neposredni finančni pomoči slovenskih organizacij združenega dela in s tem namenom so tudi pripravili sklop literarnih večerov - posebnih prireditev po Sloveniji, na katerih bi želeli predvsem predstavnikom delovnih organizacij predstaviti svoje delo in razložiti svoje poglede.

Če gledamo iz tega izhodišča akcija v Kranju, kot prvi postaji, ni uspela, kajti iz vse množice poslanih dopisov na gorenske tovarne tako rekoč ni bilo odziva. Nimamo namena na tem mestu ugotavljati, zakaj pravzaprav takšen bojkot gorenskega združenega dela in v čem vse bi bile lahko napake osnovnih pripravilavcev sicer plemenite pobude, kajti analiza bi potrebovala ne samo več časa, pač pa tudi več časopisnega prostora, česar pa, ne enega ne drugega, nimamo.

Vsekakor pa lahko takoj ugotovimo, da Kranj takšne dogodke potrebuje, in to ne zgolj skozi predstavljanje posameznih projektov, pač pa kot del redne kulturne ponudbe. Če so nas že povsod tako polna usta o bogastvu mlade generacije, zakaj potem odgovorni tudi na kulturnem področju ne naredijo za mlade literate res nekaj kvalitetnega?

V. Bešter

## KULTURNI KOLEDAR

**KRANJ** - V galeriji mestne hiše je na ogled razstava *Gradovi na območju Kranja*.

V galeriji Kavka razstavlja oljne slike akad. slikarka **Irina Rahovsky -Kralj**.

**JESENICE** - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik **Marijana Vodiška**.

**BLED** - V novi poslovni stavbi LIP Bled razstavljata **Aleksander Kovač in Izidor Jalovec**.

**ŠKOFJA LOKA** - V galeriji Ivana Groharja je odprta razstava akad. slikarja **Borisa Zaplatila**.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akad. slikar **Rudi Skočir**.

V knjižnici Ivana Tavčarja vodi danes, v torek, ob 17. uri Matjaž Eržen *uro pravljic*. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo Viki Grošel v večeru z *diapozitivni govori o Tibetu 1988*.

Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

**VRBA, DOSLOVČE** - Prešernova in Finžgarjeva hiša sta do 1. februarja zaprti.

## NOVA LUTKOVNA PREDSTAVA

Kranj - V gradu Kieselstein bo ta četrtek lutkovna skupina Čačke predstavila novo lutkovno igrico z naslovom *Nagajiva hruška*.

Predstava ob 17. uri je namenjena otrokom, za odrasle pa bo predstava ob 20. uri. O tem, kako nastaja lutkovna predstava, je marsikaj zanimivega povedala Mita Muljavec, ki še s petimi člani skupine pripravlja četrtkovo premiero.



Najbrž se bo kdo še spomnil lutkovne igrice *Sovica Oka*, ki jo je lutkovna skupina Čačke pripravila v eni prejšnjih sezon in jo potem uspešno igrala na veliko ponovitvah. Skupino so sestavljale v glavnem vzgojiteljice kranjskega VVZ. Ker pa se ljudje menjajo tudi v lutkovnih skupinah, se je zgodilo, da v Čačkah skorajda ni več nekdanjih članic. Vendar pa skupina ni razpadla, nasprotno, vanjo je vstopilo nekaj mladih, med njimi tudi nekaj takih, ki se v Kranju že dolgo časa ukvarjajo z lutkarstvom.

Kot prvo predstavo ste nove Čačke izbrale *Nagajivo hruško*. Kaj bo povedala otrokom?

»Predstava, ki ima zelo malo besedila in več dogajanja, je nastala po motivih iz knjige Zvonimira Bartola,« je povedala Mita Muljavec. »Pravzaprav gre v predstavi v veliki meri za prebujanje otrokovega odnosa do okolja. V hrupu, slabem zraku, v zdušju strahu hruška pač ne more roditi sadu, vsaj takšnega ne, kot bi ga od drevesa pričakovali.«

Pa bodo otroci razumeli ekološko vprašanje, si bodo znali odgovoriti, zakaj hruška nima hrusk?

»Vse to jim bomo povedali z marionetami. Predstavo smo pripravljali zelo dolgo. Dušan Soklič je izdelal lutke po zamisli Saše Kumpa. Posebnost predstave je tudi živa glasba: Soklič spremlja dogajanje na kitari, sanjske prizore pa z igranjem na sitar. Tudi sicer si pri predstavi pomagamo z različnimi sodobnimi pomagali.«

Bo *Nagajiva hruška* še kasneje nagajala otrokom?

»Za zdaj vemo, da bomo 10. februarja imeli v Delavskem domu v Kranju kar štiri predstave za najmlajše. Seveda pa to še ne bo vse, radi bi predstavo prikazali še kje, morda na kakšnem lutkovnem srečanju.«

L. M.

Novo na filmskem platnu

## POSLEDNJA KRISTUSOVA SKUŠNJAVA

Vsake toliko časa uspe tudi jugoslovanski distributerjem zagotoviti kopijo filma, ki sicer množično preplavlja svetovne kinodvorane. Tako nekako bi lahko zatrdili tudi za film Martina Scorsejeja, ki se pri nas prikazuje pod naslovom *Poslednja Kristusova skušnjava*. Celovečerec režiserja, ki ga med drugim poznamo tudi po filmih, kot sta *Taksist* in *Barva denarja*, je prišel po uspešnem prikazovanju v Ljubljani v tem tednu na Gorenjsko. Zdjaj je na sporedu kranjskega kina Center, kasneje pa bo še na Jesenicah, Trzinu in Kamniku.

Vsako od takšnih filmskih dogodivščin praviloma spremlja tudi domače dogajanje in v *Kristusovem primeru* so bile to menda besede ljubljanskega nadškofa, ki naj bi vernikom svetoval bojkotiranje filma, ki ga je naprimer Washington Post označil kot izredno serozno delo. Nasvet cerkvenega dostojanstvenika pa je menda povzročil ravno obratno reakcijo - prepovedani sadovi so, kot kaže, še vedno najslajši. Sicer pa, tišti, ki se želite na lastne oči prepričati, kako si je Scorsese zamislil svoj način, da se kar najbolj približa Bogu, stopite pred veliki ekran!

V. B.

## ZANIMIVO PEVSKO SREČANJE

Domžale - Na letošnjem srečanju malih vokalnih skupin, ki je bilo 13. januarja v Domžalah, je sodelovalo osem skupin: trziški kvintet *bratov Zupan*, domžalski oktet *bratov Zupan*, Stobljanski oktet iz Domžal, ženski vokalni oktet ŠKPD slepih in slabovidnih *Tomu Zupan* iz Kranja, moški vokalni oktet DPD Svoboda France Prešerna iz Žirovnice, dekliški decet Kresnice iz Žirov, oktet LIP iz Bleda in kot gostje oktet Škofije.

Če potegnemo črto pod splošni vtis petkovega srečanja, moramo biti vsekakor zadovoljni. Vse skupine so pokazale dovolj tehničnega znanja, prav tako pa so si vsi izbrali primeren program za svoje zmogljivosti. Tako je tudi koncert kot celota izzvenel zelo toplo, v prijetnem loku, na katerega koncih sta bila domača okteta. Skupine so ena za drugo navduševale dokaj zahtevno in očitno dovolj glasbeno izobraževano in poznavalsko občinstvo.

Z zelo solidnim nastopom, še posebej pa z znano skladbo Sergeja Žarova Adnazučna grjimit kalakolčik, s katero je občinstvo osvajal že Slovenski oktet v svojem prvem obdobju z Janezom Lipuškom, je že na samem začetku ogrel občinstvo Stobljanski oktet. Kranjski ženski nonet je tesno povezan s skladateljem Slavkom Mihelčičem in je nastopil z dvema njegovima priredbama narodnih in z njegovo skladbo. Nežno muziciranje in naravno lep glas sopranistke sta izzvala dolg aplavz. Z že zahtevnejšim programom so se odlično izkazali trziški bratje, ki so znova dokazali kultiviranost svojega petja. Standardno solidnost lahko pripisemo oktetu iz Žirovnice. Pred dekliški decet iz Žirov pa se je postavil njegov vodja Slobodan Poljanšek. Njihov nastop lahko mirno očemo kot vrh večera ne le po programski, temveč tudi po interpretacijski plati. Gostje iz Škofij so se predstavili s tremi umetnimi skladbami, katerim so uspešno dodali svoj topli primorski značaj. Tehnično izredno dobra pripravljenost okteta LIP je pripomogla, da so z izbranim programom do zadnjega kotička napolnili dvorano s polnim in čistim zvokom in dvignili občinstvo z Maškoviimi Mlaticji. Z malo več prepričljivosti in moči v umetniški interpretaciji pa ima oktet veliko možnost, da se prebije v sam vrh našega oktetovskega petja. Zaključek srečanja je pripadel bratom Pirnatom, ki so kljub spoštljivim letom svojega delovanja zapeli zelo vedro in dinamično.

Tomaž Bole

ureja LEA MENCINGER

# ODMEVI

Kaj, 17. januarja 1989

## KAJ JE POHUJŠAL GORENJSKO

Teško je biti doma v dolini šentflorjanski, je verjetno zavzdihnil novinar Glasa, osrednjega (in edinega) gorenjskega poltednika. Nič hudoga sluteč je verjetno hotel odstreti obzorja Gorenjem v zvezi - oh, ne - pornografijo. Pustimo zdaj v nemar stanovsko kritiko ali pohvalo, odziv je bil - šokanten.

Bralci so (po naših gorenjskih zaupnih virih) dobesedno ponoreli.

Rubrika za pisma bralcev je bila po novem letu zasedena za eno samo temo: kdo piše take svinjarije v Glas in zakaj? Pri tem seveda ne smemo pozabiti dejstva, da je bil Kaj omenjen kot »packarija« - drugih izrazov sploh ne navajamo.

In kaj je bila tema članka, ki je v prednovoletni številki tako razjezil gorenjske čistune? Ja, malce bolj sočni odlomki so že bili v tem pisanju, malce razglašanja o pornografiji in njenem širjenju tudi... In kaj potem?

### Druga plat

Ubogi Vinko, ki nasploh rad odpira nove teme (tudi vojska ga ni preveč navdušeno sprejela ob pisanju o crknjenih pujskih in njeni farmicji pri Crgrobu), je očitno daleč pred časom doline šentflorjanske. Pa ne mislite, da so Gorenjci le tako zavedno moralni, da si ne bi (pred spovedjo ali po njej) privoščili malce »greha«.

Dvorana kina Centra se kar šibi pod težo vzdihov na stoli, ko predvajajo kaj »trdega«. Ponavadi je predstava razprodana, znano pa je, da ti filmi nasploh pomenijo dohodek. In kdo hodi gledat? Prav tisti, ki sicer grešijo le pri ugasnjeni luči in... Podobno je za videotekami, kjer čisto brez težave dobite kaj »trdega«, dobro so založeni in ni jih malo, ki bodo zaman iskali take filme za domačo rabo. So pogosto »izposojeni... Tudi Vroči Kaj (packarija...) je v nekaj kioskih hitro razprodan, drugod pa počasi - zanesljivo. Očitno je lakota po tovrstnih doživljajih. Saj jeseiške slačipunce so bile tudi za Gorenjce, ali ne? Da ne govorimo o nekem večjem hotelu na Gorenjskem, kjer so si zaposleni skozi luknjico v steni z lahkoto ogledali dopoldanske »skočke k zobozdravniku« dičnih gospa in strumnih gospodov...

Končna ocena je že taka, da so Gorenjci torej - normalni ljudje. Radi počno tisto, kar je - tudi - življenje. Le Vinko Bešter je malce »hodel pred časom« in pozabil, da je tudi Glas del gorenjske tradicije. Ta pa najbolj počasi odmira, in ob odmiranju so izbruhli najhujši. Zaradi nekaj erotično zabeljenih stavkov so

ljudje dobesedno poskočili, nič posebnih pritožb pa ni bilo, ko so v istem časopisu brali o pogostih štrajkih, problematiki kranjske Telematike in še čem. Ali pa je »erotika« res samo tisto »ven-not«?

Jernej Bregar

## PARKIRIŠČE ZA AVTOBUSE V RADOVLJICI - ODGOVOR TOV. REBCU!

Na sestanku v Krajevni skupnosti Radovljica, dne 14. 12. 1988 je Matej Bor vprašal, zakaj je sredi Radovljice v območju vrtov in rodovitne zemlje postavljeno parkirišče za avtobuse.

Na to vprašanje je odgovoril predsednik Sveta krajevne skupnosti tov. Rebec naslednje: Parkirišče za avtobuse je postavljeno kot »začasno« na prostoru, kjer je za Zazidalnim načrtom za centralno območje Radovljice 1983 predvidena avtobusna postaja z boksi za avtobuse in da bo parkirišče ostalo tu vse dotlej, dokler ne bo celotni prostor urejen po Zazidalnem načrtu. Ta začasni prostor za parkiranje avtobusov pa tudi funkcionalno ustreza svojemu namenu, s to lokacijo pretežno vsi soglašajo in moti le posameznike.

Na izjavo tov. Rebeca odgovarjam naslednje:

To samovoljno postavljeno parkirišče za avtobuse Alpetour nikakor ne more biti »začasno«. Začasen je lahko le objekt ali naprava, ki je namenjena sezonski turistični ponudbi ali prireditvam, proslavam in podobno. Zato je tudi Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora razveljavil potrdilo radovljiškega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja, ki ga je le-ta izdal Alpetouru za ureditev začasnega parkirnega prostora za avtobuse. Republiški komite je v svoji obrazložitvi tudi točno povedal, da tu ne gre za začasni objekt, za katerega bi moral biti naveden tudi datum, do katerega bo ta objekt stal.

Tudi ni res, da bi bila na tem prostoru predvidena v Zazidalnem načrtu avtobusna postaja in parkirišče, temveč je le-ta začrtana najmanj 100 m bolj proti severovzhodu - le nekaj 10 m vzdolj Vozgovo-varstvenim zavodom. Na tem prostoru je bila predvidena le stanovanjska hiša in parkirišča za osebne avtomobile.

Za postavitev takšnega parkirišča za avtobuse bi bila potrebna najprej sprememba Zazidalnega načrta, nato pa pridobitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja. A tudi sklicevanje na sam Zazidalni načrt je brez podlage, saj Zakon o urbanističnem planiranju zahteva, da ga mora

Obč. skupščina po potrebi, najmanj pa vsakih 5 let pregledati in uskladiti s spremenljivimi gospodarskimi razmerami in splošnimi družbenimi potrebami in koristmi.

To parkirišče pa je nastalo le tako, da so odgovorni za njegovo postavitev dobili na razpolago vrt Almire (Sliivnikov vrt). Ker pa zaradi podzemeljskega električnega kabla niso mogli izkoristiti prvotno predvidene površine v izmeri 600 m<sup>2</sup>, so izkoristili tudi pripadajoči del Kranjske ceste od slaščičarne Vrba do doma Partizan, kasneje pa so odkupili še del nasproti ležečega kmetijskega zemljišča.

To parkirišče je torej postavljeno popolnoma v nasprotju s strokovnimi normami, zakonskimi predpisi in ustavnimi določili, saj so v znatni meri poslabšani pogoji bivanja, onesnažen zrak in okolica, povečan je hrup, vibracije in podobno. Postavitev takšnega parkirišča sredi mesta ob neposredni bližini stanovanjskih hiš, vrtov in obdelovalne zemlje, je tudi popolnoma v nasprotju s številnimi strokovnimi deli, ki so jih v

zadnjem času napisal znani ekolog, kot n. pr. Tone Strojnik, Janez Šinkovec, Bogomir Koželj, Dušan Plut in drugi.

Naša nasprotovanja in odklonilna stališča do predmetnega parkirišča za avtobuse torej temeljijo le na dobro poznanih strokovnih in zakonskih normah in navodilih, pa se zato ne more govoriti o osebnih mnenjih in negotovanjih le nekaterih prizadetih občanov.

Seveda pa je lahko mnenje tov. Rebeca in nekaterih drugih tudi drugačno, ki menijo, da je to parkirišče postavljeno na primerenem prostoru ter da ne more motiti izgleda Radovljice kot turističnega kraja z najvišjim davkom na počitniške hiše v Sloveniji.

In pri vsem tem tov. Rebeca in njegove somišljenike ter soorganizatorje tega parkirišča verjetno to tudi osebno ne moti, saj pretežno vsi stanujejo le v bolj-ših stanovanjskih predelih Radovljice (n. pr. dežela Faraonov in mestece Pejton).

Alojz Wagner,  
Radovljica,  
Kranjska 5

# PREJELI SMO

## DRAG TELEFON

Leta 1983 je Krajevna skupnost Bistrica pri Trzinu zbirala naročnike za telefonske priključke. Prijavili smo se takoj, in ob prijavi nam je bil priključek obljubljen v bližnji prihodnosti.

Tri leta kasneje so telefone začeli priključevati. Takratna cena priključka je bila 6 starih milijonov. Koliko interesentov za telefon je bilo prijavljenih, je razvidno iz seznama, ki ga imata Krajevna skupnost in PTT Kranj. Z montažo telefonov so začeli najprej po bližnjih stanovanjskih blokih. Tu so delavci PTT priključevali telefone tudi tistim, ki se predhodno sploh niso prijavili. Menda so kar trkali na vrata strank in jim ponujali telefonski priključek. Odgovorni v občini in PTT Kranj so bili s tem seznanjeni, vendar niso ukrepali. Tako je precej prijavljenih naročnikov v KS Bistrica (kamor spada tudi naselje Ročevnica) nazadnje ostalo brez telefona. Sledile so prošnje in pritožbe, ki pa so povsod naletle na gluha ušesa. Nato je prišlo leta 1987, ko smo izvedeli, da bodo priključili še nekaj telefonov. Ker je bilo na voljo le 13 telefonskih števil, so (ne vemo kdo) po nekakšnih kriterijih izbrali te nove dodatne naročnike in jim v letu 1987 priključili telefon. Vsi, ki smo ostali brez telefona, nismo dobili nobenega pojasnila niti odgovora na pritožbo, ki smo jo vložili na krajevno skupnost. Ko smo se osebno ogledali na Krajevni skupnosti, so krivdo valili na PTT Kranj, tam pa so nam odgovorili, da je bila za to odgovorna Krajevna skupnost. Vemo tudi to, da so

telefon dobili tudi taki, ki so priključek naročili kar nekaj let za nami.

Lanskega aprila nam je Kra-

jevna skupnost poslala pogodbo za telefon. V trenutku je bilo vse pozabljeno in takoj smo odhiteli k predsedniku tov. Seidlu, da jo podpisamo. Rečeno nam je bilo, da nas bo telefonski priključek stal 1.000.000 dinarjev, ali le 800.000 dinarjev, če ga plačamo v enem obroku do 30. 4. 1988. Podobno informacijo smo s strani tov. Valjavca slišali tudi po radiu Tržič in sicer z zagotovilo, da bo to končna cena novih telefonskih priključkov. O kakšnih dodatnih stroških za dograditev sekundarnega telefonskega omrežja ni bilo govora. Nihče ni nič pojasnil. Kaj se za temi zapletenimi in tujimi besedami skriva, marsikdo ni razumel. V pogodbi, ki smo jo podpisali, je bilo tudi zagotovilo, da bomo dobili telefonski priključek do konca lanskega leta.

Vsi smo spet nestrpnost pričakovali, kdaj nam bo v hiši zabrnal telefon, na katerega smo čakali 5 let. Od takrat dalje ni bilo nobenega sestanka ali kakršnegakoli obvestila, bodisi o novih pogojih ali eventualni podražitvi. 12. decembra nas je presenetila zgodnja »božična čestitka« za plačilo dodatnih 1.275.850 din, za priključek (ki je trenutno 150.000 din). Prvi obrok je treba plačati do 15. 12., drugega in tretjega do 15. 2. 1989. Telefone nam bodo priključili do konca aprila prihodnjega leta. Za marsikoga je bil to hladen tuš, kajti takega nepredvidenega izdatka ni nihče pričakoval, poravnati pa smo ga morali v treh dneh.

Imamo občutek, da smo bili močno opeharjeni. Verjetno nismo znali potrkati na prava vrata in se nismo poslužili pravih zvez.

Stipe Mesič  
Ročevnica 39, Tržič

## ZAHVALA ZDRAVNIKOM

Ob nastanku bolezni sem dobil napotnico za specialista v ZD Kranj. Napoten sem bil na otorinolaringološki oddelek bolnice Jesenice, k dr. Vekoslavu Krumpstru.

V bolniški sobi oddelka sem se seznanil z bolniki. Vsi smo bili presenečeni nad prijaznostjo ter oskrbo, ki so nam jo nudili uslužbenci tega oddelka. Vse se strogo so z vso pazljivostjo skrbele za naše počutje vključno in pod nadzorstvom dr. Krumpstra. Hrana je zelo pestra, okusna, zadostna. Po vsem tem se nam zdi čudno, zakaj imajo nekateri občani kranjske regije do bolnice Jesenice nekorekten odnos.

Mislimo, da moramo dati takšnemu zdravstvenemu kolektivu vso podporo, in pohvalo za strokovno, zdravstveno prizadevanost, za skrb in počutje pacientov pri zdravljenju vseh bolezni na otorinolaringološkem oddelku bolnice Jesenice.

Podpisani pacienti:  
Vinko Majcen  
Nikola Stojanovič  
Valentin Gašperin

## IZ ZGODOVINE Ivan Jan NOB (41)

### Gorenjski odred je spet izgubil komandanta

Ko je po preureditvi slovenske partizanske vojske konec 1942. leta in s preimenovanjem grupnega štaba v štab gorenjskega odreda s komandantom Stanetom Starcem - Fazanom in političnim komisarjem Vinkom Hafnerjem - Ravnikom na čelu, da je po vseh izgubah gorenjsko partizanstvo spet dobilo dobro urejeno poveljstvo, je to trajalo le dva tedna. Del štaba GO se je tedaj zadrževal v Poljanski dolini, v bunkerju pri Srednji vasi blizu Poljan. Poleg treh kurirjev sta bila 14. januarja 1943 v njem odredni komandant Stane Starc - Fazan in novoimenovani politkomisar Alpske operativne cone Franc Ravbar - Vitez (poznejši narodni heroj). Bunker so Nemci s pomočjo raztrgancem »protibande Ludvig« izsledili in ga napadli. Padli so: komandant Fazan, conski politkomisar Vitez in mladi kurir Gregor Rupnik - Grogče. Ujeti pa sta dala brata Pavle in Tine Rihtaršič. Uđarec je bil hud in takratni sekretar CK KPS Franc Leskošek - Luka je zapisal, da »sta nam v najodločilnejših dneh padla najboljša človeka« in pa, da »zdaj nimamo niti enega (ustreznega) človeka (Gorenjecem), ki bi jim lahko bistveno pomagal«.

A že čez tri dni so isti raztrganci izsledili in napadli del Poljanskega - Kebetovega bataljona, in sicer blizu Lovskega brda nad Poljanami. Izmed 17 borcev, ki so se ostro upirali, jih je padlo 7, 5 pa so jih ujeli. Med padlimi je

bil tudi »odlični komandir 1. čete Bine Mlakar«, kakor poroča tedanji odredni politkomisar Vinko Hafner.

Že naslednji dan, 19. januarja 1943, pa so zaradi izdajstva nemški policisti napadli kaniški bataljon, ki je zaradi priliva novincev tedaj štel čez 130 borcev. Izdajstvo je omogočilo tako presenečenje, da je 18 borcev, predvsem neoboroženih novincev, padlo v ujetništvo, 14 je bilo ranjenih, kar 22 pa jih je padlo. Med njimi predan, sposoben in vzgleden odredni politkomisar Anton Štefe - Gledja iz Tržiča, podoben voditelj, bataljonski politkomisar Lado Kunovar - Slavko z Ježice, ter vrsta starih borcev. Tako je enota v nekaj urah izgubila čez 50 borcev, kar je bila nepopisna izguba ter udarec nadaljnji mobilizaciji. Razmere so bile še vedno hude!

Poveljniki okupatorjeve redarstvene policije »Apenland« je v zvezi s temi napadi in poboji s posebnim poveljem dne 28. 1. 1943 pohvalil »Protibando Ludvig« in policijo, ker sta 14., 18. in 19. januarja uničili dva bunkerja ter pobili in zajeli večje število »banditov« in zaplenili večje količine orožja in druge vojaške opreme.

Zaradi teh zaslug »naj se v službene izkazne udeležencev vnese (podatke) o navedenih borbenih akcijah«, kar je pomenilo odlikovanje.

Prihodnjic: Spet in spet o mobilizaciji

Slavka Šarčević

# IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

14

Gabrijela,

saj bi s tem obvarovala sina in mu omogočila, da bi raste v zdravem okolju, pa čeravno ne v popolni družini.

Toda niso vsi ljudje taki, kot je bila Gabrijela, ta visoka, svetlolasa, temnooka lepota, tako dostojanstvena v svojem držanju in življenju in tako ponosna na svojega sina, ki mu je bila vse - oče in mati, negovalka in vzgojiteljica, pri kateri je imel sin Damjan toliko ljubezni in toliko topline, da je raste in zraste ter postal mož, na katerega je danes sivolasa mati tako ponosna.

Damjan je bil spočet v ljubezni, bil je otrok ljubezni, toda njegov oče ni bil sposoben sprejeti očetovstva in z njim obremenitev, zato je zbežal pred njim, še preden se je Damjan rodil.

Da, dolga je ta zgodba, ki je tako resnična, kakor je bilo resnično spoznanje mlade Gabrijele, da so bile besede in obljube le utvara in da ji je ostala od vsega le stvarnost, le resnica, da je rodila sina, ki ne bo nikdar poznal očetove ljubezni.

Prizadelo jo je, toda ni se ustrašila. V podnajemniški sobici je ustvarila sinu prijeten dom, skromen sicer, a topel in tako bogat, saj je bil poln nesebične ljubezni.

Gabrijela mi je pripovedovala, da je spoznala Damjanovega očeta, ko sta bila še v šoli. Rada sta se imela, tako zelo rada. Toda ko je zanosila in je njemu, ki ji je pomenil vse, to povedala, se je zgro-

zil, se prijel za glavo in jokal kot otrok. Niso bile to solze veselja, to so bile solze obupa in nemoči. Prosil jo je, naj naredi splav in naj ne dovoli, da se otrok rodi, ker mu bo uničil bodočnost, ker mu bo uničil življenje. Rotil jo je in jo prosil in prosil.

Gabrijela mi je pripovedovala: »Podrl se je svet, na katerem sem gradila bodočnost. Izgubila sem vero v ljudi. Izgubila sem vse, saj se je človek, ki mi je polagal pred noge ves svet, ustrašil sadu najine ljubezni. In ko me je jokajoč prosil, naj naredim splav, bi mu najraje stopila za vrat in ga pohodila kot gnusnega črva, ki se je zvijal in plazil pred mojim nogami.«

Ni bila jezna, ko je nadaljevala. Imela sem občutek, da se pogovarja sama s seboj: »Rekla sem mu, naj gre, naj gre, kamor želi, da ga ne bom ovirala v njegovem življenju, a da bom otroka rodila in da bom živela poslej le za njega. Nisem ga iskala, nisem hotela urediti niti priznanja očetovstva, ker nisem želela, da bi v otrokovem rojstnem listu pisalo, kdo je njegov oče. Sama sem prevzela vso odgovornost, prevzela sem nase tudi odgovornost, da bom morala nekega dne sinu povedati, kdo je njegov oče. Toda vse sem sprejela in ni mi žal,« se je nasmehnila in zaključila.

Gabrijelo sem poznala dolga leta. Prihajala je k meni, kadar je potrebovala nasvet ali pomoč in tako rada sem ji pomagala, ker je pomoč in nasvet tudi sprejemala. Pomagala sem ji tudi takrat, ko je prosila za stanovanje in ko ga je dobila, je

rekla, da ima vse, kar potrebuje. Bila je tako skromna.

Zivela je svoje življenje. Moški je niso zanimali, ker nikakor ni mogla pozabiti, kako se je izrodila njena velika ljubezen, bala se je, da bi bila ponovno izigrana. Poleg tega pa tudi ni mogla sprejeti tega, da bi imel njen sin očima.

Ob neki priložnosti mi je rekla: »Če bi se poročila, kako naj pričakujem in vem, da bom z možem dobila tudi očeta svojemu otroku, če pa se la- stni oče ni nikoli zmenil zanj. Ne, mislim, da sinu ne bi nikoli mogla dobiti očeta in zaradi tega, predvsem zaradi tega sem ostala sama.«

Gabrijela sina ni razvajala. Vzgajala ga je tako, da bi postal samostojen in odgovoren in da ne bi nikdar naredil kaj takega, kot je naredil njegov oče.

Leta so minevala. Damjan je raste in zraste v moža. Končal je študij, se zaposlil in tudi poročil. Živi s svojo družino, mati pa živi sama. Toda ni sama, je reden obiskovalec sinove družine, kjer je vedno dobrodošla. In tudi Damjan prihaja z družino k materi - sedaj skrbita drug za drugega.

Gabrijela je osivela, še vedno je dostojanstvena in ponosna. Ponosna je ostala tudi takrat, ko je oče njenega sina nepričakovano potrl na vrata.

Otrokov oče je poskušal popraviti, kar je zagrešil v mladosti. Želel je, da bi ga Gabrijela sprejela, da bi ostal pri njej. Odklonila je. Odklonila je tudi njegov predlog, da bi dal sinu svoj priimek in da bi priznal očetovstvo. Tudi Damjan je odklonil očetov predlog, odklonil je očetovo roko.

Oče se je prepozno spomnil, da ima sina. Prepozno je bilo, da bi Gabrijeli vrnil vero v ljudi. Prepozno je bilo za karkoli. Odšel je in ni se več pojavil v njenem življenju. Ostal je sam in osamljen, kakor je bila sama in osamljena Gabrijela, ko je izgubila vero v ljudi.

Toda Gabrijela je živela v veri za sina, ki mu je dala življenje in ga z vsem srcem sprejela v svoj siromašni dom, ki je bil sicer siromašen, vendar poln ljubezni.

Otrokov oče, ki mu je bil otrok že pred rojstvom ovira, je živel svoje življenje, to se je sklenilo v osamljenosti, saj mu ni nikoli uspelo urediti si življenja.

In kaj mi boš rekel, prijatelj, ob vsem tem, kar je preživela Gabrijela, saj si vedno govoril, da mora imeti otrok oba roditelja. Kaj bi po tvojem mnenju ona morala narediti kaj drugega, kot to, kar je naredila? Vem, da bi bilo za tebe sprejemljivo le to, da bi takrat naredila splav, toda ali ne bi bila to še večja napaka? Ona je poslušala sebe in svoje srce, dala je sinu življenje, dala mu je dom, ki je z njeno ljubeznijo postal svetel in velik, kakor je bila velika v svoji ljubezni Gabrijela.

Molčiš in nimaš nič besed? Tudi prav. Pa bom povedala še to, kako brezmejno spoštujem

Marjano,

ki se je tako pogosto spomnil in je za mene vzor matere, ki je v znoju svojega obraza preživljala, preživela, vzgajala, šolala in izsolala svojih šest nezakonskih otrok.

Do matere Marjane čutim globoko spoštovanje in to ne glede na to, če se marsikdo ne bi strinjal z menoj.

Kadar stopi predme Marjana, ženica izpitiga, z globokimi gubami razoranega obraza, z živahnimi majhnimi očmi, se spomnim njenega življenja, spomnim se marsičesa, o čemer mi je pripovedovala. Spomnim se vsega, kar sem spoznala in ob njej doživljala, spomnim se vsega, kar je dala svojim otrokom. In takrat, ko stopi pred mene mi je težko, saj se pred menoj razgrne vse njeno trpljenje.

Marjana je bila delavka. Mlada in neizkušena je zaupala moškemu, ki je svoje obljube pozabil, ko se je rodil njen otrok, in tako je ostala Marjana sama z otrokom. Otrokov oče je šel kot pravi Prešeren »neznan kam, tebe in mene ga je sram.«

(SE NADALJUJE)

# DOMAČI ZDRAVNIK

## KORUZA

V svežih koruznih pestičih so ugotovili mastna olja, eterična olja, smolo, gumi, neki alkaloid, glikozidno grenčino, čreslovino, saponine, sladkor in rudninske snovi. Iztisnjeno in nerafinirano olje vsebuje med drugim dragoceno linolno in linolensko kislino, nasičene mastne kisline, fitosterine, fitohormone, vitamin E, zaradi česar ni koruzno olje kar navadno, temveč dragoceno dietično olje.

Koruzne brazde in vratovi (laski) zelo pospešujejo izločanje seča, so popolnoma neškodljive, obenem pa zelo učinkovite pri shuševalnih kurah. Treba pa je upoštevati, da se utegne zgoditi, če droga ni popolnoma posušena, da se ta zdravilni učinek naglo izgubi in pride do odvajalnega učinka. Nadalje lahko posušene koruzne brazde uspešno uporabljamo pri srčni vodenici, edemih, boleznih sečil in nagnjenosti k nastajanju kamnov.

Nič manj uspešno ni zdravljenje pri katarju mehurja, vnetju ledvičnega meha, boleznem zmanjšanja seča, organskih srčnih boleznih z edemi (oteklinami zaradi nabiranja tekočine v tkivu, pri protinu in revmi).

Čaj iz koruznih brazd pozdravi ledvične kolike in pomaga otrokom in starim ljudem, ki močijo posteljo.

V določenih okoliščinah in pod zdravniško kontrolo je mogoče s koruznimi brazdami zdraviti tudi kapavico (gonorejo).

Čaj iz koruznih brazd se pripravlja tako, da 1 čajno žličko dobro posušene droge prelijemo z 1 skodelico vroče, ne vrele vode, pustimo stati nekaj minut, odcedimo in vzamemo vsake 2 do 3 ure po 1 polno jedilno žlico toplega ali mlačnega neoslajenega čaja.

Ker koruzni škrob zelo nabrekne, je zelo dober za pu-ding. Pridobivajo ga iz zrnja, ki vsebuje veliko maščob. Ti pripravki so zelo dobra dietna jed in imajo pomembno vlogo v prehrani dojenčkov.

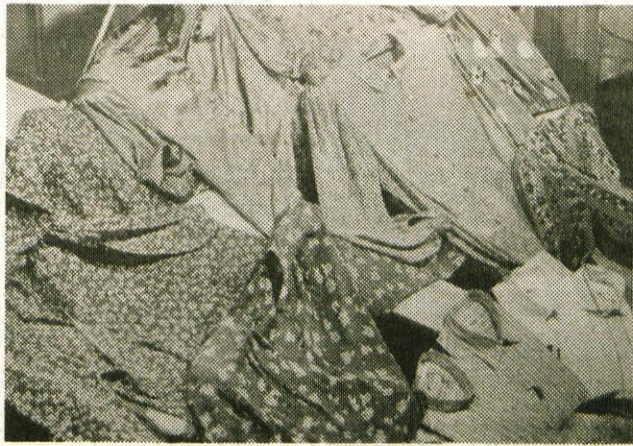
Grozni sladkor pridobivajo iz koruznega škroba in ne iz grozdja, kakor zmotno mislimo.

**Uporaba v ljudskem zdravilstvu.** Koruzno zrnje namočimo za nekaj ur v ječmenovo vodo (ječmen zavremo v vodi in odcedimo), da se zmehča, nato ga kratko zavremo, zdrobimo v kašo in to kolikor mogoče toplo položimo v obliki obliža na mehur. Bolečine v mehurju bodo prenehale, pomaga pa tudi pri močenju postelje.

Iz mladih rastlin, ki vsebuje veliko sladkorja, se pripravljata sirup, ki zelo pomaga pri kašlju.

**Uporaba v kuhinji.** Iz koruzne moke oziroma zdroba pripravljajo polento, italijansko narodno jed, projo, tipično balkansko jed, tortillo, špansko oz. latinskoameriško kruhu podobno jed; vse te jedi so zelo kalorične in primerne zlasti za zimске mesece. Zelo priporočljivo je kuhanje, pri čemer pa je treba le-to kar se da skrajšati. Če poparimo koruzno moko z vročo, ne vrelo vodo in počakamo dalj časa, se bodo ohranile znatne množine pomembnega B vitamina. Preostale vitamine lahko dopolnimo, če pripravimo mešano solato.

## Moda



Letošnji sejem mode v Ljubljani je iz mode povsem odgnal tako jeans kot safari in se oprjel toplih barv zemlje in naravnih materialov. Najnovejša moda zahteva čisto volno, čisto svilo, bombaž, viskoso ter povsem umirjene, pastelne barve. Naša vodilna konfekcijska hiša MURA iz Murske Sobote je na sejmu MODA 89 prejela kar dva Ljubljanska zmaja: za žensko in moško konfekcijo. Tokrat vam predstavljamo njene bluze. Iz čiste svile so, za spremembo od drugih pa se že dobe v vseh boljših trgovinah s konfekcijo po Sloveniji.

## POSKUSIMO ŠE ME

### POLENTA

1 skodelica koruznega zdroba, 2 skodelici vode, sol, 2 žlici olja  
Osoljeno vodo zavremo, prilijemo olje in hitro vmešamo koruzni zdrob. Po kratkem mešanju polento pokrijemo s pokrovko in kuhamo na izklopljeni električni plošči še 20 minut. Vročo polento lahko ponudimo za večerjo s kislim mlekom (jogurtom) in kislo smetano. Polenta s kislim mlekom je priljubljena primorska jed.

Vedite: čim dlje polento kuhamo, tem bolj nabrekne.

### TORTILLA

280 g koruzne moke, 80 g cele ali črne moke, sol, mleta gorčica ali koriander, 3/4 l vode, olje za peko

Tortille so tradicionalna mehiška jed. Pripravljajo jih z zelenjavno prilogo, s pekočo čili omako in s pirejem iz rdečega aduki fižola. V tudi zmešamo fino mleto koruzno in celo moko s soljo in mleto gorčico.

Med mešanjem prilivamo vodo in napravimo gosto tekočo testo. Pustimo ga eno uro, da se uleži.

Tortille tenko spečemo kot palačinke v malo naoljeni teflonski ponvi. Ponudimo tople, nadevane z izbrano prilogo.

## PRAV JE, DA VEMO

### CELULOZA

Celuloza je neprebavljiv ogljikov hidrat. Nahaja se v zelenjavi, sadju in žitaricah. Prebavne organe spodbuja k delovanju in daje občutek sitosti. Za občutljiva in bolna prebavila pa je pretežka.

Prebavljive ogljikove hidrate porabi naše telo za tvorbo toplote in mišične energije, ki je mora biti največ tega izvora. Ustvari pa si tudi majhno zalogo glikogena v mišicah in jetrih ter glukoze v krvi in medcelični tekočini. Vsa zaloga ogljikovih hidratov v organizmu znaša 370 g. Padec krvnega sladkorja občutimo kot zmanjšano delovno zmogljivost in slabost. Krvni sladkor (glukoza) je nujno potreben za pravilno delovanje živčevja. Ob pomanjkanju glukoze oslabi centralno živčevje, slabost pa se stopnjuje do nezavesti.

Rezerva ogljikovih hidratov v organizmu je majhna, zato se pri telesnem delu hitro porabi. Če jih v hrani ni dovolj, spreminja telo maščobe in beljakovine v energijo. Pri takem stradanju se porabi ves glikogen iz jeter, ki postanejo neodporna proti bakterijam in strupom. To je lahko usodno za ves organizem. Zato ogljikovih hidratov ne sme manjkati niti v najstrožji dieti.

Glukoza je najbolj potrebna srčni mišici. Zdravemu srcu kratkotrajno pomanjkanje sladkorja v krvi ne škoduje, ker ima svojo rezervo glikogena. Usodno pa je lahko pri oslabilnem srcu, kjer je zaloga mišičnega glikogena premajhna.

Presnovo ogljikovih hidratov uravnava vitamin B1, zato ga v hrani ne sme primanjkovati (vitamin B1 najdemo v kvasu, žitnih ka-leh, črni pšenični in rženi moki, v soji, mesu, ribah, mleku in mlečnih izdelkih).

Ogljikovi hidrati naj dajo 40 do 60 odstotkov dnevno potrebne energije. Prevladuje naj škrob, sladkorja naj bo malo. Preveč ogljikovih hidratov povzročata debelost.

### O IDEJI SO REKLI

Sveta ne premikajo lokomotive, marveč ideje.

Hugo

Novo ideje so največkrat otroci starih misli.

Bergson

Velika ideja brez etike ni nobena ideja.

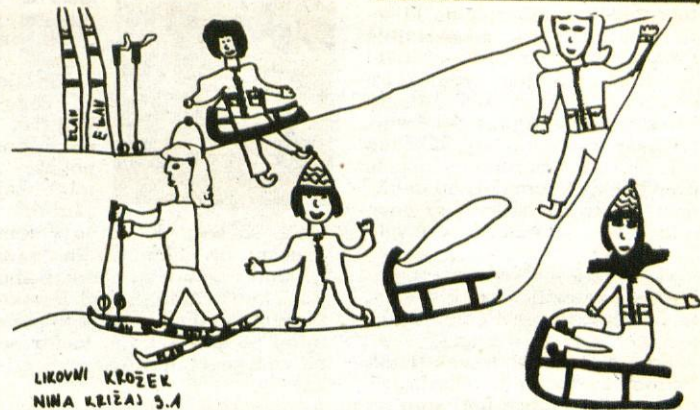
Juš Kozak

## POSKRBIMO ZA LONČNICE

Ob slabi osvetlitvi pozimi zgubi purpurno rdeča setkresija (po domače ji nekateri pravijo kar rdeči zimzelen) skoraj vso svojo lepo barvo listov in postane domala zelena.

Setkresija sodi v tisto družino kakor naša znana tradeskancija. V nasprotju z njo pa zahteva mnogo svetlobe, da ostanejo listi obarvani. Zato ji tudi pozimi postavimo na najsvetlejši prostor, ki ga imamo. Tudi glede temperature je zahtevnejša od tradeskancije. Najlepše uspeva med 16 in 18 stopinjami C. Višje temperature ji tudi ne škodujejo. Ob tem pa potrebuje veliko vode.

### ureja DANICA DOLENC



## REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Pred nekaj dnevi sem dobila sliko s podpisom Michaela Brandona, Dempseyja iz nadaljevalke Dempsey in Makepeace. Si lahko predstavljate, kako sem bila vesela, saj se že pozabila, da sem mu sploh pisala! Ob tem pa sem se spomnila, da bi morda tudi vi radi pisali vašemu idolu, pa ne veste, kako naj to storite.

Pismo naj bo kratko in jasno, pisava čitljiva. Svoj naslov napišite s tiskanimi črkami. Sicer pa gre takole po vrsti: vaš naslov

Hello Madonna (ali kdo drug)  
I'd like you to send me your photo with signature. Best wishes with love, (vaš podpis)

No, to pismo je res zelo kratko, če pa želite, pa lahko še kaj date. Vendar je zelo malo zvezdnikov, ki berejo pisma svojih oboževalcev. Pa še to: najbolje bo, če kupite letalsko pismo, ki ga dobite na pošti. Tam kupite tudi znamko za državo, v katero boste pisali, ne pozabite pa priložiti kupona za odgovor. Tudi tega imajo na pošti. Če ga ne bo, ne upajte na odgovor. Veliko sreče!

Zdaj pa še nekaj besed o 27-letni Sandri (rodila se je 18. maja 1962 v Saarbrückenju). Kariero je začela že zelo zgodaj. Leta 1974 je posnela svojo prvo pesem Andy Mein Freund, deset let pozneje pa Japan ist Weit. Šele z naslednjo pesmijo, Maria Magdalena, pa je odmevala po svetu. Isto leto je dosegla uspeh še s skladbico In the heat of the night, ki so ji sledile uspešnice: Little girl, Innocent love, HIIIIIIII, Lorean, Midnight man, Everlasting love, Stop for a minute, Heaven can wait, Secret land. Njene plošče so: 1985 The long play, 1986 Mirrors, 1987 Ten on one in 1988 Into a secret land.

Naj še povem, da se je Sandra 7. januarja 1988 poročila z Michaelom Cretujem. Prilagam tudi njen naslov.

Sandra,  
c/o Virgin, Herzogstrasse 64,  
8000 Muenchen 40  
W. Germany

Čao,  
Marjeta

ureja HELENA JELOVČAN

## Prva nagrada z natečaja

### Zmaga mrtvega bataljona

15. december 1943

»Danes je nastopil hud mraz. Čeprav je bilo pred nekaj dnevi še dokaj toplo za zimski čas, se je sedaj na hitro precej ohladilo. Peš smo hodili dva dni. Spali nismo skoraj nič. Večino ranjenecv smo pustili v vasi, da se bodo tam do konca pozdravili. Od zadnjega spopada je bilo kar precej ranjenecv, zato sem imela ogromno dela, a mi ni bilo težko. Bolniška sestra mora biti pač na vse pripravljena. No, sedaj počivamo v Lovčevem hotelu na Goreljku na Pokljuki. Vsi upamo, da bomo tu vsaj nekaj časa na varnem.

Veš, dnevnik, tega ti ne smem pozabiti povedati. Včeraj mi je kurir prinesel Juretovo pošto. Če bo vse po sreči, se bova jutri videla. Uh, komaj čakam. Ura je 11.30. Poskušala bom zaspati za kakšno urico.

Zaspala sem le za nekaj minut, ker so nas prebudili strelji. Obkoljeni smo. Ranjenecv je vse več. Imela sem ogromno dela. Trenutno ležim za nekim velikim grmovjem. Nekaj minut moram počakati, ker je tako ukazal naš poveljnik, ki je edini z nami. Drugi so v Vrhnčevci vili. Samo še trije smo. Mene je strah! Kmalu bo treba teči. Če se nam posreči, smo rešeni, drugače... Joj, moj ljubi dnevnik, upaj in moli, da nam bo uspelo. Kaj bi dala, da bi lahko videla Jureta. Sedaj bomo šli. Nimam časa, da bi ti še napisala, kar sem ti...»

S tem se konča dnevnik Urše Hrovat, bolničarke z Jesenic, ki je izgubila življenje v tem boju. Dnevnik je našel Jure, njen fant, čez nekaj dni. Ta Jure je bil moj stari ata. Dnevnik sem našla na podstrešju v stari skrinji. Ko sem mu ga pokazala, je planil v jok, nato pa mi je povedal še veliko o Urši.

Njemu so povedali, da je truplo ležalo le nekaj metrov od dnevnika. To pomeni, da jo je od zadnjega nedokončanega stavka čakalo le še nekaj trenutkov življenja. Bila je ena od mnogih žrtev v tem boju.

Barbara Rakovec, 8. b r. OŠ Staneta Žagarja Lipnica

## KDO GRE Z NAMI



Na pomladansko Glasovo turo po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi pretirano ubadali z mislijo, kako najbolj pravično deliti sedeže v avtobusu med številna vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izžrebali enega, ki bo s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeloval v naši rubriki. Septembrski izžrebani Alenki Krt se je novembra pridružila Lavra Špič in decembrski Tamara Završnik. Kdo bo četrti? Pišite in rišite čim več in čim bolj, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebanje!

## IZ ŠOLSkih KLOPI



### Bili smo v knjižnici

Danes smo šli s tovarišico v knjižnico. Na policah sem zagledal veliko knjig. Nekatero knjigo sem si od blizu ogledal. Knjigo z naslovom Dolga pot pa sem si izbral za domov. Z veseljem jo bom prebral. Na vsako knjigo je treba paziti, še posebej, če je izposojena.

Tomaž Oblak, 2. b r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Senčur

### Muca popotnica

Se peljala muca je v mesto, da kupila bi veliko presto. Pa prehitel jo je miškon, ki najel je avion.

Potem odšla je na peron, da bi ušla aviovoagon. A čakala je zaman, saj vlak odpeljal je drugam.

Potem najela je še taksi in peljala se je v mesto Maksi.

Tam kupila je balon in se odpravila v London. Tu bilo je lepo mesto, zato kupila je še presto.

Irena Špenko, OŠ Davorina Jenka Cerklje

### Počitnice

Zimskih počitnic se ne veselim, ker mi bo dolgčas. Snega še ni. Zato se ne bom mogla smučati. Sankati pa se tako ne morem, ker imam polomljene sanke.

Petra, 4. c OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

## Smova z zobam

(v blejskem narečju)

Letas med počitnicam je bvo, k mej prov nagravn 'n zob začeu bolet. Nejl sm se bavu, da bom h dohtarju mogu pa da mn ga bo vn upulu. Zato sm kr čakov, da me bo nehov, čeprov mn obene rcnije niso prov nč nucale, še bl me j boleu. U pondelk sm le tkaj koraže skp spravu, da sm šu h zobozdraunik, sej me j boleu že preke ušesam prov do če.

Dohtarca je bva prov fest prjazna in mn ni nč pliva, le vukno mn je zrvtova, tok da me j koj jenov kluvat po čelust. K sm tok dobr opravu, sm pa še mav po stacunah šu, da b s kej lepga kupu.

U železnin sm omerkov prov 'no močno žnoro, k b bva dobra za moj eroplan, k sm ga glih skp dajav. Sam, k sm pa za ceno prašov, me j pa koj mniv, tkaj dnarja nism imu.

Poj sm pa sam pr seb reku, da mam dovel dnarja za kašne svahkarije, sm pa h Šmono šu. Tm sm prov 'n fajn sladoled kupu pa še 'no uliko čokolado z lešnje. Skor do Rčice sm se basov pa prov fletn sm se imu, k se mn je pa 'na nasreča nardiva: 'n lešnk je biu še z upino u čokolad in jest sm prov u to upino ugriznu. Tist zob, k mn ga je dohtarca tok dobr uštimova, se mn je zdej čist vzomu, poj sm ga pa kr u grabn plunu, doma sm pa reku, da so mn ga na ambulat uplii.

Udrugu, če me bo še kdej po zobeh bolev, bom pa kr s čokolado taprv probov.

Boštjan Šolar, 8. c r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Zimske počitnice po taborniško

# Domove zamenja koč, starše nadomestijo vodniki

Jošt, 19. januarja - Med našim obiskom v taborniški koči odreda Albin Drolc na Puščavi smo spoznali, kako preživljajo počitnice udeleženci letošnjega zimovanja iz te kranjske taborniške organizacije. Svoje vtise bodo sicer opisovali staršem in znanec ob vrtni domov že pred objavo te reportaže, a vendar naj vsem drugim predstavimo zanimive dejavnosti, ki pomenijo uk za življenje v naravi in obenem razvedrilo v njej!

Ozka steza se spušča od cerkve na Joštu po jugovzhodnem pobočju skozi gozd in v nekaj minutah doseže malo ravnico, kjer je stala nekdanja mežnarja na Puščavi. Tam so si taborniki odreda Albin Drolc iz Stražišča pri Kranju uredili 1976. leta lično koč. V njej preživijo prenekateri dan leta ob različnih taborniških dejavnostih. V prvem tednu počitnic so pripeljali svoje člane na zimovanje.

Ura je že davno odbila poldan, ko smo se spustili h koči. Okoli nje ni bilo nikogar in tudi iz notranjosti ni bilo slišati glasov. Na vratih smo se srečali s kuharjem Matjažem Fabjanom. Obetal si je skorajšnjo vrnitev tabornikov s pohoda zaradi časa za kosilo. In res smo na poti kmalu uzrli najprej skupino mlajših in zatem še skupino starih tabornikov. Niso kazali posebne utrujenosti, čeprav so se vrtni s Planice. Zrak in hoja sta očitno bolj vplivala na njihov tek, tako da so žlice pridno pozvnanje po krožnikih z dišečo hrano. Mi pa smo se med kosilom zapletli v pogovor z vodstvom o delu njihove organizacije.

## Taborništvo v Stražišču ne bo zamrlo

Taborniški odred Albin Drolc, ki deluje že četrto stoletja, združuje sedaj okoli 150 članov, od teh približno pol iz krajevne skupnosti Stražišča in prav toliko iz delovne organizacije Sava. Med njimi je 30 medvedkov in čebelic do 12. leta starosti in 20 tabornikov in tabornice do 18. leta starosti. Prvi se sestajajo vsak tork v stražiški osnovni šoli Lucijan Seljak, drugi pa se zbirajo v klubski sobi v domu TVD Partizan. Čeprav je odredovo delo v preteklosti nekoliko zamrlo, je tabornikom uspelo pred dvema letoma oživiti dejavnost. Pridružili so se jim novi, mladi člani, od katerih si še veliko obetajo.

»Lansko jesen smo se z najmlajšimi udeležili Veselih srečan medvedkov in čebelic na Ptuj,« je začel opisovati program dela v novi taborniški sezoni Izток Podobnik, načelnik odreda, pa naštel: »Novembra lani smo na Joštu pripravili večdnevni seminar za vodnike, razen tega pa smo se udeležili z dvema ekipama občinske taborniške akcije Ilegalec in lokostrelskega tekovanja v organizaciji Kokrškega odreda. Po zimovanju imamo v načrtu udeležbo več tabornikov na vodniškem tečaju v organizaciji ZTO Kranj. Prihodnji mesec se bomo začeli pripravljati tudi za taborniška tekovanja, ki se bodo začela spomladi z odredovimi mnogobojni in sklenila s Slovenskim taborniškim partizanskim mnogobojem. Potlej bodo na vrsti priprave na letovanja, saj letos predvidevamo večjo udeležbo tabornikov in delavcev Save.«

Ob taborniškem delu so lani v odredu marsikaj postorili pri prenovi objektov za taborjenje. V Fažani so s pomočjo Save prenovili kuhinjo, jedilnico, sanitarije in kanalizacijo. V taborniški koči na Joštu so posodobili kuhinjo in ležišča za 30 oseb.

## Zanimivo in koristno zimovanje

Program letošnjega zimovanja so morali prilagoditi vremenskim razmeram. Tudi tokrat niso mogli postaviti svoje vlečnice in izvesti smučarskega tečaja. Kljub pomanjkanju snega pa 15 medvedkov in čebelicam ter 5 tabornikom in tabornicam ni utegnili postati dolgčas. Njihovih 6 klubskih tovarišev iz vodstva zimovanja je vsak dan pripravilo zanje kaj zanimivega, saj se mora tabornik v naravi veliko naučiti.

Prvi dan zimovanja, 16. januarja, so se taborniki podali na Mohor. Drugi dan so se v bližini



Postavljanje ognja je osnovna taborniška veščina

koče spoznali z osnovno taborniško veščino, postavljanjem in kurjenjem ognjev, potlej pa so se razgibali ob premagovanju ovir; oboje jim bo prišlo prav na taborniških tekovanjih. Tretji dan so se razvedrili ob zanimivi taborniški igri, lovu na lisico, med katero so iskali skritega tovariša v gozdu in vmes reševali naloge iz programa taborniških tekovanj. Še bolj veselo je bilo zvečer, ko so se nasmejali raznim skečem, v katerih ni manjkalo duhovitosti. Na dan našega obiska so mlajši odšli na pohod, starejši pa so se urili v postavljanju ognjev in orientaciji na določeni trasi.

»Mladi so nam hvaležni za vse, kar jih naučimo,« je ocenil vodnik Tomo Rjavec, ki že osmič so deluje pri zimovanju otrok, in dodal: »Nam je v zadovoljstvo, da jim pokažemo kaj zanimivega, še bolj pa, če so potem uspešni na tekovanjih. Sam uživam v delu z mladimi; nisimo jim samo učitelji, ampak jim postanemo tudi prijatelji. Skupaj z njimi se poveselemo, kadar so na vrsti skeči in drugo razvedrilo.«

vega, še bolj pa, če so potem uspešni na tekovanjih. Sam uživam v delu z mladimi; nisimo jim samo učitelji, ampak jim postanemo tudi prijatelji. Skupaj z njimi se poveselemo, kadar so na vrsti skeči in drugo razvedrilo.«



Pohodi v naravo nadomestijo smučanje, kadar ni snega na zimovanju

## Zadovoljni tudi varovanci

Besede prejšnjih sogovornikov so potrdili še drugi člani vodstva zimovanja. Jože Derlink, ki je že dve desetletji povezan s taborništvom, je med drugim opozoril na veliko zanimanje mladih za takšno preživljanje počitnic. Kot je dejal, bi bilo udeležencev zimovanja še več, če bi dom lahko sprejel več obiskovalcev. Vodnik tabornikov Jelenko Plešec je zaupal, da ga na zimovanja privlači poleg bivanja v naravi tudi tovariško vzdušje med udeleženci. Načelnik tabornikov Janko Urbanc pa je izrazil presenečenje nad sposobnostmi mladih in poudaril, da taborniško znanje ne bo odveč za naloge v življenju.

In kaj so menili o zimovanju varovanci vodnikov? Zapisali smo si dve njihovi izjavi, od ka-

terih se verjetno ne bi dosti razlikovale druge.



Larisa Merdjađi, učenka 5. razreda iz Kranja: »Lansko poletje sem se pridružila tabornikom na letovanju v Fažani, tokrat pa sem prvič na zimovanju. Niti staršev ne pogrešam, tako prijetno je tukaj. Našla sem nove prijateljice in se naučila marsikaj o taborništvu. Ker rada hodim na izlete, so to zame prav lepe počitnice. Gotovo bom še sodelovala v taborniški organizaciji in se udeležila počitniških taborov!«



Blaž Kristan, učenec 6. razreda iz Stražišča: »Ni mi žal, da me je starejši brat pred petimi leti navdušil za taborništvo. Letos sem že drugič na zimovanju. Škoda je, da ni snega, a je v naravi vseeno lepo. Do-

lo.«



ma bi samo zapravljaj čas, medtem ko ga tu koristno preživljam. Pripravljamo se za taborniška tekovanja, vseh pa mi je tudi, kadar se zberemo ob ognju, zapojemo pesmi in pokramljamo s prijatelji.«

Na dan našega srečanja s taborniki so v koči na Joštu pripravili ugankarski večer. Naslednji dan jih je čakal pogovor s kranjskim borcev, za soboto, zadnji dan zimovanja pa so načrtovali predavanje o zgodovini taborništva in test iz taborniškega znanja. Seveda za sklep akcije ni manjkalo tovariški večer ob tabornem ognju s slovesno podelitvijo priznanj za osvojene taborniške veščine in zvezde. Kot so družno priznali taborniki, bi še kar ostali na Joštu, a so za drugi teden počitnic povabili v goste tabornike iz pobratene organizacije v Dobovi.

Besedilo in slike: Stojan Saje

Polenškova Sonja in Bojan dajeta dom štirim ptičkom brez gnezd

# Tudi rejenci ju kličejo mami in ati

Poljane, 22. januarja - Sonja iz Suše in Bojan iz Volake sta se poročila pred štirinajstimi leti. Skupno streho sta najprej našla kot podnajemnika v tuji hiši, kasneje sta v spodnji vrsti novega naselja v Predmostu pri Poljanah začela spletati lasten dom. Vselila sta se pred osmimi leti, ko je bilo njunemu prvorojencu Borutu pet let, hčerki Brigiti pa le eno. Tedaj v Poljanah še ni bilo vrta. Kdo bo bedel nad malo Brigito, ko bosta v službi...

Tako se začenja rejniško poglavje v življenju Sonje (33) in Bojana (36) Polenšek iz Predmosta. Priznavata, da sta stopila vanj bolj iz lastne nuje kot ne vem kakšne velike ljubezni in sočutja do zapuščenih in zane-marjenih otrok.

»Gotovo je, da moraš imeti otroke rad,« pravi Bojan. »Majhnega otroka res ni težko imeti rad, najsi bo tvoj ali ne. Vsak je lep. Ko skrbiš zanj, ga hraniš, oblačiš, tolažiš, postane tvoj...«

»Avgusta smo se selili v novo hišo, septembra sem ostala doma, se zaposlila kot rejnica. V centru za socialno delo v Šiški sem rekla, da bi rada tri zdrave otroke. Ker jih takrat ravno niso imeli, sem sprejela duševno prizadeto Urško. Pet let je bila pri nas, potem so jo dali v zavod na Igu. Ob Urški je nekaj časa rasel tudi prizadeti deček iz Škofje Loke. Za njim so prišli v hišo trije otroci, brat in sestrica, katerih starša sta se ločila. Zdaj so že šesto leto pri nas.«

Višina rejnine z nagrado za delo, ki znaša približno polovico rejnine, je po oktobrski uskladitvi 414.891 dinarjev za otroka do enega leta starosti, 348.730 dinarjev za otroka od enega do šest let, 392.830 dinarjev za otroka od sedem do trinajst let in 458.990 dinarjev za otroka, starejšega od štirinajst let.

Kako morejo starši otroke kar pustiti?

»Ljudje smo različni,« prou-darno odvrne Bojan.

Ni bilo hudo breme ob prizadeti Urški spravljati v red še tri zdrave malčke, paziti, da doma-ča dva ne bosta prikrajšana?

»Ja, v začetku, kakšne pol leta, je bilo res težko. Novinci so bili zelo neurejeni, med seboj so se sovražili, topli, pulili vsako stvar drug drugemu iz rok, vse je bilo njihovo. Veliko se je bilo treba ukvarjati z njimi, da so se umirili, privzeli naš način življenja.«

Gotovo je bilo najteže z Janezom, ki je imel tedaj skoraj štiri leta in je ločitev od matere najbolj čutil? Bernardi je bilo komaj dve, Minki eno leto.

»Mlajši otrok se lažje vrate v novo okolje, družino, najlažje pozabi, kar je bilo prej. Kadar mati pride obiskat svoje tri otroke, sta dekleti povsem ravnodušni, medtem ko Janezu le ni vseeno,« pravi Sonja.

Pa mati večkrat pride?

»Ne pogosto, nekajkrat na leto. Živi novo življenje z drugim moškim, z njim ima otroka...«

Pol odstotka slovenskih otrok, starih do 18 let, je v rejni. Ni glavni vzrok ta, da bi starši zaradi revščine ne mogli skrbeti zanje, ampak so to predvsem vzgojno zane-marjeni otroci. Kar 14 odstotkov mater rejencev je, denimo, kroničnih alkoholičark, očetov pa kar petina. Stiki med otroki v rejni in starši so pri polovici otrok zelo redki (enkrat na leto), osemnajst odstotkov staršev se za svoje otroke sploh ne zanima.

Kljub temu ste trem rejencem dodali še enega, triletno Suzano?

»Res je, vendar le zato, ker jo imamo samo začasno. Mamica, s katero sta zelo povezani in jo obiskuje vsak teden, se ločuje. Ko se bo ustalila, uredila lastno stanovanje, bo prišla po hčerki-co.«

Za rejnika najbrž ni dovolj samo dobro srce. To je tudi velika odgovornost za vzgojo, za to, da se rejenci izšolajo, usposobijo za poklic in življenje. Kako vam to uspeva?

»Zaenkrat kar v redu, čeprav so otroci v šoli povprečni. Posebej Janezu in Bernardi je treba veliko pomagati pri učenju,« je povedala Sonja.

Nova hiša je prostorna, lepo urejena. V kuhinji, kjer se pogovarjamo, je prijetno domače. Družinsko fotografijo posnamem za kuhinjsko mizo. Kje vseh šestero otrok spi, me zanima.

»Borut spi v dnevni sobi, Janez ima svojo sobo, dekleta pa so skupaj.«

Kako jemljete svoja otroke, kako rejence, kako se otroci razumejo med seboj?

»Razlik ne delava,« pove Bojan. »Če bi najina imela prednost, bi se prevzela, rejenci bi bili prizadeti. Tudi med otroci ni kakšnih nevoščljivosti, kregov, očitkov, ti pa nisi naš. Posebej punce se zelo lepo ujemajo.«

Kako vas kličejo?

»Za vse sva ati in mami.«

Od leta 1975 je rejništvo lahko poklic. Rejnice, ki se odločijo zanj, morajo imeti v reji tri zdrave otroke ali dva lažje duševno ali telesno prizadeta ali enega težko prizadetega. Socialno skrbstvo plačuje za rejnice prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in druge prispevke.

Dobivate razen rejnine še kakšno družbeno pomoč?

»Ne. Prejšnje leto nam je krajevni Rdeči križ pomagal pri nakupu bund za otroke.«

Kaj pa dopust, izleti?

Polovica rejnic v Sloveniji ima osnovno šolo, tretjina je ni uspešno končala. Dve tretjini je starih med 41 in 60 let, to je kar dobrih deset let več, kot so stare matere rejencev. Sonja Polenšek na vsakoletnih srečanjih rejnic ljubljanskih občin ugotavlja, da je večina rejnic starejših kmečkih žensk, ki so jim lastni otroci že odrasli.

»Na izlete hodimo, predvsem peš, tudi na morje gremo skoraj vsako leto. Prejšnja leta smo hodili prek centra za socialno delo, lani smo bili prek podjetja. Kakšnih posebnih zabav, konjčkov si ne moremo privoščiti. Ni časa in ne denarja.«

Čeprav je Sonja že pred dvema letoma, ko se je vrnila v to-



Osemglava Polenškova družina

Bodo torej otroci ostali pri vas?

»Ne veva,« odgovarja Bojan.

»Upava, da bodo, to bi bilo zanje najbolje. Lani je že kazalo, da jih bo mati vzela k sebi. Nisva se strinjala, da bi jih vzela kar tako, naenkrat. Otroci so jo premalo spoznali, imeli radi. Če povem po pravici, sva se tega bala tudi zato, ker sva se na otroke navezala, ker so postali naši. Zdaj je vse tiho, upava, da bodo ostali. Sicer pa otroci, najsi bo domači ali rejenci, tako ali tako grede, ko končajo šolo.«

Torej denar, ki ga dobivate za rejence, ni najpomembnejši?

»Sploh ne, celo vse manj. Pred osmimi leti sem res sprejela status rejnice zato, da sem lahko ostala doma in skrbela tudi za svoja otroke,« je prepričljiva Sonja. »Denarja ni toliko, da bi se mi splačalo ostati rejnica. Pred dvema letoma sem se spet zaposlila v Termiki v Poljanah. Ni šlo drugače. Otroci so toliko zrasli, da so šli v šolo in ko so odprli še vrtec, problema z varstvom ni bilo več.«

Kako živite?

»Povprečno,« odgovarja Sonja. »Za hvaliti ni, za tarnati tudi ne. Saj sami veste, kako je vse drago. Še dobro, da je hiša že narejena.«

H. Jelovčan

TOVARNA POHIŠTVA AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA V PRIZIDKU VEČNAMENSKE DVORANE PPC GORENJSKI SEJEM KRANJ

LIPA POHIŠTVO

ZA PRIJETNO POCUTJE V VAŠEM DOMU



Dirkalni konjiči na dražbi

# Konj ni maček v žaklju

Brdo, 21. januarja - Za javno dražbo dirkalnih konj Rejneva centra Brdo še nikdar ni bilo toliko zanimanja kot letos. Vendar se na konjskih dražbah takoj po izklicu cen običajno zelo malo kupi, ampak interesi sežejo v žep šele po temeljitem premisleku in posvetovanjih.

To je bila sicer že četrta javna dražba na Brdu, vendar tolikšnega zanimanja kot letos še ni bilo nikdar. Na sami dražbi niso nič prodali, ker konj le ni poceni in nihče ne želi kupiti mačka v žaklju, so pa bile izrečene mnoge želje po ponovnem snidenju in razgovoru z vodjem dražbe Ludvikom Zvonarjem, ki je hkrati novi šef Servisa za protokolarne storitve izvršnega sveta slovenske skupščine, ki ima sedež na Brdu in upravlja z vsemi slovenskimi protokolarnimi objekti. Ludvik Zvonar je bil po dražbi tudi glede možnosti prodaje optimist, sicer pa tudi za konje veljajo stroga pravila dražbe, predvsem to, da konj sploh ne sme biti prodan ceneje od izklicne cene na dražbi. V soboto so kupcem ponudili Libera B, enega najboljših dirkalnih konj, rojenega leta 1986, za 13 milijonov dinarjev, dve leti starejšega Sava B za 8 milijonov dinarjev in dveletnika Atlanta B za 18 milijonov dinarjev. Brez javno povedane izklicne cene in pod posebnimi pogoji zaradi izjemne vrednosti pa sta bila ponujena še ameriška kobila Kverula in enoletni žrebiček Edo B, od katerega se veliko pričakuje.

"Konjenstvo, vključno z rejo, je ena od 37 dejavnosti, s katerimi se ukvarja naš servis in katerih cilj je doseči čim višjo raven samofinanciranja. Proračun je samo z manjšim delom še udeležen pri objektih, ki še niso po-



vsem odprti za javnost in eden takšnih je Brdo. Mogoče se kdo sprašuje, zakaj je bilo na letošnji dražbi malo konj. Zato, ker se plemenske kobile prodajajo izjemno, drugače, saj breje kobile dajemo v najem kmetom in drugim rejcem, ki imajo za to



Žrebiček Edo B pred udeleženci sobotne dražbe kasaških konj na Brdu. - Foto: G. Šinik

pogoje in morajo našemu rejnemu centru vrniti dva žrebička ženskega spola oziroma tudi moškega, če sta oba žrebička moška in vzamemo drugega. Skrbimo za selekcijsko službo in rejcem omogočamo brezplačen pristup. S tem se skuša naš center odpirati in vključevati v slovensko in jugoslovansko konjerejo. Skupaj z Biotehniško fakulteto načrtujemo že letos umetno osemenje kobil z nezmrznilnim semenom. Za to dejavnost nastaja pri nas veterinarsko središče. Sploh je naša

želja uvedba enotne selekcijske službe v Sloveniji in sodelovanje z zasebno rejo, ki ima na področju kasaštva najdaljšo tradicijo v Ljutomeru. Če bomo hoteli slediti svetu, je nujen uvoz določenega števila pripustnih kobil s kakovostnimi kilometrskimi časi (pod 1, 15). Od kod denar. Vidimo ga v prirejanju kakovostnih tekmovalnj in v stavah, kot to delajo na Švedskem, Danskem, v ZRN in drugih državah," je povedal Ludvik Zvonar.

J. Košnjek

Po sledi dobrotelne akcije za Koširjeve sirote iz Jazbin

## Bralci prispevali 760 tisočakov

Poljane, 22. januarja - V Gorenjskem glasu smo 10. januarja pisali o dobrotelni akciji v krajevni skupnosti Poljane za Koširjevo družino iz Jazbin. V Poljanah so zanj zbrali okroglo devet milijonov dinarjev, s katerimi so kupili postelje in posteljno opremo za tri otroke ter strešno opeko. Tedaj smo pozvali tudi bralce, naj, če morejo, sodelujejo v akciji poljanskega Rdečega križa. Kakšen je bil odziv, nam je povedala predsednica RK Majda Debeljak.

»Presenečena sem, saj nisem verjela, da se bodo tudi ljudje od drugod odzvali vašemu klicu na pomoč. Doselej smo na žiro račun krajevne organizacije Rdečega križa prejeli 760 tisoč dinarjev. Če bo denarja dovolj - nekaj bi ga še rabili - bomo Koširjevim kupili topli pod za hišo, če prispevkov ne bo več, bomo materi Štefki izročili denar.«

Denarno pomoč za Koširjeve iz Jazbin so poslali: Jerneja Jeršin, Kranj, 50.000 dinarjev, Tilka Mrak, Podobeno, 50.000 dinarjev, Cecilija Uranič, Zeje-Komenda, 10.000 dinarjev, Andreja in Slavko Kavčič, Senčur, 50.000 dinarjev, družina Kolman, Žirovnica, 200.000 dinarjev, družina Habjan, Selca, 150.000 dinarjev, S.J., Jesenice 100.000 dinarjev, Lokainvest Škofja Loka, 150.000 dinarjev. Čestitamo in se zahvaljujemo!

Žiro račun št. 51510-678-94729 je torej še odprt.

Majda Debeljak je še povedala, da so Koširjevim prejnjšo soboto izročili postelje in opremo za nje. Postelje je izdelal Joža Rant iz Hotovlje. Za material, razen



lesa, in delo je računal le 340 tisočakov. Te dni bodo Koširjevim peljali še strešno opeko.

H. Jelovčan

Najstarejši krajan Bleda gostje Park hotela

## Dajmo letom življenje in leta življenju

Bled, 19. januarja - V četrtek pozno popoldne so se v Kavarni Park hotela na Bledu zbrali na tretjem tradicionalnem srečanju najstarejši Blejci in Blejčani - prijatelji, kot jih uvodoma prijazno nagovorila predsednica koordinacijskega odbora za delo z ostarelimi krajanji pri krajevni konferenci socialistične zveze in tajnica krajevne konference SZDL Anica Svetina. Bili so gostje 170-članskega kolektiva Park hotela, ki jih je tokrat povabil medse v Kavarno. To je bilo eno tistih prijetnih in nepozabnih srečanj nad 75 let starih krajanov, ki so ga številni med njimi že težko pričakovali in se ga veselili.

Anica Svetina jih je na začetku nagovorila: »Dajmo letom življenje in leta življenju.« Takšnih najstarejših, nad 75 let starih Blejcev in Blejčanov je v krajevni skupnosti Bled 280. Kar dve tretjini je žensk, med vsemi pa je najstarejša 96-letna Franciška Sušnik, ki živi v Domu Janka Benedika. Starosta med moškimi pa je Martin Perc, ki bo letos oktobra praznoval 90. rojstni dan. Sicer pa je med vsemi kar deset devetdesetletnikov, rojenih v prejšnjem stoletju.

Čeprav imajo v svojem programu sodelovanje z najstarejšimi in najrazličnejše dejavnosti ž njimi v krajevni skupnosti v krajevni organizaciji Rdečega križa in Društvu upokojencev, pa tudi v krajevni organizaciji ZZB NOV, so se v krajevni konferenci Socialistične zveze pred tremi leti prvič odločili tudi za skupno srečanje.

»Bilo je pred novim letom, ko delovne organizacije običajno povabijo svoje nekdanje sodelavce medse. Takrat sem tudi pomislila, zakaj ne bi tudi krajevna konferenca socialistične zveze povabila enkrat skupaj vse na 75 let stare domačine. Prvo srečanje smo potem pripravili v hotelu Jelovica. Bilo je prim-



Anica Svetina



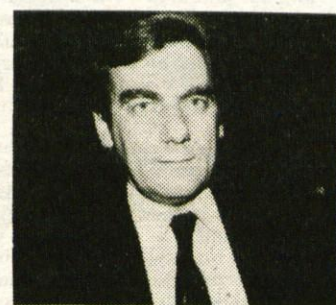
Jože Ažman



dr. Borut Rus

jetno, nepozabno in je postalo takoj obveza tudi za naslednje prihodnje leto,« nam je v četrtek med sprejemom prihajajočih domačinov v Kavarno pripovedovala Anica Svetina.

Prvič jih je prišlo prek sto. Tudi na drugem srečanju jih ni bilo nič manj in tudi tokrat ne. Številni med njimi so bili v četrtek med sprejemom prihajajočih domačinov v Kavarno pripovedovala Anica Svetina in pokrovitelju-kolektivu Park hotela.



Ludvik Kerčmar

ra in pogostitve pa je ves čas bogatil harmonikarski orkester Glasbene šole Radovljica z že kar očetovsko mentorskim vodjem Jožetom Ažmanom. Svojevrstno zadovoljstvo za vse, ki so tokrat prišli v Kavarno, pa je bilo tudi malce drugačno srečanje njihovim zdravnikom, primarijem dr. Borutom Rusom, ki jih je tokrat pozdravil in nagovoril v vlogi predsednika skupščine krajevne skupnosti Bled.

Anica Svetina pravi, da so turizem in krajanji Bleda dolga veriga in da je od trdnosti vsakega člana odvisna moč te verige. Tega, kot je povedal direktor Park hotela Ludvik Kerčmar, pa se zavedajo tudi v 170-članskem kolektivu. »V kolektivu smo radi prevzeli pokroviteljstvo za današnje srečanje. Ne gre le za pozornost, marveč tudi za neke vrste oddolžitve, kar so najstarejši domačini dali Bledu, turizmu in tudi našemu hotelu, ki je med najstarejšimi na Bledu...«

Po četrtekovem, tretjem in zares prijetnem srečanju z najstarejšimi krajanji zatorej že zdaj velja, da naj bo tudi četrto ob leto prijetna obveza. Tokrat pa vsa zahvala prireditelju-krajevni konferenci SZDL oziroma Anici Svetini in pokrovitelju-kolektivu Park hotela.

A. Žalar

Policijska intervencija v Poljanski dolini

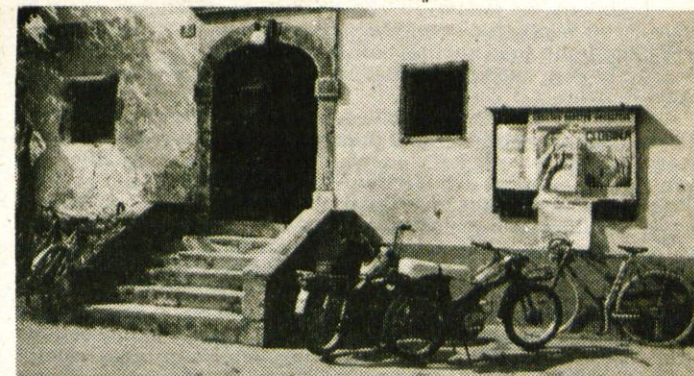
## Rušitev sistema ali blatenje Tita?

V redakcijo so nam sporočili, da je imela nedavna tribuna z Bavčarjem in Janšo, ki so jo pripravili mladi iz OO ZSMS Selo pri Žirih, povsem nepričakovan zaplet, v katerega so se, kot vse kaže, vpletli samozasčitno osveščeni občani in milica.

Prizadevni mladinci iz OO ZSMS Selo pri Žirih so ta hip zanesljivo ena najaktivnejših osnovnih mladinskih središč na Gorenjskem. Po udarniški akciji, s katero so preuredili družabni mladinski prostor, so se z veliko potezo lotili tudi aktivnosti na povsem političnem področju. Ob ostalih zastavljenih nalogah so sklenili, da bodo redno pripravljali tudi okrogle mize, tribune z različnimi znanimi osebnostmi.

Tako so se, ob tem, da imajo že v rokah zagotovilo predsednika predsedstva SR Slovenije Janeza Stanovnika, da jih obišče sredi februarja, lotili izpeljave prvega takšnega večera, na katerem so bili gostje najvidnejši predstavniki Odbora za varstvo človekovih pravic, z Bavčarjem in Janšo na čelu. O sami akciji je bilo moč prebrati v naši prejšnji številki, nas tokrat bolj zanima tisto, kar se je zgodilo po prireditvi.

Dogodki so se po pričevanjih odvijali na dveh ravneh, eno je bila reakcija nekaterih borcev škofjeloške občine na oddajo Radia Žiri, ki je nastala na osnovi omenjenega večera in je bila na sporedu štiri dni po prireditvi, drugo pa je akcija milice. Njihov uniformirani delavec se je namreč oglašil v prostorih žirovskega Radia z željo, da bi slišal "sporni del" povedanega na večeru. Predvidoma naj bi šlo za stavek, s katerim se neposredno napada osebnost predsednika Tita in preko tega posredno tudi politični sistem socialističnega samoupravljanja - našo družbeno ureditev. Kot je povedal Rudi Krvina, radijski tehnik, je delavec milice poslušal ta del posnetka, si nekaj zapisal in odšel.



Preurejeni mladinski prostori, ki so dobili hipoteko medijske afe-re. Foto: G. Šinik

Komandir postaje milice Škofja Loka Brane Virant dogodek, v petek, 20. januarja, razlaga takole: "Včeraj zvečer me je nekdo opozoril, da je bilo po Valu 202 in tako trenutno še ugotavljamo, kaj je res in kaj ne. Ko prebiram današnje "Delo" - poročilo s tiskovne konference Odbora za varstvo človekovih pravic, vidim, da je tudi tu omenjen žirovski večer. Zadevo, kot sem rekel, še raziskujemo in bomo podali celotno informacijo o dogodku, ko bodo zbrani vsi podatki. Svetujem, da do ponedeljka počakate, ko boste dobili vse potrebne informacije z naše strani, mi moramo poročati tudi naprej, na UNZ Kranj."

Kakšno je stališče uradne škofjeloške politike? Za mnenje smo se obrnili tako na

frontno organizacijo kot OK ZSMS. Janez Zavrl, predsednik OK SZDL Škofja Loka komentira: "Aktivnost OO ZSMS na Selu po mojem mnenju ubira prave tokove slovenske mladine in v tem kontekstu mislim, da je prav, če so povabili medse Bavčarja in Janšo. Vsi ti razgovori so preko Radia Žiri šli v javnost in karkoli je bilo spornega rečeno na tem razgovoru, je javnost lahko preko žirovskega radia slišala in lahko tudi reagirala. Sam teh posnetkov nisem slišal, prepričan pa sem, da se je na tribuni pogovarjalo, kot mora biti v nekem demokratičnem trenutku naše družbe. Kakršnokoli pogrevanje teh zadev - so bile sporne ali ne - je v tem trenutku nepotrebno in nekoristno. Stvari so začele teči prehitro, potreben je politični pogled, to pa lahko naredi samo OK ZSMS ne pa ostale DPO pred njo, nenazadnje OO ZSMS Selo je del občinske mladinske organizacije."

Blaž Jesenko, sekretar OK ZSMS Škofja Loka, ki je hkrati tudi "predsedujoči" v MS ZSMS za Gorenjsko pravi sledeče: "Pozitivno ocenjujem dejstvo, da se je OO ZSMS Selo odločila povabiti v svoje vrste Bavčarja in kakršnikoli očitki, da tega ne bi smeli storiti, niso primerni in jih ne bi smelo biti. Kontrolirati in preverjati tisto, kar je bilo na Selu rečeno, mislim, da ni potrebno. Kako si lahko razlagam dejstvo, da se je za trakove zanimala policija, bi težko rekel. Tu vidim drug problem, čudi me, da so borci škofjeloške občine klicali na občinski odbor in zahtevali različne stvari, če je res kaj, naj gre to na sejo predsedstva borčevske organizacije."



Vine Bešter

Še dobro, da je moč kje drsati! - Tako si gotovo mislijo mladi, ki so v teh dneh na počitnicah. Ker se jih snežna noč usmili in so smučišča še vedno kopna, je najboljša priložnost za rekreacijo na najbližjem drsalšču. Zato tudi v dvorani kranjskega sejmišča ne manjka drsalcev, ki si z vijuganjem po ledu krajšajo čas. (S) - Foto: S. Saje



Mnogi so bili tokrat prvič v Kavarni Park hotela. Stregla pa jim je ekipa Ljuba Bajiča...

# Pregled, ki navdaja s ponosom

Kaj vse so minulo leto dosegli športniki iz kranjske občine! Spomnimo se samo nekaterih njihovih največjih uspehov. Boris Urbanc iz Gorici, ki je bil vse doslej v senci domačih kegljaških mojstrov, je na svetovnem prvenstvu prekosil samega sebe in dolgoletna odrekanja kronal s tremi medaljami - z zlato v dvojicah in posamično ter z bronasto na ekipnem tekmovanju. Rajko Kopač iz Preddvora, ki si je že v mladosti med sankanjem poškodoval vid in se je kasneje uveljavil v invalidskem športu, se je z olimpijskih iger v Seulu vrnil z zlato kolajno in igri z zvonečo žogo. Lep sprejem so mu pripravili v Preddvoru in v Živilih, kjer je zaposlen. Alpski smučar Gregor Grilc iz Senčurja je na svetovnem mladinskem prvenstvu v Madonni di Campiglio stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra - za prvo mesto v veleslalomu, z nekaj več športne sreče pa bi si obesil za vrat še slalomsko kolajno. Darjan Petrič iz Kranja je na olimpijskih igrah v Seulu z osmim mestom na 1500 metrov kralj dokazal, da še vedno sodi v vrh svetovnega plavanja. Ko bi Kranj že končno dobil plavalni bazen, potem bi bile tudi zanj in še za številne druge kranjske plavalce veliko boljše možnosti za vadbno. Le kateri športni navdušenec ne ve za uspeh jugoslovanskega skakalnega moštva na olimpijskih igrah v Calgaryju in za to, da si je kot član "srebrne ekipe" priskakal kolajno tudi Matjaž Zupan iz Spodnjih Dupelj, ki je bil odličen tudi na posamičnih tekmah - deveti in šestnajsti? Namiznoteniška igralka Polona Frelj, še do nedavnega članica NTK Kranj Merkur, se je vrnila z evropskega mladinskega prvenstva s srebrno kolajno, enak uspeh je dosegla tenisačica Barbara Mulej iz Kranja, ki tudi letos z uspehi dokazuje, da lanski uspeh ni bil naključen. Mojca Dežman s Kokrice je osvajala točke v svetovnem smučarskem pokalu in bila deveta v olimpijskem slalomu, smučarski skakalec Tomaž Dolar (Iskra Delta Triglav) se je izkazal s prvimi in drugim mestom na tekmah za evropski pokal, Tomaž Lasič je branil gol na evropskem mladinskem vaterpolskem prvenstvu, na katerem je bila Jugoslavija prva. Tomo Česen, Srečo Rehberger, Tomaž Jamnik in Andrej Štremfelj so se izkazali z vzponi v domačih in tujih gorah - in še bi lahko naštevali.

Minulo leto je bilo za kranjski šport zanesljivo eno najuspešnejših v vsej povojni zgodovini. Rezultatov smo lahko še toliko bolj veseli, ker so bili doseženi z delom v dokaj skromnih razmerah, z veliko odrekanja in volje do trdega dela, z zagnanostjo vseh, katerih imena so ob športnih uspehih ponavadi v ozadiju, ob neuspehih pa v ospredju... In ne nazadnje: odlični rezultati v zimskih in letnih športih so tudi dokaz, da je bil denar, ki so ga za šport namenili delavci in delovne organizacije, učinkovito porabljen.

C. Zaplotnik

# Nova knjiga o zamejskem športu

Ljubljana, 20. januarja — Na tiskovni konferenci za deseti finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo 25. in 26. marca v Planici je bil predstavljen tudi avtor nove knjige o zamejskem športu, ki jo je napisal telesnokulturni delavec iz Gorice, profesor Aldo Rupel.

Leta 1981 je izšla knjiga, ki je prvič celovito obravnavala dejavnost, katere vpliv se je bolj in bolj uterjal v naši skupnosti. Telesna kultura je v več kot sto letih v precej različnih oblikah našla svoje mesto v sklopu ostale kulture in družbene izraznosti na Tržaškem, Goriškem in tudi v videmski pokrajini.

Po sedmih letih je pred nami dopolnilo, ki nam posreduje, kar se je spremenilo v tem desetletju. Toda, kdo bi opisal vse pogoje, vse obremenitve, vse spremembe, do katerih je prišlo in stalno prihaja v okviru organiziranih športnih društev in izven njih, v okviru športnih panog, ki so uradne priznane in tistih, ki so manj znane ali celo izven kodeksov državnih zvez. S to knjigo avtor Aldo Rupel posreduje širši javnosti vsa glavna dogajanja v naši telesni kulturi, beleži razvoj dejavnosti in želi obogatiti literaturo na tem področju. Posreduje podatke in ocene o slovenskih športnih društvih, o prireditvah in večjih manifestacijah, o kadrih in o sredstvih ter napravah o šolskem tekmovalnem sistemu, o organiziranosti in še o čem, kar je značilno za zamejsko telesno kulturo.

D. Humer

# Jubilejni Rožičev memorial v smučarskih tekih

## Jani Kršinar najboljši med člani

Rateče, 23. januarja — Na letošnjem že petindvajsetem tekaškem memorialu Rožiča je v Ratečah tokrat nastopilo 111 tekačev in tekačic iz vse Slovenije. Najboljšo formo so pokazali reprezentantje, v članski konkurenci pa je zmagal na 15 km član Uniorja Olimpije iz Ljubljane Jani Kršinar. V ekipni konkurenci so bili najboljši tekači in tekačice Kranjske gore.

**Rezultati — ml. mladinci (5 km)** — 1. Soklič (Bled-Zasip) 30,25, 2. Cvetek (Kranjska gora) 30,35, 3. J. Poklukar (Partizan Gorje) 30,47, **st. mladinci (5 km)** — 1. Kofotar (Kranjska gora) 29,08, 2. Globočnik (Kokrica) 29,11, 3. Majcen (Partizan Gorje) 29,23, **juniorji (10 km)** — 1. Kolman 50,24, 2. Nunar (oba JLA) 51,22, 3. Majcen (Partizan Gorje) 52,50, **ml. mladinke (5 km)** — 1. Repine (Bohinj) 17,17, 2. Race (Bled-Zasip) 17,50, 3. Mohorič (Triglav) 17,55, **st. mladinke (5 km)** — 1. Žunkovič (Kranjska gora) 16,15, 2. Grašič (Kokrica) 16,29, 3. Lačen (Črna) 16,37, **juniorke (5 km)** — 1. Pussi (Trbiž) 17,51, 2. Vitas 17,59, 3. Markun (obe Kokrice) 20,50, **člani (15 km)** — 1. Kršinar (Unior Olimpija) 46,03, 2. Raišp (Pohorje Hoče) 47,06, 3. Kerštajn (Kranjska gora) 47,31.

**Ekipno** — 1. Kranjska gora, 2. Unior Olimpija, 3. Partizan Gorje, 4. Triglav.

D. Humer

# Spodbudna uspeha Svetove in Benedika

Kranj, 23. januarja — Tignes v Franciji in Wengen v Švici sta bili zadnji dve prizorišči v Evropi za svetovni ženski in moški pokal.

V Tignesu je v veleslalomu spet slavila Svicarka Vreni Schneider, kar je njena že deseta zmagava v letošnjem svetovnem pokalu. Dobila je pet veleslalomov in pet slalomov. V tem veleslalomu je spet blestela Mateja Svet. Z res dovršeno vožnjo v obeh nastopih je bila četrta. Dobra je bila Katjuša Pušnik, medtem ko je Veronika Šarec morala s proge že v prvi vožnji.

Za smukom v Wengnu, oba je dobil Luksemburčan Girardelli, je v slalomu tokrat slavil Avstrijec Rudolf Nierlich, ki je bil v obeh slalomskih nastopih hitrejši od Italijana Alberta Tombe. Spet je dobro osmo mesto osvojil Jeseničan Grega Benedik in tako ponovil uspeh iz Kitzbühla, ko je bil preteklo nedeljo osmi. Drugi Jeseničan Robert Zan je bil dvaindvajseti. V Adelbodnu je bil FIS veleslalom. Zmagali so prismaučal Rok Petrovič. Vsi ti uspehi so lepa spodbuda za svetovno prvenstvo, ki bo konec tega meseca v Vailu v ZDA.

D. Humer

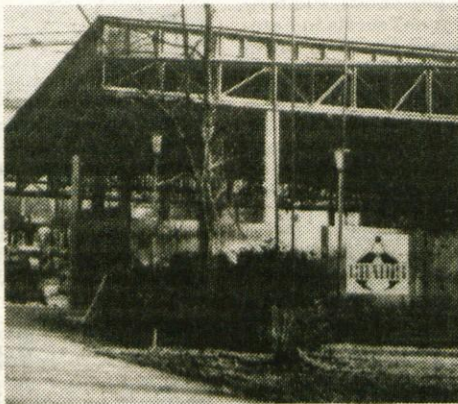
# Svetovno prvenstvo v veslanju Bled 89

# S polnimi zamahi pri vseh delih naprej

Bled, 20. januarja — Organizacijski komite svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo septembra na Bledu, je na redni seji predstavil svojo dejavnost. Predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič je orisal dejavnosti, ki jih še čakajo pri delu do začetka svetovnega prvenstva. Trener blejskih veslačev Stanko Slivnik pa je orisal možnosti naših veslačev za uvrstitve na Blejskem jezeru. Toda ves organizacijski komite vztraja, da je treba do potankosti storiti vse, da bo svetovno prvenstvo in sam Bled predstavljen v najboljši luči vsemu svetu.

Januar je najmrzlejši zimski mesec, vendar organizacijski komite in vsi tisti, ki imajo delo za priprave na septembrsko svetovno prvenstvo v veslanju, ne počivajo v teh mrzlih zimskih dnevih in mesecih. V petek je v hotelu Kompas v Ribnem pri Bledu imel svojo redno sejo organizacijski komite svetovnega prvenstva. Predseduje mu Vlado Klemenčič, ki ima v svojih vrstah delavce, ki zagnano delajo, tako da bo do pričetka septembrskega svetovnega prvenstva na Bledu vse nared. Vse dejavnosti predvsem pri novogradnjah in pri ostalih delih so v polnem razmahu. Bled je že gostil veslače vsega sveta na svetovnem prvenstvu, ki je bilo leta 1966 in leta 1979. Vmes je bilo svetovno prvenstvo za mladince in veterane in vrsta močnih mednarodnih regat. Na vseh teh tekmovanjih je bila na Bledu organizacija odlična. Takšna naj bi bila tudi letos, če ne celo boljša. Le tako naj bi bil Bled spet široki množici po svetu predstavljen v najboljši luči.

Obnova vseh spremljajočih objektov bo najbolj dobrodošla za veslače in seveda za turizem. Preurejajo ulice, Malo in Veliko



V festivalni dvorani, ki jo preurejajo in povečujejo, bo v času svetovnega prvenstva novinarsko središče, sicer pa bo tako kot doslej namenjena turizmu. Foto: C. Z.

Zako, Festivalno dvorano in še druge objekte, še posebej Festivalno dvorano, ki bo širša in daljša in urejena v prostor za simpozij

je in kongrese. Prenovljena bo tudi restavracija v Mali Zaki in vila Planinka. Ta investicija bo dobrodošla vsem. V restavraciji bo na voljo sedemdeset novih ležišč.

Na Bledu urejajo ceste, pločnike in drugo. Zaključili so že z deli pri signalnem kablu za naročnike in novinarsko telefonsko službo. V nove objekte in popravilo starih je vključen tudi republiški dinar. Narejenih bo dovolj novih parkirnih prostorov in še in še bi lahko naštevali.

V času svetovnega prvenstva bo na Bledu 1700 tekmovalcev in tekmovalcev iz vseh kontinentov sveta. Svetovno prvenstvo bo namreč za ženske, lahke in vrhunske veslače.

Stanko Slivnik je dejal, da imamo sedaj v Jugoslaviji do deset vrhunskih veslačev. Osredotočili se bodo na manjše posadke v čolnih. Prav te male posadke so lani z bronasto kolajno in še dvema uvrstitvama v finalu letnih olimpijskih iger v Seulu dokazale, da lahko tudi na Bledu računamo na kolajne. Pri ženskah imamo le dva čolna, pri lahkih veslačih pa je še šest takih tekmovalcev, ki bodo dobri, ostalih deset pa se bo šele učilo.

Kakovost turizma mora biti v času svetovnega prvenstva na Bledu res na visoki ravni. Prav turizmu naj bi prineslo veliko, če bodo Blejci znali obrniti v svojo korist. Glas o tem bo obšel ves svet.

D. Humer

# Organizacijski komite Planice ne počiva na lovorikah

Ljubljana, 20. januarja — Planiški komite kot odličen organizator tekem na skakalnicah v Planici ne počiva na lovorikah. Trdo dela naprej. Na tiskovni konferenci so člani organizacijskega komiteja, sekretar Igor Zajec, ing. Janez Gorišek, Rajko Šugman, Niko Krizžanec in Tomaž Teger predstavili deseti finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo 25. in 26. marca na 90- in 120-metrski skakalnici, predstavili pa so tudi druge načrte in prizadevanja za razmah Planice in skakanja pri nas.

V prostorih ČGP Delo v Ljubljani so člani organizacijskega komiteja Planica na tiskovni konferenci predstavili svojo dejavnost. Ne samo za deseti finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, temveč tudi svojo dejavnost za pridobivanje in naravno delo pri vzgoji novih skakalnih moči in delom, ki je povezano s posodobitvijo doline skakalnic v Planici. V odsotnosti predsednika organizacijskega komiteja Planice Andreja Ma-

rinca so delo in načrte za naprej razgrnili sekretar komiteja Igor Zajec, ing. Janez Gorišek, dr. Rajko Šugman, Niko Krizžanec in Tomaž Teger.

Finale letošnjega svetovnega pokala v smučarskih skokih bo 25. in 26. marca na 90- in 120-metrski skakalnici v Planici. Tako kot vsa leta so se tudi za tokratno tekmovanje potrudili. Posebno pozornost bodo pridredili posvetili prometu. Obiskovalcev namreč pričakujejo kot vsako

leto veliko, še posebej zato, ker bodo vstopnice res poceni, za vsak žep, le po 5.000 dinarjev. Za oba dneva bodo na voljo parkirne nalepke in vstopnice v predprodaji v vseh turističnih poslovalnicah po Sloveniji in tudi v drugih republikah. Vsi, ki si bodo ogledali finale v obeh dneh, bodo nemoteno lahko prišli pod Ponce in na tekmi, če bodo že prej, v predprodaji kupili nalepke in vstopnice. Kot zagotavljajo organizatorji, bo za avtomobile in avtobuse v Planici dovolj parkirnih prostorov.

Planiški komite pa ne skrbi samo za finalno tekmovanje svetovnega pokala. Dela skozi vse leto. Pripravili so že vseh sedem skakalnic v Planici, da lahko skakalci nemoteno trenirajo in tekmujejo. Podprli so tudi



10. finale svetovnega pokala v smučarskih skokih  
10. Finale des Weltcup's im Skispringen  
25-26. III. 1989

razvoj smučarskih skokov v Sloveniji. Razdelili so že 120 ton plastike po skakalnih središčih. Prav tako računajo, da bodo naši skakalci marca v taki formi, da bodo spet med prvimi na obeh tekmah. V odmorih pripravljajo vrsto zanimivih kulturnih prireditvev od nastopov pevskih zborov, do folklorne, pihalne godbe in domačih ansamblov.

Organizacijski komite pa skrbi tudi za druge skakalne centre. Že marca bodo v Kranju, Tivovem Velenju in Mostecu v Ljubljani zalet pokrili s keramično smučino. Le tako bo napredek smučarskih skokov v Sloveniji še bolj viden.

D. Humer

# Skupščina Košarkarskega kluba Triglav iz Kranja

# Strokovni vzpon in organizacijska utrditev

Kranj, 15. januarja - Na skupščini Košarkarskega kluba Triglav iz Kranja, ki je v kranjski občini zadolžen predvsem za razvoj moške košarke, so za predsednika izvršilnega odbora izvolili Petra Sajoviča, za novega tehničnega direktorja pa je bil izbran Rudi Hlebec. Za prizadevano delo v preteklih dveh letih pa je dobil posebno priznanje dosedanji predsednik Boris Košir.

Ocena dela v zadnjih dveh letih, izrečena na skupščini, je ugodna. Moška ekipa je bila v zadnji sezoni tekmovalna v republiški košarkarski ligi šesta, kar je za najmlajšo ekipo v ligi (poprečna starost igralcev je med 18 in 19 leti) lep dosežek. Ker je Triglav edini klub v Sloveniji, ki dela stalno z vsemi selekcijami, se to odraža še posebej pri rezultatih mlajših kategorij. Mladinci so prišli v polfinalne jugoslovanske prvenstva, kadeti so bili tretji v državi, le pri pionirskih selekcijah so bili nekoliko slabši, vendar bodo nekateri od pionirjev predvsem zaradi višine čez dve ali tri leta lahko že zaigrali tudi v članski ekipi. Tudi zaradi kakovostnih mlajših ekip je bila Triglavu že nekajkrat zaupana organizacija državnih finalov ali polfinalov za kadete in mladince. Ker je bila tudi organizacija dobra, si lahko v prihodnje takšne prireditve v Kranju še obetamo. Na skupščini je bila izrečena zahvala vsem, ki so finačno pomagali klubu, katerega glavni pokrovitelj je bil zadnje sezono Exoterm iz Kranja.

Prihodnje delo kluba bo imelo dve glavni značilnosti: skrb za kakovostno rast košarke v Kranju in sčasoma tudi drugje na Gorenjskem, ter organizacijska utrditev kluba ter ureditev odnosov v

# Dvojna zmagata kegljačev Triglava

KEGLJANJE — V nadaljevanju prve ženske in moške kegljaške republiške lige je Triglav na domačem kegljišču gostil ekipe ETE iz Kamnika pri ženskah, moški pa so imeli v gosteh kegljače Proletarca iz Zagorja. V obeh nastopih so bili boljši Triglavani.

**Ženske** — Triglav : ETA Kamnik 2420 : 2361 — Triglav — Cej 397, Zajc 428, Šorn 385, Virant 400, Zore 412, Gašperin 398. Za gostje pa je največ podrla Poljankova 409 kegljev.

**Moški** — Triglav : Proletarac 5255 : 5148 — Triglav — Benedik 909, Jereb 872, Boštar 870, Česen 895, Šemrl 873, Jurkovič 840, za goste Mažgon 941.

**KOŠARKA** — V prvi B ženski košarkarski ligi so Kranjčanke tokrat gostovale pri UM Radniku v Bjelini. Domačinke so bile boljše in visoko so premagale gostujočo ekipo. V moški republiški ligi je Triglav tokrat na Planini gostil Color iz Medvod. Gostje so bili boljši in zasluženost so slavili zmagu.

**Izida** — V drugi zvezni medrepubliški hokejski ligi je Triglav iz Kranja tokrat gostoval v Celju pri Cinkarni. Po boljši igri so zmagali domačini. V Zagrebu so Jesenice II premagale Mladost, medtem ko se je Bled iz Siska vrnil z zmagu.

**Izidi** — Ina : Bled 6 : 7, Mladost : Jesenice II 3 : 6, Cinkarna : Triglav 9 : 3.

**Pari prihodnjega kola** — Bled : Maribor, Triglav : Mladost, Jesenice II : Olimpija II.

D. Humer

# Turnir naraščajnikov

V Kranju je prišla kadetska in mladinska ekipa Bosne iz Sarajeva, ki jo vodi nekdanji košarkar Bosne in državni reprezentant Ante Djogić. Odigrala je več treningov z vrstniki iz Kranja. Jutri, v sredo, ob 14. uri pa se bo začel v dvorani na Planini turnir, na katerem bodo igrali mladi košarkarji Bosne, Slovana in Triglava.

njem. Na strokovnem področju ima klub cilj strnitev košarkarskega znanja pod vodstvom znanega kranjskega košarkarskega strokovnjaka in profesorja na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani dr. Braneta Dežmana. "Glavni" za vadbo članov in mladincev bo Martin Gorenc, Brane Lojk pa bo skrbel za kadetske in mladinske ekipe, organiziral vadbo po vseh osnovnih šolah v občini, ne le mestnih, cilj kluba pa je tudi ustvariti dobre vezi z drugimi gorenjskimi klubi. Obdržati dobro delo z mlajšimi na eni in uvrstitve članskega moštva med štiri najboljše v slovenski ligi v prihodnji sezoni (sodelovanje v play offu) sta glavna cilja, seveda ob tem, da bi čim več otrok igralo košarko, da bi imeli na vsaki šoli svojega trenerja in da bi spet zaživel pionirski liga. Ob tem pa želi postati Košarkarski klub Triglav Kranj dobro organiziran klub z urejenimi odnosi in s čim več ljudmi, ki bi pomagali klubu, ter s trdnimi vezmi s Košarkarskima zvezama Slovenije in Jugoslavije.

Na košarkarske tekme je treba vrniti občinstvo. Tega pa ne bo, če ne bo kakovosti, za doseg kakovosti pa ne zadostuje životarjenje, ampak kolikor toliko trdna gmotna osnova za normalno dejavnost. Drugega načina ni. ZTKO je en vir sredstev, pomoč delovnih organizacij pa drugi vir, vendar ne na osnovi prosjačenja in obriranja kljuk, ampak na osnovi sponzorstva. Prav stalnega sponzorja pa kranjski košarkarji nimajo. V sedanjem gospodarskem položaju ga bo težko najti, vendar puške še niso vrgli v koruzo. Košarkarji se tudi pritožujejo nad neustreznim podom v dvorani na Planini. Sedanja plastika je nevarna za poškodbe, prav zaradi tega pa kakovostna moštva nerada gostujejo v Kranju.

J. Košnjek

# V nedeljo pohod na Kriško goro

Križe, 21. januarja - Planinsko društvo Križe, ki praznuje 40 letnico delovanja, organizira v nedeljo, 29. januarja, med 7. in 15. uro 2. tradicionalni zimski trim pohod na 1582 metrov visoko Kriško goro. Pohod bo v vsakem vremenu. Na vrhu bo dobil vsak pohodnik brezplačno čaj, poskrbljeno pa bo tudi za zabavo ob glasbi. Izhodišni točki bosta v Križah in na Golniku. V koči na Kriški gori prejšnji pohodniki za prvi obisk izkaznico "trimček planinček" ter bronasto priponko. Oprema planincev naj bo vremenu primerena.

J. K.

Marko Potočnik o pasteh zaledenelega Blejskega jezera in še o marsičem drugem

# Ko poče led in panika prevlada nad razumom...

Bled, 20. januarja - Ker se je minuli teden nekaj drsalcem na zaledenem Blejskem jezeru udrlo pod nogami in so padli v vodo (vsi pa so se tudi sami ali s pomočjo drugih rešili), smo o pasteh jezerskega ledu povprašali najbolj poklicanega - Marka Potočnika, ki je petnajst let živel na otoku in mu je bila pozimi ledena jezerska ploskev pogosto edina povezava s "celino".



Marko, kakšne so ta čas (v petek) razmere na jezeru?

"Ker sem bil nekaj precej odvisen od jezera in sem se za razmere na njem zanimal tudi potlej, ko smo se preselili na obalo, sem dobro vedel, kje bo jezero najprej zaledenelo, kje je največja debelina ledu, kje hoja in drsanje najbolj varna... Letos je vse postavljeno na glavo. Ne pomnim, da bi bilo jezero kdaj tako neena- komerno zaledenelo, kot je letos. Ponavadi je led najprej nastal v Zaki, kjer je največ sence in je tudi sicer to najhladnejši del Bleda, vendar letos jezero tdo sploh ni zamrznilo. Tega si ne znam razlagati, nekateri pravijo, da so za to krive alge. Prav neenakomerna zaledenitev je razlog, da so "luknje" tudi tam, kjer jih ne bi pričakovali, in da je ta teden padlo v vodo približno deset sprehajalcev in drsalcev. Zdaj so razmere na jezeru že bistveno boljše. Pri vili Bled je danes, v petek, led debel že trinajst centimetrov, po vojaških normativih pa je varen že, če je debel štiri oziroma šest centimetrov. Hoja po jezerskem ledu je bila nevarna v minulih dneh, ko so se dnevne temperature dvignile tudi do deset stopinj, zdaj ko je mraz, pa se vsak dan odebeli približno za dva centimetra. Pa ne le to: led, ki nastane iz vode, je tudi veliko kakovostnejši od tistega iz snega. Tak led - domačini mu pravimo "tačrn" - je le malokrat, na vsakih pet let ali še to ne."

Kaj bi svetovali gostom in ostalim, ki pridejo na Bled zato, da bi se sprehodili po zaledenem jezeru od obale do otoka?

"Kot pravi občinski odlok, sta hoja in drsanje na jezeru mogoča le na lastno odgovornost. Ob jezeru so tudi table, ki na to opozarjajo, sicer pa naj se gostje in ostali obiskovalci Bleda zgledujejo po domačinih, ki najbolje vedo, kje je hoja najvarnejša, kje led najdebelejši in podobno. Seveda vsi ne upoštevajo tega pravila in hodijo tudi po tistih delih ledene ploskve, kjer domačinov ni videti. Zadnje dni, ko so bile dnevne temperature precej visoke, je led najbolj pokal ob obali, še zlasti na tistih mestih, kjer se ni "spojil" z obalo."

Čprav ste dober poznavalec jezera, pa ste se že tudi sami znašli pozimi v vodi. Kakšni so občutki, kako se rešiti?

"Res sem mislil, da se meni ne more kaj takega zgoditi, pa se mi vendarle je - in to že prvo zimo po tistem, ko smo se preselili z otoka. Moje izkušnje so takšne, da se ni preprosto rešiti. Čprav je večino strah, da jih bo potegnili pod led, se to na jezeru, kjer je stoječa voda, skorajda ne more zgoditi. Drugače je na rekah, tam te tok lahko zanese tudi pod ledeno ploskev. Zdi se mi, da je največja ovira za hitro rešitev iz objema ledenomrzle vode panika, ki obsede vsakogar. Tudi mene je, bil sem prestrašen kot še nikoli prej in s pravim živalskim nagonom sem iskal rešilno bil in lomil led. Najtežje je priti do ledu, ki se ne lomi več, sicer pa je za rešitev iz vode zelo pomembno, da pritiskaš na led s čimvečjo telesno površino."



Ker večini vendarle ni do tega, da bi se pozimi kopali v jezeru, sprašujem, kaj ste na Bledu storili za izboljšanje varnosti?

"Ker je največja nevarnost, da led popusti pod težo sprehajalcev in drsalcev prav ob obali, smo označili mesta, kjer je dostop na trdno ledeno ploskev najbolj zanesljiv. Razmišljali smo že tudi o tem, da bi namestili reševalne vrvi in gume, vendar si tega ne upamo, ker smo prepričani, da bi izginile že prvo noč. Neznanci so nam za novo leto kar dvakrat ukradli žico, ki je povezovala smrekico z glavnim vodom."



Morda veste za podatek, koliko ljudi je pozimi utonilo v Blejskem jezeru?

"Poletni davek je neprimerno višji kot zimski. Mislim, da skorajda ni poletja, da ne bi iz jezera potegnili vsaj enega utopljenca, medtem ko so pozimi v zadnjih tridesetih letih (če se le prav spominjam) samo enega. Mokrih pa je bilo že tudi pozimi veliko."

Nekdaj so bile na zaledenem Blejskem jezeru tudi dirke v motoskijoringu in druge prireditve, ki so privablale na tisoče gledalcev. Ze nekaj časa pa jih ni več. Zakaj ne?

"Dirke z motorji, ki so za sabo na vrvi vlekli smučarja, so bile sicer zanimive za gledalce, a hkrati tudi nevarne, saj bi se lahko primerilo, da bi dirkača zaneslo med občinstvo. Kakšne bi bile posledice, ni treba posebej razlagati, saj so nekateri vozili tudi s hitrostjo večjo od sto kilometrov na uro. Ker ni bilo mogoče zagotoviti popolne varnosti za gledalce in ne preprečiti, da ne bi olje in bencin zašla tudi v vodo (kar bi bilo v nasprotju s prizadevanji za ozdravitev jezera), so dirke in vsakršne vožnje z avtomobili in drugimi vozili prepovedali. Od takrat dalje motoskijoringa in podobnih prireditev ni več, sicer pa občasno organiziramo za goste kegljanje na ledu. Če pa bi na led padlo nekaj centimetrov snega, bi pripravili tudi tek s smučmi. Zdaj, ko nikjer ni snega, bi bilo zagotovo precejšnje zanimanje."

Govorila vsa le o varnosti ljudi, kako pa za "varnost" poskrbijo labodi in race?

"Živali se pred ledom umaknejo v vodo, ki še niso zamrzle. Ko pa se jim življenjski prostor preveč zoži, ukrepajo po svoje - race se umaknejo v tekočo vodo, ki priteka oziroma iztekajo iz jezera, labodi pa odletijo v Savo, na Šobec ali v jezero Moste pri Žirovnici."

C. Zaplotnik

## GORENJSKA NOČNA KRONIKA

### Lojze je omagal na zelenici

Na zelenici na Planini v Kranju so našli ležati močno okajene domačina Lojzeta. Pijano rveše so najprej odpeljali v

zdravstveni dom, da bi se prepričali, koliko mu je tekoče ugodje škodovalo. Vendar mu alkoholna doza ni pustila posledic na zdravju, zato so ga modri pospremili kar domov. Naj ga le žena nauči pameti.

## NA SONČNI STRANI ALP

### Biološka slika Tržiške Bistrice se izboljšuje

Tržič, 20. januarja - Še nekaj let nazaj je pod tržiško tovarno lepenke tekla kalna reka in na njenem dnu so se vztrajno nabirale gošče, ki so iz dneva v dan bolj kvarile biološko sliko Tržiške Bistrice. Odkar so v tovarni 1986. leta postavili čistilno napravo, se razmere v reki izboljšujejo, naprava pa vrača proizvodnji velike količine papirnih vlaken. Zal reko ogrožajo še drugi onesnaževalci.

S starim papirjem, ki ga potrebujejo v tržiški temeljni organizaciji Kartonažne tovarne lepenke iz Ljubljane za proizvodnjo papirja in lepenke, prihaja v tovarno mnogo balasta in okolju škodljivih snovi, kot so plastika in vse od barv do lepil. Dokler niso imeli v obratu za pripravo snovi, kjer se odpadni papir razpušča v vodi, posebnih mlinov z lovilcem za ločevanje tujkov, je večina neuporabnih snovi odtekala z odpadnimi vodami v strugo Tržiške Bistrice; samo del odpadkov jim je uspelo ujeti z ročnimi grabljami. Poleg tega so se s tehnološkimi vodami izločale papirne vlaknine in ostanki polnil, zaradi česar se je na dnu reke nabiral mulj. Le-ta se je razkrajal in slabšal kakovost vode.

Ko so se v tovarni pred leti lotili izgradnje nove hale za lepenčne avtomate, so se odločili tudi za naložbo v lastno čistilno napravo. To je bila pomembna odločitev, kot ocenjuje Uroš Dobrin, tehnolog osnovne proizvodnje, zadolžen za vodo, saj naprava prečisti vsak dan okoli 1500 kubičnih metrov tehnoloških voda. S tem se vrne v proizvodnjo od 1000 do 1500 ton papirnih vlaken na leto, kar pokriva stroške njenega delovanja. Seveda je ob tem dosežen tudi njen osnovni namen, to je prečiščevanje odplak. Kakor kažejo analize vzorcev v institutu za celulozo in papir, s čistilno napravo dosegajo 100-odstotno selekcijo strupenih snovi, 93 do 97-odstotno izločevanje trdnih delcev in suspendiranih snovi, vsledljivost trdnih delcev pa pade do preko 99 odstotkov. Povedano bolj enostavno, kakovost vode je enaka v toku reke pred tovarno in za njo. Zaradi ukrepov v tovarni lepenke se pod njo sicer izboljšuje biološka slika Tržiške Bistrice, vendar redne kontrole kažejo že v zgornjem toku na onesnaženost reke, žal tudi s težkimi kovinami.

S. Saje

### Stari znanci

Četverica starih znancev je oni dan razgrajala v gostišču Mayr. V slogi je moč, so si dejali, in se s pestmi lotili petega. Miličniki so ga komaj izrgali srditim nasilnikom. Četverico so odvedli, s kolovodjem Emilom pa rekli resno besedo.

### Že dopoldne se je nalival

Iz enega kranjskih stanovanj je prišel klic na pomoč, ker je surovež pretepal otroke. Že dopoldne se je pridno nalival, pod večer pa je bil zaradi alkohola že čisto ob pamet. Toda tudi zamj se je našlo zdravilo: milica ga je za lep čas obdržala na hladnem, ni pa pozabila tudi na napotnico k sodniku za prekrške.

### Pretepači plašili stanovalce

Nekaj pred polnočjo je Jeseničanko prestrašil hrup na stopnišču, zato je nemudoma poklicala milico, naj pride napraviti

## NESREČE

### Spodrsnilo mu je na strmeh snežišču

Tamar, 22. januarja - Kmalu po poldnevu se je pri sestopu z Jalovca ponesrečil Anton Košir, star 31 let, s Hlavčih njiv pri Gorenji vasi. Ob svitu se je skupaj s peterico prijateljev odpravil iz planinskega doma v Tamarju v vrh Jalovca. Skupina je bila opremljena z drezami, cepini in čeladami. Nekaj pred poldnem so fantje dosegli vrh, nato pa kmalu začeli sestopati. Ko so šli skozi Jalovčev ozebnik, je Koširju na strmeh snežišču spodrsnilo. S cepinom se je skušal ujeti, vendar mu ni uspelo. Po 50 metrih drsenja je padel čez skale pod kuloarjem, nato pa drsel še 150 metrov po snežišču in se ustavil v snegu pod osternjem šit.

red. Tako je tudi bilo. Može v modrem so razdvojili Dragana in Boruta, ki nista doma v tem bloku, zato jima tudi ni bilo kaj dosti za nočni mir stanovalcev.

### Nadlegoval bolniško sestro

Kaj prida bolan Muhamed z Jesenic, ki se je bil ponoči oglasil v tamkajšnjem zdravstvenem domu, že ni mogel biti. Precej živahen je bil, že kar nadležen, zato ga je medicinska sestra prijavi la na milico. Nočna patrulja je razgrajala odpeljala, ne me neč se za njegove morebitne težave z zdravjem.

### Nobenega spoštovanja

Radovljčan se ga je tisti dan močno nalezal in v bifeju Špece-rija začel nadlegovati goste. Ker osebju takšno vedenje ni bilo ravno po volji, so se obrnili na može postave. Vendar nadležnežu tudi slednji niso vtili posebnega spoštovanja. Celu do uradne osebe je bil nesramen. Temu ustreza je bila tudi kazen, ki je sledila.

# Žuganje z enim prstom

Miličniki na Gorenjskem so med torkovo akcijo, ko so preverjali uporabo varnostnih pasov v vozilih, kaznovali kar 578 voznikov in njihovih sopotnikov, 431 pa so jih samo opozorili. Številka je vsekakor prevelika za šestnajst ur, kolikor je trajala akcija, predvsem pa glede na zdravniški izračun, ki kaže, da bi vsaj pri manjših prometnih nesrečah z uporabo pasu preprečili 75 odstotkov poškodb in tudi marsikatero invalidnost. Ko smo v torko skupaj z miličniki poslušali najrazličnejše izgovore, zakaj se kdo ni pripel z varnostnim pasom, so še najbolj presenečale izjave, da se je smiselno pripenjati le za dolge vožnje (po gorenjski magistrali, od Kranja proti Ljubljani...) in na cestah, kjer so dovoljene večje hitrosti. Takšnim trditvam je mogoče oporekati - ne s prepričevanjem, temveč z dokazi in z rezultati nekaterih raziskav, ki so bile narejene pri nas, predvsem pa v razvitem svetu, kjer so se tudi uvedbe varnostnih pasov lotili nadvse skrbno in strokovno. In kateri so ti dokazi? Ena od raziskav je pokazala, da je varnostni pas zlasti koristen pri vožnji po mestu in pri hitrostih do osemdeset kilometrov na uro, medtem ko je pri večjih hitrostih sila že tako velika, da se njegovi varovalni učinki v primeru trka ali podobne nesreče močno zmanjšajo. In drugič: kar dve tretjini nesreč se zgodi v naseljih, torej tam, kjer so hitrosti omejene; že pri hitrosti petdeset kilometrov na uro pa je sila v primeru trka tolikšna, da je neprijeten voznik ne more zadržati z rokami.

Ob tem, ko na naših cestah skorajda ni mogoče videti tujca (iz razvitega sveta), ki ne bi bil v vozilu pripet z varnostnim pasom, se zastavlja vprašanje, kako navaditi na to tudi Jugoslovane. Ker je prometna kultura del splošne kulture, je pri vseh ukrepih in prijemih treba računati s to omejitvijo, sicer pa tudi samo žuganje (z enim prstom) ne bo dalo rezultatov. Kazen deset tisoč dinarjev je za nekatere le drobiž, kaplja v morje ali drobtina, a tudi za tiste, ki zaslužijo na mesec manj od povprečja, ne tolikšna, da zneska ne bi mogli pogrešiti v družinskem proračunu. V družbi, kjer smo še do nedavnega na veliko zagovarjali vsakršno "socialo" in solidarnost, je kaznovalna politika postala del socialne - pa četudi nihče v tej državi ni primoran, da krši cestno-prometne in druge predpise.

Če pa že žugamo voznikom, potem jim je treba požugati še z drugim in tretjim prstom. Ko bi zavarovalnice pri izplačilu raznih oblik odškodnine upoštevale kot enega od kriterijev tudi uporabo varnostnega pasu ali, prav tako pa tudi zdravstvene organizacije pri višini participacije, bi se število tistih, ki se brezskrbno vozijo neprijeti, bržčas nekoliko zmanjšalo. Seveda pa ne gre vsega staviti na "ekonomske" ukrepe, pomembna sta tudi prometna vzgoja in dober zgled miličnikov, vsa leških inštruktorjev, poklicnih voznikov...

C. Zaplotnik

# Tudi desno pravilo ni več, kar je bilo

Menda Slovenci že dolga leta vozimo v križišča z desnim pravilom čisto po svoje, drugače kot vozniki v ostalih jugoslovanskih republikah, in celo drugače od evropskih voznikov. Na to so predlani opomnili avtorji novega učbenika za avtošole, v katerih je poslednji tudi desno pravilo tolmačeno tako kot drugod.

Desno pravilo pravi, da mora v križišču ali pri srečanju z drugim vozilom voznik pustiti mimo vozilo, ki prihaja z njegove desne strani. Poznamo pa tudi pravilo srečanja, ki pravi, da mora voznik, ki z vozilom zavija levo, pustiti mimo vozilo, ki prihaja iz nasprotne strani in v križišču ne spreminja svoje smeri ali pa zavija desno (razen če ni s prometnim znakom drugače določeno). Ti dve pravili drugo drugemu ne izključujeta in po novem tolmačenju tudi desno pravilo ni brezpogojno, če ga razumno dopolnjujemo s pravilom srečanja.

Najbolje si je stvar ogledati na primeru: če pripeljejo v križišče, kjer se promet odvíja po desnem pravilu, hkrati tri vozila vsako iz svoje smeri, odpelje v križišče prvi tisti, ki na svoji desni bočni strani nima drugega vozila. Drugi odpelje tisti, ki je bil prvemu levi, z njima pa še zadnje vozilo. V primeru, ko vozilo C zavija v križišču levo, ne sme prevoziti križišča do kraja (červavno na svoji desni nima drugega vozila), pač pa se sredi križišča ustavi in po pravilu srečanja pusti mimo vozilo B, ki mu prihaja nasproti in v križišču ne spreminja smeri. Vozilo B seveda sme zapeljati v križišče šele za vozilom A.

Pri tolmačenju desnega pravila je najpomembnejše, da se promet odvíja tekoče: drugo in tretje vozilo torej odpeljeta v križišče takoj zatem, ko je v križišču zapeljalo prvo, oziroma drugo vozilo, če seveda velikost križišča in druge prometne razmere to dopuščajo. Kandidate za nove voznike zdaj torej vzgajajo v duhu novega desnega pravila, medtem ko se utegne armadi po starem poučenih voznikov zdeti nova razlaga malce zapletena. Kako se bodo ti znašli na cesti, smo pobarali prometne inšpektorje na kranjski Upravi za notranje zadeve. Ti odgovarjajo, da gre bolj za teoretično določilo, s katerim si ne gre preveč beliti glave. Gorenjska križišča so namreč skoraj do zadnjega označena s prometno signalizacijo, medtem ko v manjših lokalnih križiščih velja režim, ki so ga vpeljali domači vozniki. Resda tudi v prometu poznamo razkorak med teorijo in prakso, vendar ob tem ne moremo mimo pomisleka, da se veliko prometnih nesreč pripeti prav zaradi kršitve določil o prednosti. Ne vemo sicer, če ravno v križišču z desnim pravilom, vendar so kot vzrok za nesreče te kršitve kar na drugem mestu.

D. Z. Žlebir

pa o požaru obvestili begunjske prostovoljne gasilce, vendar njihova pomoč ni bila več potrebna.

### Vžgala se je suha trava

Rateče, 21. januarja - Na nasipu med staro magistralno cesto in gozdno potjo, ki vodi proti tromaji, na kraju, kjer je bila nekoč bencinska črpalka, se je vnela suha trava. Domačini in gasilci so ogenj, ki ga je verjetno zanetil malomarno odvržen cigaretni ogorek, hitro pogasili, tako da razen suhe trave na 500 kvadratnih metrih površine ni zgorelo nič drugega. Tudi gnotne škode ni bilo.

### Na poledeneli cesti ga je zaneslo

Kamnje, 20. januarja - 25-letni Janez Sodržnik iz Slovenskih Konjic je za volanom službenega avtomobila ponoči vozil skozi Bohinj. Na ovinkasti, mestoma poledeneli cesti ga je nenadoma zaneslo, avto zdrsnil, nato pa zadel v betonski steber. Vozniku in trem sopotnikom v avtomobilu na srečo ni bilo nič hudega, zato pa je precejšnjo gmotna škoda na razbitem avtomobilu.

# Potomci Faruka Tretjega Levjesrčnega

TEMA  
TEDNA

V tem norem času nezasišane zmede in nacionalnega samoizčrpanja velja vsak, ki ne išče svoje etnično - narodne identitete, za bedaka. Sleherni, ki količkaj kaj nase da, se mora venomer in v vsakem trenutku naphovati z nacionalnim verbalizmom o svoji zgodovinski večvednosti in nujnosti lastne historične kontinuitete. Priseganje na kulturo je sicer brez vsake zveze z dejansko, tudi duhovno močjo nekega naroda, ampak historični nacionalni narcizem je pa le zabaven. Pozabiš, da si bos in lačen, če se kar naprej prerekaš za svojo nacionalno čast in slavo.

V tem kontekstu se mi združena Evropa, ki bo zbrisala vse meje, kar smili. Vanjo se bodo potopili posamezni narodi in narodnosti, če ne že kar lokalne skupine, vsi skupaj in vsak posebej. In sčasoma pozabili svojo narodnost; nič več ne bodo vedeli, kaj zgodovinskega so rekli njihovi predniki pred dvesto leti v kakšni zakotni čumnati.

A zato smo mi tu. Čeprav bomo v gospodarskem bankrotu, nas nikdar ne bo zapustila klasična intimnost in folkloristično navdušenje do predpotopne zgodovine. Še letos bomo z vsem rompom in pompom obeležili šesto let kosovske bitke in se manifestativno poklonili kaj vem kateremu stoletju, ko je nekdo bajje veselo kralcal po nekem pergamentu.

Da ne bo pomote: ne gre za samoumevni narodni ponos, ki ga bodo, brez skrbi, ohranili vsi Irci, Škoti in Waležani, ki vsak posebej in izven Združenega kraljestva stopajo v Evropo. Gre za trajno infantilnost zavesti nekaterih naših okolij, ki ga v platonično zgodovinsko romantično sili-jo šovinistični demagogi. Piromani, ki bi na vsak način radi iz socializma - kot zadnje stopnje fevdalizma - v komunizem hegemonističnega in absolutističnega tipa.

Povsem mi je jasno, zakaj ponižna, moralna in pridna Slovenija ob vseh teh inspiracijah plemenitaške zgodovine - molči! Nikoli pretirano pogumni slovenski narod še danes varuje neki kralj Matjaž, ki spi pod



Peco. Zaspanetu se okoli mize ovija dolga brada, medtem pa mu Sava odnaša vso akumulacijo, da se bo nazadnje zbudil - če se sploh kdaj bo - gol in bos.

A ne moremo si vsi Slovenci na veke vekov kopati grobov in biti potomci Matjaževi; jaz že nisem! Po zanesljivih - kakšnih pa! - birografskih virih je bil v sedmem kolenu moj praprastec sam egipčanski faraon Faruk Tretji - Farči za sofarone, Levjesrčni za sužnje. Zato do moje osebe, kjerkoli in kadarkoli, pričakujem vse dolžno spoštovanje. Nihče mi nič ne more, čeprav si na pragu le zavezujem opanke, mitingiram ali zganjam podobne lumparije.

Farčija, ki ga žal ni več med nami, za vsejugoslovansko stvar tudi posodim. Faruk, z divjim mečem v desni in bridko sabljo v levi, bi prišel prav našim vrlim pogajalcem. Ker so zadnji naši ministri menda tako izmučili tri upnike, da so ga štiri dnevi kot pokošeni snopi popadali v letala, češ, pa imejte svojo filozofsko ekonomijo, če jo že tako hočete, bi vžgal tudi moj prednik. Če bi morda kaj sitnarili, kdo sploh da je ta Levjesrčni, je treba povedati, da je še za živa stanoval v piramidi levo od Ke-frenove, na desno do Mikerinove in vis-à-vis Keopsove. Ne moreš zgrešiti! In če jim bo še nadalje neznan njegova grozljiva absolutistična vladavina, bo dovolj le namig: nemalokrat se mi kaže njegov zli duh in če ga lepo poprosim, se bo tistim, ki nas ne marajo, kazal do konca živih dni.

Moj preslavni stric že v petnih žilah začuti krizne razmere. Zadnjič se je kar zvijal od smeha, ko so se črnogorski miličniki v špaliro držali za roke, pučisti pa so jim izza pasu mimogrede sunili vse službene pištole. »Uf, kej bi dau, da bi srafen pau,« je zarjovel v arhaični arabsčini, pomahal s krutim handžarjem in odvihral.

D. Sedej

## PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

### JOŽE REPE

Jože Ambrožič iz Gorij nam piše: »Jože Repe, ki prodaja v trgovini Kmetijske zadruge Bled v Gorjah, je zanesljivo silno prijazen mlad fant in trgovec, ki zna postreči strankam. Vedno je nasmejan in dobre volje, zato ni čudno, da so ga v Gorjah posebej mlade gospodinje kaj hitro sprejele za svojega. Tudi, če je kakšna gospodinja v težavah, da ne ve, kako in kaj, jim Jože zna svetovati in težavam primerno postreči. In tudi sam že pravi, da bi raje stokrat premislil, preden bi zapustil Gorje...«

Ko smo se oglasili v trgovini Kmetijske zadruge v Gorjah, je bil Jože Repe zares prijazen s strankami, ki so se mudile v trgovini, kjer je pestra izbira predvsem krmil za živino, umetnih gnojil, predvsem pa orodij, ki jih kmetje potrebujejo pri svojem vsakdanjem delu.



Jože je po poklu kmetijski tehnik, zaposlil pa se je kot prodajalec najprej na Bledu, potem pa v Gorjah, kjer je dobro leto. Rad je med ljudmi, delo v trgovini in med Gorjanci mu je všeč, vedno pa skrbi, da je trgovina dobro založena.

D. S.

### Kaj je pisal Gorenjec, leta 1900

#### Pustne veselice

Kranjski samci prirede svoj ples 1. 2. v čitalniških prostorih. Narodna banka pripravi večjo veselico 24. 2. Pri prvem plesu bo sviral oddelek celovške, pri drugem pa oddelek ljubljanske vojaške godbe. Bržkone priredi prvič Gorenjski sokol sredi meseca svečana svoj plesni venček v čitalnici in skoro gotovo ravno tam tudi Slovensko bralno društvo tekom predpusta napravilo bode venček in maskarado. Plesalo se bo tedaj v čitalniških prostorih, kakor že več let ne. Bržkone v slovo sedanjim prostorom. Pravijo, da bode dobila čitalnica tekom letošnjega leta lepše in prostornejše stanovanje. Skrajni čas bi bil pač...

Miloš Likar

### JEŽ

#### Nostalglični spomin

Ko so pospravljali neko delovno sobo, jo belili, so po naključju našli na izredno zanimiv račun. Nekaj manj kot pol metra je dolg, na njem pa so vse »runde«, ki so jih davnega leta 1986, natančno 3. decembra, štirje korenjaki uspeli pospraviti v gostilni Arvaj v Kranju.

Rund je bilo olala, prizadeti se še danes spominjajo, da so potem, ko so plačali račun, komaj našli vrata... In kaj naj bi bilo za nostalgijo?

Nič manj kot to, da je račun po zares intenzivni potrošnji znašal reci in piši: 11.295 dinarjev ali nekaj več kot stari milijon. Za toliko bi dandanes popili komaj kakšen vrček malega piva, da niti ne razmišljamo o tem, da je danes že sam papir za račun vreden toliko...

### ANEKDOTA

#### Pesniški standard

Nekega dne je šel veliki angleški igralec David Garrick na obisk k dramatik Murphyju. Ko sta prišla v prvo nadstropje, se je Garrick namenil še naprej po stopnicah.

»Kam pa?« ga je ustavil prijatelj, »ali ne vidiš, da sva že prispe-la?«

»Res čudno,« je dejal igralec, »mislim sem iti na podstrešje. Kdo bi si pa mogel misliti, da stanuje pesnik v prvem nadstropju?«

### ČVEK

#### Slepi potnik

Poslovni Anglež se je nemalo začudil, ko je odpakiral kovčke v Švici, kamor je pripotoval na posvet. Med srajcami in hlačami je mirno dremal domači mucek, ljubljencek, ki se je neopazno vtihotal med prtljago in povsem mirno prestal 90-minutni avionski let. In kaj zdaj? Hladnokrvni Anglež ga je mirno vzel na sestanek, pojasnil zgodbo, na veliko veselje svojih sodelavcev in prijateljev. Ni pa ga vzel nazaj v Anglijo, kajti po zakonih bi moral preživeti kar šest mese-

cev v karanteni. Pustil ga je do-brim švicarskim prijateljem...

#### Patriotizmu je odzvonilo

Patriotski britanski kupci se na moč razburjajo: po novih predpisih Evropske skupnosti se ukinjajo deklaracije pri blagu in napisi, kje je bilo blago izdelano: made in Britain. Konservativci zato pozivajo proizvajalce, naj bojkotirajo te predpise in še naprej označujejo blago z Made in Britain.

## ljubljska banka

GORENJSKA BANKA  
FORMULA PRIHRANKA

### SPREMEMBE MEJNIH ZNESKOV NA TEKOČIH RAČUNIH OD 17. 1. 1989 DALJE

- Spodnji mejni znesek, na katerega lahko glasi ček, znaša 15.000 din
- Zgornji mejni znesek pri brezgotovinskem poslovanju znaša 300.000 din.
- Zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v drugih bankah, PTT in SDK znaša 150.000 din.
- Zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v sistemu Ljubljanske banke na področju SR Slovenije znaša 500.000 din, medtem ko za banke iz sistema Ljubljanske banke iz drugih republik ostaja zgornji mejni znesek 300.000 din.



Temeljna banka Gorenjske

### Male gorenjske vasi

#### Včasih je bila Suha veliko večja

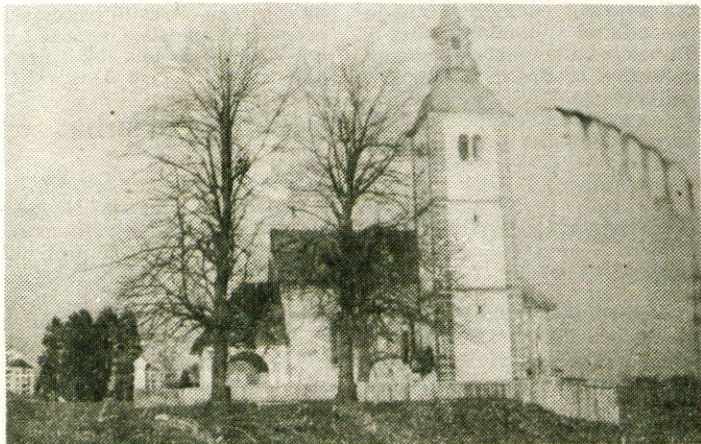
Če bi imela vas Suha pri Škofji Loki take razsežnosti kot pred leti, ne bi prišla v tole našo rubriko, kajti kot pove slovenski krajevni leksikon, je imela že leta 1966 kar 1548 prebivalcev, segala pa je vse do ceste Škofja Loka - Kranj in Škofja Loka - Jeprca. Tudi Trata je spadala še pod Suho in se je prav zaradi železniške postaje še bolj razvila, posebej po zadnji vojni. Zanimiv je podatek, da je imela Suha leta 1948 le 581 prebivalcev. Ob Demšarjevem predmestju in ob Stari cesti se je že stikala z mestom, sem je spadala tudi Nova vas, naselje novih hiš, ki se je razvilo povsem ločeno, v Templu in na Hudem polju blizu kolodvora in se spaja s Starim dvorom. Tudi gostilna v Plevni je včasih spadala še pod Suho. Danes pa je Suha le tista peščica hiš nad Soro, staro jedro Suhe, pod znamenito cerkvico sv. Janeza Krstnika, sredi suškega polja. Vsega okrog 40 hiš in okrog sto prebivalcev. Vse ostalo je praktično že Škofja Loka in njeno predmestje. Suha pa je ohranila bistvo vasi z mogočnimi kmetijskimi gospodarstvi.

### Suha

Piše: D. Dolenc

#### Cerkvica sv. Janeza Krstnika še danes varuje polja

Tudi danes je Suha najbolj znana po svoji cerkvici sv. Janeza Krstnika. Stoji na samem, sredi polja, visoko nad vasjo, kot bi jo tja postavili prav zato, da bi jim varovala polja. Svet od cerkvice proti Lipici nosi ime Hudo polje; eni pravijo, da zato, ker je včasih tu pridelke tolkla toča,



Cerkvica sv. Janeza Krstnika na Suhi pri Škofji Loki je ena najlepših slovenskih srednjeveških cerkva. - Foto: D. D.

drugi pa spet pravijo, da so tu včasih fantje s pretepi svojo vročo kri mirili. Vsekakor se je nekaj hudega res moralo primeriti, da je pri ljudeh skozi stoletja ostalo ime Hudo polje.

Pred kratkim sem imela priložnost ogledovati si cerkvico na enem od številnih akvarelov slovenskega slikarja, krajinarja Ljuba Ravnikarja. Od spodnje strani jo je slikal, tako da za njo v daljavi lahko vidiš strehe škofjeloških hiš in grad. Avgusta 1969 je bilo. Slikar je v svoj notes tudi zapisal, da je bilo takrat oblačno. In res so nad Škofjo Loko in nad cerkvico dramatični oblaki, iz srednjeveškega cer-

kvenega obzidja pa tudi iz zidov cerkvice je bilo kar čuti vlago. Ko sem si oni dan ogledovala cerkvico, se mi je zdela nekoliko drugačna. Saj res, Ravnikarjeva še ni imela na robovih zvonika tiste kvadratne obrobe, ki čisto nič ne pristoji slovenskim cerkvam. Zakaj jih tako obarvajo? Mar ni to značilnost avstrijskih, nemških cerkva? Mar moramo res vse tuje prevzeti kot najboljše in najlepše? Zakaj je niso prebarvali preprosto, enobarvno, kot je bila obarvana stoletja? In presneto, da tudi zavese v zaprtem prednjem delu prav nič ne sodijo sem. Naj mi ne zamerijo ne cerkveni ljudje ne vaščani, to je moje osebno mnenje. Tako lepih starih cerkva ne bi smeli na ta način posodabljeti.

Žal nisem imela časa stopiti do mežnarja, da bi mi odprl in razkazal cerkev, zato naj omenim le, kar so mi povedali ljudje in kar piše v leksikonu: cerkvica ima prezbiterij s slikami iz 15. stoletja. Tu je eden najlepših primerov "kranjskega prezbiterija" in sodi med najpopolnejša dela slovenskega srednjeveškega slikarstva. Spodnja vrsta slik je delo Jerneja iz Loke iz leta 1530, v omet vrezani podpisi od 15. stoletja naprej, pa pričajo, da sta tu slikala slikar Leopold Lajer in podobar Urban Jamšek. "Zlati oltar", ki kar kipi v tako imenovanem "sitem" baroku, pa je prav tako delo loškega podobarja Janeza Jamška iz leta 1672.



Suha je ostala kmečka vasica nad levim bregom Sore, ki ima tudi vaški dom za skupne potrebe. - Foto: D. D.

#### Župnišče je za vse

So pa vaščani Suhe zdaj zelo zadovoljni, ker imajo zdaj v svoji cerkvici redno mašo. Včasih je bila maša le enkrat na leto, le ob sejmu, sicer pa so morali k maši v šentjakobsko cerkev v Škofjo Loko. Pred kakšnimi petnajstimi leti pa so suško cerkev spremenili v župno cerkev in Suha ima svojo faro. Tudi z župnikom so zelo zadovoljni. Tako dobrega in preprostega župnika, kot je Janez, od Zaliloga doma, še niso imeli, zatrjujejo vaščani. Lepo, novo župnišče so zgradili pred leti in v njem imajo tudi sestanke krajanov, kadar se imajo kaj pomeniti o tem, kaj bodo v vasi še zgradili, kaj popravili. Tu se tudi sestaja mladina. Sicer pa

Suha spada pod krajevno skupnost Trata, skupaj z Lipico, Pungartom in Hosto na oni strani Sore. Le cerkev ima svojo, župnišče in vaški dom, ki so ga kmečki gospodarji Suhe zgradili med vojno za skupne potrebe. Danes v njem hranijo kmetijske stroje, ki so jih skupaj kupili in jih rabijo po dogovoru - škropilnico, kombajn, mlatilnica, trosilec za gnojilo, snopovezalko in podobno, mi pove Jože Kalan, Slugov, pa tudi če kdo na novo gradi in nima kam spraviti materiala, ga lahko spravi tu. Šola je na Trati, najbližji gasilci so na Trati, v Škofji Loki, trgovina pa imajo zdaj najbližjo na oni strani Suhe, že pod Plevno spada. Majhna, zasebna trgovinica je, a so z njo zelo zadovoljni.

## Akviziterji takšni in drugačni

Kranj, 13. decembra — Knjižno akviziterstvo ali prodajanje knjig preko zastopnikov, ki so se ga zadnja leta oprijele mnoge knjižne založbe, nam je postalo že dokaj znano. Akviziterjev je čedalje več, nekateri ljudje so jih že

naveličani, mnogi pa radi kupijo cenejšo in dobro predstavljeno knjigo. Nekaj mimoidočih smo povprašali o tem ali jim je tak način prodaje knjig všeč in kako oni gledajo na tako imenovane »knjigarje«.



**Stefka Švabič, medicinska sestra:** »Kupovanje od akviziterjev se splača, saj tako brez truda prideš do knjig, ki se prodajajo pod zelo ugodnimi pogoji. Nekateri akviziterji so včasih res precej nadležni in sitni, vendar ponavadi prodajajo kvalitetne knjige.«



**Albina Grebenšek, upokojenka:** »To, kar delajo akviziterji, je zelo pametno in meni se tudi ne zdijo preveč vsiljivi. Sicer pa sem včlanjena v Svet knjige in imam doma dovolj knjig, zato od akviziterjev kljub njihovi bogati in poceni ponudbi ne kupujem. Tudi drugače kupujem te tiste knjige,

ki me privlačijo.«



**Marko Ljubi, študent:** »Akviziterji so mnogo-krat nadležni in težko se jih znebiš. Knjige so po tej poti res vsem dostopne, vendar me moti, da se prodajajo v kompletih. Nekateri knjige iz kompleta so tako slabe, da niso dobre ne za gledanje, kaj šele za čitanje.«



**Marko Tomazin, računalniški programer:** »Akviziterji so različni. Nekateri so malce preveč vsiljivi, drugi pa znajo knjige predstaviti na pravi način. Večina akviziterjev zadovoljivo opravlja svoje delo, saj je cilj vsakega prodati čimveč knjig. Kljub temu da so knjige dobre, ne trošim denarja v te namene. Veliko rajše grem v knjižnico.«



**Judita Nahtigal, vzgojiteljica:** »Akviziterstvo je dobra stvar, saj se tako knjige predstavijo širšemu krogu ljudi. Moti pa me, da se knjige ponujajo le v kompletih. Res je, da je na ta način knjiga mnogo cenejša, kot če bi jo kupili posamezno, vendar s tem, ko kupiš cel komplet, kupiš tudi nekaj knjig, ki te sploh ne zanimajo. Zato mislim, da bi bilo bolje, če bi prodajali le posamezne knjige.«



**Ksenija Leber, osnovnošolka:** »Akviziterjev je že kar preveč, vendar pa je taka prodaja knjig dobra, saj zato ni treba iskati knjig okoli. Ker pa se prodajajo po nižjih cenah kot v knjigarnah so dostopne tudi večjemu številu ljudi.«

Jelena Drnovšek  
Foto: G. Šinik

## Gorenjski obrtniki bojkotirajo

Kranj, januarja - Z novim letom bi morali vsi obrtniki voditi poslovne knjige po novem in sicer namesto dveh kar štiri knjige. Gorenjski obrtniki, ki se jim že sedanje vodenje zdi preobsežno, so odločno proti, podobno kot obrtniki iz vse Slovenije.

Po novem bi obrtniki morali voditi knjigo osnovnih sredstev, knjigo prometa, ki bi bila sestavljena iz dveh delov, iz knjige prometa in knjige prihodkov in odhodkov ter knjigo prejemkov in

izdatkov. Slednja je čisto nova knjiga, ki je pri vseh obrtnikih najbolj razburila kri. V njej so namreč prejemki ločeni na tiste, ki jih je zasebnik dobil na žiro račun od pravnih oseb ter občanov ali

iz svojega žepa, in na one, ki jih je prejel v gotovini preko blagajne. Tudi delitev izdatkov je podobna.

Na republiški upravi za družbene prihodke trdijo, da je te knjige zelo enostavno voditi, zahtevale pa bodo seveda več ažurnosti in natančnosti, temu primerna pa bo tudi preglednost poslovanja obrtnika.

Gorenjski obrtniki so se v vseh gorenjskih občinah pri svojih združenih odločili za bojkot te novosti in hočejo vodenje knjig po starem. V Kranju bo ta teden med obrtniki izvedena anketa, v kateri se bo vsak obrtnik odločil za ali proti vodenju knjig po novem.

D. Dolenc

GORENJSKI GLAS  
VEČ KOT ČASOPIS



tovarna vijakov

plamen  
kropa

Smo podjetje s skoraj 100-letno tradicijo in želimo prestopiti prag ustaljenih oblik dela.

Zato te vabimo, da kot

**DIREKTOR**

prevzameš vodenje podjetja.

Pričakujemo odziv prodornih, inovativnih in kreativnih strokovnjakov, ki imajo izkušnje in ambicije za doseganje visokih ciljev.

K sodelovanju vabimo tudi inženirje strojništva in ekonomiste za opravljanje zahtevnih strokovnih in vodstvenih del na tehničnem in finančno-komercialnem področju.

Obiščite nas in pogovorili se bomo o vaših željah in naših pričakovanjih.



SLOVENSKE ŽELEZARNE  
tovarna vijakov

plamen kropa p.o.

telefon: (064) 79-461



ISKRA KIBERNETIKA KRANJ  
Industrija merilno regulacijske  
in stikalne tehnike  
Kranj, n.s.o.o.

Na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

TOZD ORODJARNA, Enota za avtomatizacijo in robotiko

1. VODJA RAZVOJA
2. SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC - RAZVIJALEC
3. SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC - KONSTRUKTER

TOZD ŠTEVCI

4. VODJA ODDELKA ZA NAČRTOVANJE NOVIH TEHNOLOŠKIH POSTOPKOV
5. VODJA RAZVOJNEGA LABORATORIJA

Za opravljanje gornjih del in nalog se poleg splošnih zahtevajo še naslednji pogoji:

- ad 1.: visoka izobrazba strojne ali elektro stroke, znanje enega tujega jezika, 5 let delovnih izkušenj s področja organiziranja in vodenja razvojno konstrukcijskih del
- ad 2.: visoka strokovna izobrazba elektro stroke, 4 leta delovnih izkušenj, znanje enega tujega jezika, dodatna znanja iz programiranja in krmiljenja delovnih procesov
- ad 3.: visoka strokovna izobrazba strojne stroke, 4 leta delovnih izkušenj, znanje tujega jezika in ustrezno znanje s področja obdelovalne, montažne in orodne tehnologije
- ad 4.: visoka izobrazba strojne ali elektro stroke, 5 let ustreznih delovnih izkušenj, znanje angleškega ali nemškega jezika
- ad 5.: visoka strokovna izobrazba - diplomirani inženir elektrotehnike za merilno regulacijsko tehniko, 5 let ustreznih delovnih izkušenj, ustrezno znanje angleškega jezika.

Prijave z ustreznimi dokazili pošljite na naslov: ISKRA KIBERNETIKA Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj v 8 dneh po objavi.

Podrobnejše informacije lahko dobite v Kadrovski službi osebno ali po telefonu (064) 22-221 int. 35-49.

VIDEOTEKA



LIKOZARJEVA 27

TEL.. 36-770

VSAK DAN OD 17. — 20.  
IN V SOBOTO  
OD 10. — 13.



ALPETOUR

Titov trg 4/b  
64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka, TOZD TRANSTURIST TOVORNI PROMET Škofja Loka vabi k sodelovanju

IZKUŠENEGA DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA RAČUNALNIŠTVA

EKONOMISTA ALI LINGVISTA Z ZNANJEM NEMŠKEGA JEZIKA, KI JE SVOJE ZNANJE ŽE PREIZKUSIL NA RAZLIČNIH PODROČJIH

DELA V. ST. IZOBRAZBE EKONOMSKE, ADMINISTRATIVNE ALI DRUŽBOSLOVNE SMERI, Z ZNANJEM STROJEPIŠJA IN NEMŠKEGA JEZIKA

Kaj pričakujemo?

- dograjevanje že začrtanega sistema dela na področju poslov informac. sistema, raziskovanje in uvajanje nove tehnologije in rač. opreme v PIS
- samostojnost pri disponiranju tovara v tujino in iz tujine, sklepanje prevoznih poslov z domačimi in tujimi komiteni, dobro poznavanje tujih jezikov - predvsem nemškega,
- kvalitetno opravljanje admin. opravil v komercialni mednarodnih prevoznih.

Vabimo vse, ki menijo, da ustrezajo našim zahtevam da svoje zanimanje sporočijo pisno na naslov: SOZD Alpetour Škofja Loka kadrovski sektor - najkasneje do 30. 1. 1989.



Tovarna obutve PEKO n.s.o.o.  
TRŽIČ

razpisuje na osnovi sklepa skupnega delavskega sveta dela in naloge:

ČLANA KPO  
za planiranje, ekonomiko, organizacijo in finance

Pogoji za sprejem:

- diplomirani ekonomist, diplomirani organizator dela, diplomirani inženir tehnične matematike in 5 let uspešnega dela na odgovornih delih v gospodarstvu
- šola za poslovodne kadre
- sposobnost vodenja in organiziranja
- samostojnost pri delu
- sposobnost sodelovanja
- izpolnjevanje kriterijev po družbenem dogovoru o kadrovske politiki v občini Tržič

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi v časopisu Gorenjski glas na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku prijavnega roka.

Izbrani kandidat bo združil delo za nedoločen čas za štiriletni mandat.

ARCOMURKA

ABC Pomurka, LOKA  
proizvodno, trgovsko in gostinsko  
podjetje n.s.o.o. Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge:

1. POSLOVODJA za slaščičarno Homan v Škofji Loki

Pogoj: končana poklicna gostinska ali srednja gostinska šola in dve leti prakse na podobnih delih.

2. SNAŽILKE za gostinski obrat Stari Mayr

Delo je primerno za upokojenke, saj se opravlja le 1 - 2 uri dnevno (čiščenje sanitarij).

3. PRODAJALCA za oddelek z železnico in gradbenim materialom v Blagovnici Železniki

Pogoj: šola za prodajalce.

4. MESARJA - SEKAČ za delo v samopostrežnem oddelku Blagovnice v Železnikih.

Pogoj: KV mesar

5. PRODAJALKE za delo v prodajalni v Škofji Loki

Pogoj: končana šola za prodajalce, tekstilne stroke.

6. DVEH NATAKARJEV za delo v novozgrajeni blagovnici v Žireh.

Pogoj: končana gostinska šola.

Poskusno delo za dela poslovodje traja 60 koledarskih dni, za dela prodajalcev, natakarkarjev in mesarja - sekača pa 90 koledarskih dni.

Prijave sprejema kadrovska služba podjetja ABC Pomurka, LOKA DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka, osem dni po objavi.



SOZD KEMIJA LJUBLJANA  
KEMIČNA TOVARNA PODNART, p.o.  
PODNART

razpisuje po sklepu odbora za delovna razmerja delovne organizacije naslednja dela in naloge:

**1. POMOČNIK VODJE RAZISKOVALNO-SERVISNE SLUŽBE**  
(pomoč pri vodenju raziskovalnega in servisnega dela)

**2. KOMERCIALNI TEHNOLOG**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom in družbenim dogovorom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.:

- visoka izobrazba kemijske smeri (dipl. ing. kemije, VIP VII/1)
- 60 mesecev delovnih izkušenj na področju površinske zaščite in kemijske organske in anorganske tehnologije
- aktivno znanje tujega jezika
- izpit iz varstva pri delu

pod 2.:

- visoka izobrazba kemijske smeri (VIP VII)
- 42 mesecev delovnih izkušenj v stroki, zlasti na področju kemijske tehnologije in raziskav trga
- znanje tujega jezika
- izpit iz varstva pri delu

Delovno razmerje se v obeh primerih sklepa za nedoločen čas s 3-mesečno preizkusno dobo.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Kemična tovarna Podnart, p.o., za odbor za delovna razmerja. Prijavljene kandidate bomo o rezultatu obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju oziroma izbiri.



JUGOBANKA

EKSPOZITURA TRŽIČ

Cesta JLA 2,

telefon: 52-161, 52-162

Poslovni čas:

pon - pet 9. - 12. in 14. - 17.

sobota 8. - 11.



Center slepih in slabovidnih  
dr. Antona Kržišnika v Škofji Loki

se zahvaljuje vsem, ki so namesto novoletnih čestitk, žalnih vencev, plačil za opravljene storitve, spominskih daril in iz drugih humanih namenov podarili denar za pomoč osebam prizadetim na vidu.

DAROVALI SO:

Stanislav POLAK, Vida OGRIS in Marjan GAZVODA iz Kranja, Svetislav MAKSIM, Franc MIHALIČ, Nada KAŠMAN, Borut ŠINK, Stane OBLAK, in sindikat ZD Škofja Loka iz Škofje Loke, Irena GRUM, Miran PLANINC, Dorin HVALEC, Žiga SKALAR, Miro ŠILIČ, ŽORGA in Centralna tehniška knjižnica iz Ljubljane, RAMOVŠ, LEŠNJAK in sosedje pokojnega Viktorja Luštrika iz Medvod, Marta DEMŠAR in Francka MLAKAR iz Železnikov, Planinsko društvo iz Radovljice, Jože ROBIČ iz Martuljka, Janez LIPIČ iz Grosuplje, Ciril PETERNELJ iz Rovt, Greta SAMOTRAČAN iz Vrhnike, Tine ŠEBENIK iz Notranjih gor, delavci Zdravstvene postaje Žiri ter neimenovane krajanke iz Dupelj.

ARCOMURKA  
Gorenjka

HTDO GORENJKA JESENICE  
TOZD GOSTINSTVO JESENICE

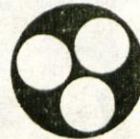
Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

VEČ KUJARJEV IN NATAKARJEV  
v TOZD Gostinstvo Jesenice

Pogoji: strokovna izobrazba ustrezne smeri, 6 mesecev delovnih izkušenj in 2-mesečno poskusno delo

Delovno razmerje bodo kandidati sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v roku 8 dni po objavi pošljejo na naslov: HTDO Gorenjka Jesenice, Prešernova 16, Jesenice, kadrovska služba.



OBRITNO ZDRUŽENJE  
Kranj, Likoarjeva 1

Razpisna komisija Obrtnega združenja Kranj razpisuje delo in naloge:

TAJNIKA OBRITNEGA ZDRUŽENJA IN VODJE DELOVNE SKUPNOSTI STROKOVNIH SLUŽB (reelekcija)

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba pravne, ekonomske, organizacijske ali druge družboslovne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj v stroki

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov Obrtno združenje Kranj, Likoarjeva 1, z oznako "za razpisno komisijo". Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po imenovanju.

SLOVENSKE  
ZELEZARNE  
ZELEZARNA JESENICE

Jesenice, C. železarjev 8

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD KOMERCIALA objavljamo prosta dela in naloge:

VODJA MATERIALNEGA GOSPODARJENJA  
šifra 4760, U-5, 24. kategorija

1 oseba

Pogoji: visoka šola ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri in pet let delovnih izkušenj

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, z oznako "za TOZD Komerciala".

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

KOŠČEK NEBA  
v stresnem oknu



M. Mira Radovljica tel. 75-036

ARCOMURKA

SEZNAM DEŽURSTEV V LETU 1989

V skladu z odlokom o poslovnem času v občini Škofja Loka, poslujejo v letu 1989 trgovine z živilsko prehrabnenimi proizvodi ob sobotah do 18. ure po naslednjem razporedu:

28. 1. 1989	SP Frankovo naselje
4. 2. 1989	NAMA
11. 2. 1989	SP Mestni trg 9, mesnica Mestni trg
18. 2. 1989	Market Novi svet
25. 2. 1989	SP Podlubnik
4. 3. 1989	SP Groharjevo nas. in mesnica Groh. nas.
11. 3. 1989	SP Frankovo naselje
18. 3. 1989	NAMA
25. 3. 1989	SP Mestni trg, mesnica Mestni trg
1. 4. 1989	Market Novi svet
8. 4. 1989	SP Podlubnik
15. 4. 1989	SP Groharj. nas. in mesnica Groh. nas.
22. 4. 1989	SP Frankovo naselje
27. 4. 1989	vse prodajalne zaprte
29. 4. 1989	NAMA
1. in 2. 5. 1989	vse prodajalne zaprte
2. 5. 1989	SP Podlubnik, SP Kidričeva 63
6. 5. 1989	SP Mestni trg, mesnica Mestni trg
13. 5. 1989	Market Novi svet
20. 5. 1989	SP Podlubnik
27. 5. 1989	SP Groharjevo naselje, mesnica Groh. nas.
3. 6. 1989	SP Frankovo naselje
10. 6. 1989	NAMA
17. 6. 1989	SP Mestni trg, mesnica Mestni trg
24. 6. 1989	Market Novi svet
1. 7. 1989	SP Podlubnik
4. 7. 1989	vse prodajalne zaprte
8. 7. 1989	SP Groharjevo nas., mesnica Groh. nas.
15. 7. 1989	SP Frankovo naselje
22. 7. 1989	vse prodajalne zaprte
29. 7. 1989	NAMA
5. 8. 1989	SP Mestni trg, mesnica Mestni trg
12. 8. 1989	Market Novi svet
19. 8. 1989	SP Podlubnik
26. 8. 1989	SP Groharjevo nas., mesnica Groh. nas.
2. 9. 1989	SP Frankovo naselje
9. 9. 1989	NAMA
16. 9. 1989	SP Mestni trg 9, mesnica Mestni trg
23. 9. 1989	Market Novi svet
30. 9. 1989	SP Podlubnik
7. 10. 1989	SP Groharjevo nas., mesnica Groh. nas.
14. 10. 1989	SP Frankovo naselje
21. 10. 1989	NAMA
28. 10. 1989	SP Mestni trg 9, mesnica Mestni trg
1. 11. 1989	vse prodajalne zaprte
4. 11. 1989	Market Novi svet
11. 11. 1989	SP Podlubnik
18. 11. 1989	SP Groharjevo naselje, mesnica Groh. nas.
25. 11. 1989	SP Frankovo naselje
29. in 30. 11. 1989	vse prodajalne zaprte
2. 12. 1989	NAMA
9. 12. 1989	SP Mestni trg 9, mesnica Mestni trg
16. 12. 1989	Market Novi svet
23. 12. 1989	SP Podlubnik
30. 12. 1989	vse prodajalne odprte do 13. ure

1. Na področju Žirov je dne 3. 1. 1989 od 8. do 11. ure dežurna prodajalna SP C. 31. divizije 84. Dne 2. 5. 1989 pa je od 8. do 11. ure dežurna prodajalna Mercator-Sora Žiri.
2. Na področju Poljske doline je dne 3. 1. 1989 od 8. do 11. ure dežurna prodajalna SP KZ Gorenja vas. Dne 2. 5. 1989 pa je od 8. do 11. ure dežurna prodajalna SP Gorenja vas.
3. Na področju Selške doline je dne 3. 1. 1989 od 8. do 11. ure dežurna prodajalna SP Trnje 35. Železniki, dne 2. 5. 1989 pa je od 8. do 11. ure dežurna prodajalna SP Blagovnica Železniki.
4. V kolikor se zainteresirane DO do 1. 12. 1989 ne sporazumejo drugače, velja enak vrstni red dežurstev tudi za leto 1990. Ta razpored se lahko spremeni le s soglasjem podpisnikov tega sporazuma.
5. Izdelava obvestil o dežurstvu prevzame »LOKA« TOZD Prodaja na drobno.
6. Stroški izdelave obvestil se delijo po številu napisov za vsakega podpisnika.
7. Seznam dežurnih prodajalnih mora biti izobešen na vidnem mestu v vseh prodajalnah z živil.

## JANUARJA V PRODAJALNAH MERKUR POSEBNA UGODNOST

• **15 % POPUST**

OB GOTOVINSKEM PLAČILU

• MOŽNOST PLAČILA V

**5 OBROKIH**

BREZ OBRESTI

• **PLAČILO S ČEKI**

V 5-MESEČNEM ZAPOREDJU

PRI NAKUPU VSEGA BLAGA

(razen črne metalurgije in premoga)

V VREDNOSTI NAD 200.000 DIN



**MERKUR KRAJN**

## MALI OGLASI

tel.: 27-960  
cesta JLA 16

### APARATI STROJI

Ugodno prodam samonakladalno PRIKOLICO 19 kub. m. Aljančič, Kovor 16 847

Prodaj termooakumulacijsko PEČ 3 kW in plinski ŠTEDILNIK - 2 plin. Lidija Arnež, Jaka Platiše 13, Kranj, popoldne 851

Navijalni STROJ aumann prodam. Tel.: 41-011 854

Poceni prodam termooakumulacijsko PEČ 3 kW. Ogled od 8. do 11. ure. Marjan Šiling, Levstikova 2, Kranj 865

Prodaj termooakumulacijsko PEČ, cena 150.000 din in HLADILNIK, cena 150.000 din. Tel.: 73-047 871

Prodaj skoraj nov kiperbusch. Informacije na tel.: 35-166, od 19. do 20. ure 878

Prodaj nov glasebni STOLP fischer. Tel.: 064/633-696 884

Prodaj zamrzovalno, vgradno OMA-RO gorenje, staro 1 leto. Cena 10 SM. Bauman, Kupljenik 15, Boh. Bela 888

Prodaj iskrin barvni TV sprejemnik. Tel.: 27-810 894

Ugodno prodaj ŠTEDILNIK 2 + 2. Tel.: 70-360 895

Prodaj črno-bel TV gorenje, ekran 60 cm. Tel.: 064/631-390, popoldne 896

Prodaj TRAKTOR TV 420 in nekaj priključkov. Informacije na tel.: 84-718, od 18. do 20. ure 919

Prodaj dobro ohranjen KOMBANJ za krompir vilmaus, samonakladalno PRIKOLICO za seno, dvobrazdni PLUG in PAJKA far, Kropivnik, Zg. Brnik 7, Cerklje 898

### GRADBENI MATERIAL

Prodaj kompletno etažno CENTRALNO KURJAVO s petimi radiatorji. Tel.: 83-881 856

Prodaj APNO v vrečah, 20 odstotkov ceneje. Kern, tel.: 42-503 858

10 odstotkov ceneje prodaj 340 kosov rjavih STREŠNIKOV dravograd. C. na Klanec 12/a, tel.: 24-889 909

### POSESTI

Večjo DELAVNICO ali GOSPODARSKO POSLOPJE dolgoročno vzajem v najem ali kasneje odkupim. Šifra: KLJUČAVNIČARSTVO 562

Manjšo enodružinsko stanovanjsko HIŠO v Poljanski dolini zamenjam za 2-sobno stanovanje v Kranju z doplačilom. Šifra: POLJANSKA DOLINA 853

Vzajem PROSTOR v najem za gostinsko dejavnost v okolici Kranja. Možnost predplačila. Tel.: 27-514 872

### RAZNO PRODAJ

Prodaj smrekov OPAŽ, šir. 7 in 10 cm, suhe hrastove PLOHE, deb. 5 cm in SLAMOREZNIČO eple 800. Vopovlje 12, Cerklje 852

Prodaj polovico KRAVE. Tel.: 77-275 875

Prodaj 4 leta star barvni TV in belo FASADNO OPEKO po polovični ceni. Vrba 17 889

Prodaj črno-bel TV, ekran 30 cm, uvožen, kiperbusch in trajnožarečo PEČ ter KOLO na 5 prestav. 890

### STAN. OPREMA

Prodaj popolnoma novo SPALNICO lucija (Meblo) in nekaj ELEMENTOV dom - oreh (Alpes). Cena: 65 odstotkov prodajne cene. Tel.: 26-861, int. 29, Janko 656

DVOSED s foteljem prodaj za 30 SM. Tel.: 38-597 907

### STANOVANJA

Kupim manjše, starejše STANOVA-NJE do 30 kvad. m. v Kranju ali okolici. Tel.: 35-737 881

SOBO oddam dekletu za občasno pomoč v vrtu. Bled, tel.: 78-268 887

1-sobno STANOVANJE s telefonom v Škofji Loki prodam. Tel.: 061/216-783 902

Mirna intelektualka išče v Kranju 1-sobno STANOVANJE ali sobo. Naslov v oglašnem oddelku. 915

### VOZILA

Prodaj LADO RIVO 1300, letnik marec 1987. Jožko Štular, Golniška 58, Kranj 849

Prodaj dobro ohranjen R 4, letnik 1979. Vremšak, Cankarjeva 10, Radovljica, tel.: 75-593, popoldne 121

Prodaj FIAT 126 P, letnik 1981, cena 500 SM. Ogled: Kosovelova 1, Radovljica 577

Prodaj GOLF bencin, letnik 1979. Jenko, Vešter 34, Škofja Loka 603

Zelo ugodno prodaj Z 750, letnik 1977. Tel.: 57-444 849

Prodaj Z 750, letnik 1979 in NSU 1200, karamboliran, motor generalno obnovljen. Tel.: 51-292 857

Prodaj LADO 1300 S, staro 2 leti. Gregorčičeva 21, Radovljica 859

Poceni prodaj LADO 1200, letnik 1976, motor v okvari ter prvo in zadnje STEKLO, rabljena VRATA, 2 glavi motorja za Lado 1200 in kiperbusch, star 1 leto, 40 odstotkov ceneje. Šoro, C. železarjev 33, Jesenice 860

Prodaj VISO RE 11, letnik 1983. Tel.: 37-341 861

Prodaj KOMBI imv, letnik 1976, registriran, za 550 SM. Ogled vsak dan po 15. uri. Džukanovič, Prešernova 23, Bled 863

Ugodno prodaj VAUXHALL chiveta, letnik 1976, registrirana do januarja 1990. Tel.: 064/621-023 864

Prodaj Z 101, letnik 1978, registrirana do avgusta 1989. Tel.: 88-114 866

Prodaj DIANO, letnik 1979, registrirana do oktobra. Informacije na tel.: 51-426 869

Prodaj Z 750 SC, letnik 1979, dobro ohranjen. Tel.: 48-109 876

Prodaj prednje STEKLO in desna VRATA za Z 750. Za Z 101 pa MENJALNIK. Tel.: 46-379 880

Prodaj SPAČKA, letnik 1976. Tel.: 39-997 883

Prodaj R 4, letnik 1977, karamboliran. Gabor, Na logu 16, Tržič - Loka 886

Prodaj nova sprednja BLATNIKA za R 18 TL. Tel.: 35-815 891

Prodaj FIAT 127, letnik 1978. Tel.: 70-301 897

Prodaj Z 101, letnik 1976, registrirana do oktobra 1989. Ogled v soboto in nedeljo v Smokuču št. 31, Žirovnica 901

Prodaj nov MOTOR BT 50. Tel.: 42-847, po 18. uri 903

Prodaj Z 101 GT, letnik 9/1984. Oman - Tavčar, Podlubnik 159, tel.: 064/622-917 906

Prodaj CITROEN GS palas, letnik 1976, registriran do novembra 1989. Informacije na tel.: 23-929 911

Prodaj CITROEN GS 1,3, letnik 1980. Informacije na tel.: 064/631-002, od 18. do 19. ure 913

Prodaj Z 750, letnik 1976. Škofjeloška 19, Kranj 916

Prodaj Z 750, starejši letnik. Florjan Gašperin, Rodine 6/a, Žirovnica 917

Prodaj JUGO 1,1 GX, letnik 1978. Tel.: 37-430, popoldne 918

### ZAPOSLOTITVE

Nudimo vam HONORARNO ZAPOSLOTITVE ob vikendih - DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE. Tel.: 38-206 154

Mladim osebam nudim honorarno DELO na terenu, visoka provizija - letna mrzlca. Tel.: 34-104, petek, od 20. do 22. ure 591

Potrebujemo več AKVIZITERJEV za prodajo atraktivnega artikla (niso knjige, ni kozmetika). Vladimir Pavlic, Zg. Pirniče 69, Medvode 873

V gostinskem lokalu v Kranju rabimo za jutranje delo honorarno ČISTILKO. Informacije na tel.: 47-584, dopoldne 879

Stalno honorarno delo v centru Kranjske gore nudimo vitalnemu upokojenku. Ponujamo odlično OD. Informacije vsak dan na tel.: 061/311-990, med 12. in 14. uro 892

Iščem izkušenega AKVIZITERJA - vodjo s svojo skupino za prodajo kovinske galanterije. Izplačilo takoj. Pavel Vodnjov, Alpska 13, Bled 893

DELO na dom sprejem. Zaželeno drobna dela, ni pa nujno. Možnost šivanja. Tel.: 83-281, od 6. do 14. ure 900

IZDELOVANJE drobne konfekcije dam v delo na dom. Šifra: MANJ ZAHTEVNO DELO 908

### ŽIVALI

Prodaj SIMENTALCA, starega 15 dni. Franc Mali, Zg. Duplje 42

Prodaj PRAŠIČA krmiljenega z domačo krmo. Krajnik, Breznica 5 791

6 mesecev brejo TELICO simentalco prodaj. Janez Rant, Suša 6, Gorenja vas 850

Prodaj 3 tedne staro TELIČKO simentalco. Bohinc, Glinje 6, Cerklje 862

Prodaj črno-belo TELIČKO, staro 10 dni. Tel.: 42-443 867

Prodaj polovico KRAVE. Marija Zorman, Praprotna polica 5, Cerklje, tel.: 42-438 868

Prodaj od 20 do 150 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 885

Prodaj 1 teden staro TELIČKO. Tel.: 80-755 905

### KUPIM

Kupim cca 300 kosov porolit OPEKE (večji format). Tel.: 45-678 848

Kupim starejšo ali novejšo GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE v Kranju ali Škofji Loki. Šifra: NAVEDITE CENO 877

Kupim rabljeno mizarstvo TRAČNO ŽAGO. Tel.: 69-876 882

Kupim STREHO za Z 128 11 GX in levo trikotno OKENICE. Hafnar, Škofjeloška 24, Kranj, tel.: 28-087 904

Kupim APN 6, starejši letnik ali samo ogrodje. Tel.: 58-245 910

### OBVESTILA

PONUJAM vam ugodno sodelovanje pri IZDELAVI elementov za palete. Informacije: Zupan, Retnje 35, Tržič, tel.: 57-491 153

Ugodno in kvalitetno izdelam novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezrenje 22, Podnart, tel.: 70-482 411

VODOINSTALACIJO NA NOVI HIŠI kot tudi razna popravila vam hitro in kvalitetno izdela obrtnik. Tel.: 28-427 666

Cenjene stranke obveščamo, da bo Gostilna Marinšek Marija v Naklem ZAPRTA od 25. do 19. 1. 1989. Se priporočamo! 846

Rajko Černilec iz Tavčajeve 7, Kranj obvešča, da bo prenehal svojo čevljarstvo dejavnost z 31. 1. 1989. Obenem se strankam zahvaljuje za večletno sodelovanje. 855

### OSTALO

Prodaj 3.000 kg SENA. Rudolf Ahlin, Log 15, Škofja Loka 870

Organiziram prodajo izvirnih izdelkov DOMAČE OBRTI in nudim POSLOVNI PROSTOR za trgovino, industrijsko prodajalno ali zastopstvo na periferiji Kranja. Šifra: KVALITETA 912

### OPRAVIČILO

Pri objavi V SPOMIN za pok.

Miloje-Mičota Ščekić

in

Zorano Kavčič, roj. Ščekić

je nastala neljuba napaka.

Pravilno se glasi: Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in Sekretariatu za notranje zadeve SO Kranj, ki se ju spominjate in obiskujete njun prerani grob.

Za napako se opravičujemo.

### ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

## KATARINE COF

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti.

### VSI NJENI

Virmaše, 18. januarja 1989

### ZAHVALA

Ob tragični izgubi ljubljenega moža, atija, sina, brata in strica

## MARJANA KAVAŠA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in znancem za pomoč, darovano cvetje, pisna in ustna sožalja. Še posebej se zahvaljujemo TOZD-u za PTT promet Domžale, pošti Komenda, ter pošti Cerklje za podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se tudi DO Titan in Stol iz Kamnika. Posebna zahvala g. kaplanu za lep pogrebni obred. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: žena Marta s sinčkom Sašom ter ostalo sorodstvo

### ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu od dragega moža, očeta, starega očeta in strica

## JOŽA TREVNA st.

se iskreno zahvaljujemo sosedom, krajanom KS Podnart, družbenopolitičnim organizacijam, zdravniškemu osebju bolnišnice Jesenice, pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi govornikom, ter gospodu župniku za lepo opravljen pogreb.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Ovsiše, Kranj, Ljubljana, Hüttenberg, 17. januarja 1989

### ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

## ANTONA DOLENCA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem, sodelavcem Alpska, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom ZD Železniki in g. župniku iz Selc za lepo opravljen pogreb.

VSI NJEGOVI

Stirpnik, 15. januarja 1989

### ZAHVALA

Bolečino, ki je ob smrti neizogibna, mora človek nositi sam.

Ob smrti našega dragega

## ŠAIPA NIKA IZETI

se zahvaljujemo dobrim sosedom za nesebično pomoč, g. župniku, pevcem za zapete žalostinke, kolektivu OŠ Ivan Grohar za izrečeno globoko sožalje in vsem, ki so kakorkoli pomagali in ga spremili na njegovo zadnjo pot.

VSI NJEGOVI

### ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice, sestre in tete

## VIDE VESTER

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu hotela Grad Podvin in SGP Gorenje Radovljica za cvetje in denarno pomoč, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lep pogrebni obred. Posebej se zahvaljujemo dr. Borutu Rusu, dr. Zaletelu in med. sestri Cilki za nudenje pomoči v času bolezni. Iskrena hvala tudi teti Majdi za nesebično pomoč v zadnjih dneh življenja.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Zg. Gorje, Bled, Zasip, 13. januarja 1989

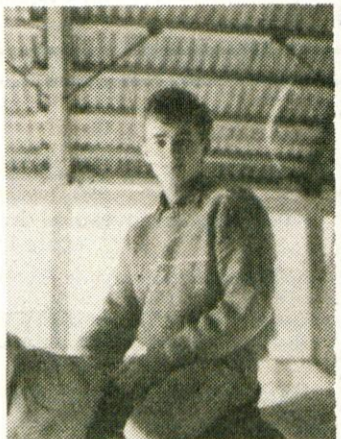
Vesele počitnice

# Še teden dni počitniških užitkov

Kranj, 24. januarja - Prireditve kranjskih Veselih počitnic so polno obiskane. Solarji bodo še ta teden uživali v športnih dejavnostih, kinu, drsanju, plavanju, jahanju, likovnem ustvarjanju, lutkovnih predstavah... Ko bi padel še sneg, bi bilo idealno!

Ena najbolj privlačnih novosti, ki sta jih kranjska mladinska organizacija in zveza prijateljev mladine vključili v letošnji počitniški program, je nedvomno tečaj jahanja v pokriti jahalnici Jahalnega centra Podvin. Vodi ga Irena Radženič, ki je nad odzivom kranjskih počitničarjev prijetno presenečena. Sprejela je 23 tečajnikov, pa bi jih spričo velikega zanimanja lahko še več, ko center ne bi imel le dveh vadbenih konj. Žal so morali nekaj ljudi odkloniti in jih napotiti v kranjski konjeniški klub, ki ima prav tako tečaje. Med počitniškimi jezdecami niso le srednješolci, čeprav je njihov najbolj pritegnila novost, temveč tudi majhni otroci, eni in drugi pa se na konjskih hrbtih zvrste v dveh dopoldanskih in dveh popoldanskih tečajnih urah, ki jih morajo včasih tudi malce podaljšati. In kaj pravijo tečajniki?

Tanja Kavčič iz Iskrine srednje šole pa dodaja: »Jahanje je kar dober nadomestek za zimске športne aktivnosti. Pošteno ti razgiba mišice. O ostalih počitniških dejavnostih pa ne vem dosti. V šoli je ves razred dobil en sam letak Veselih počitnic, tako da si ga niti pošteno ogledati nismo mogli. Ker imam ra-



da konje, sem takoj izbrala jahanje. To me tudi dovolj razvedri v teh zimskih dneh brez snega.«

Jahanje se nadaljuje tudi ta počitniški teden, prav tako igre z žogo v športni dvorani na Planini, ki se odpre že zjutraj ob 8. uri. Drsalnice zaživi že ob 9. uri, ob 10. pa se začne večina ostalih



dejavnosti: tedaj sta filmska in video predstava v kinu in klubu Carnium, plavanje v zimskem bazenu, že uro prej likovna delavnica v Kieselsteinu za tiste, ki ne marajo risanja in za one, ki jih mika video oblikovanje. V domu JLA bo ta teden od 9. do 12. ure razstava letalskih modelov, danes popoldne od 15. do 16. pa prikaz in tekmovalne avtomobilčke na daljinsko vodenje. Uro zatem bo tam tudi lutkovna predstava Gledališča čez cesto, že včeraj pa so odprli tudi foto razstavo. Počitničarjem torej tudi popoldne ni treba lenariti. V četrtek in petek bo v domu JLA tudi predavanje o gorah. Ves teden bodo tam tudi ure računalništva. Mlajši so povabljeni na uro pravljic v Pionirsko knjižnico jutri ob 16. Kaže, da edinole s tečajem smučarskega teka, ki je bil predviden vsako dopoldne v športnem parku, ne bo nič.

D. Ž. Zlebir

»Zadnji šolski dan smo se z nekaj sošolci domenili, da se udeležimo jahalnega tečaja, kaj bi drugega delali v počitnicah, ko ni snega,« je svojo odločitev za počitniško jahanje utemeljil srednješolec Jože Šink. »Tečaj stane okoli 150 tisočakov, ne zdi se mi predrag, čeprav sem zanj odšel vso štipendijo. Rad imam konje in rad bi se naučil jahanja, najprej na začetnem tečaju, potem pa pojdem še v nadaljevalnega.«

Pri Globočnikovih v Trziču

# Oblačila za šport in planinstvo

Trzič, 20. januarja - Zakonca Zdenka in Matjaž Globočnik, oba nekdanja športnika, sta se lotila izdelave oblačil za razne športne dejavnosti in gibanje v gorah. S svojimi izdelki, ki ne zaostajajo za tujimi niti po kakovosti materialov niti po sodobni izbiri oblik in barv, opremljata vrsto športnih klubov. Zaenkrat je moč kupiti oblačila z znanko GT SPORT v mali trziški prodajalni, že letos pa nameravata znatno odpreti trgovino v novem prodajnem centru na Bledu.



ko ogrozi rezultat oziroma varnost uporabnika. Če se oblačila dobro obnesejo pri športnikih, ki nekaj veljajo, seveda po njih raje sežejo tudi ljubitelji rekreacije.«

Razen oblačil za smučarske tekače, atlete, veslače in kolesarje pri Globočnikovih izdelujejo drese za hokejiste in triatlonce ter veleslalomске kombinzone in golenske ščitnike za alpske smučarje. Posebnost so oblačila za gibanje v alpskem svetu, ki jih odlikujejo sodobni materiali in kroji. Sedaj nastaja v delavnici nova kreacija vetrovka za serviserje Alpine. Spomladi bo naprodaj nova kolekcija oblačil za igralce tenisa. Zerkat je moč najti Globočnikove izdelke v njihovi trgovini na Trgu svobode 16 v Trziču, od letošnjega poletja naprej pa jih bodo verjetno že ponujali v novi prodajalni na Bledu.

Stojan Saje

ne anorake in drugo, proizvodnjo pa smo razširili še na oblačila za druge športe.«

Pomemben je vsak šiv na obleki

Oblačila iz Globočnikove delavnice so že preizkusili mnogi športniki. V njih je odšla Anica Jerman iz Trziča na svetovno atletsko prvenstvo veteranov lani v Italijo, jugoslovanski veslači so tekmovali na olimpijskih igrah v Seulu v dresih z oznako GT SPORT, naše alpiniste so med nedavno uspešno odpravo na Čo Oju varovale pred mrazom in vetrom bunde, hlače in zaščitne rokavice, kolesar Pintarič iz ljubljanskega Roga že uporablja specialni letni dres in sodeluje pri razvijanju zimskega dresa, sedaj pa v delavnici Globočnikovih pripravljajo jopič in krovnico za kajak za evropskega prvaka v veslanju s kanujem Jelenca.

»Z ženo se zavedava,« razlaga sogovornik, »da brez vlaganja v vrhunski šport in brez stikov s športniki ter trenerji ni moč doseči razvoja pri izdelavi oblačil. Skupno iščemo nove rešitve, obenem pa slediva tujim trendom na tem področju. Pri izdelkih za vrhunske športnike ali alpiniste je namreč v ospredju njihova uporabnost; pomemben je vsak šiv, saj slaba obleka lah-

Verjetno je k odločitvi za izdelavo športnih oblačil zakonca Globočnik znatno pripomogla njuna športna preteklost. Danes 33-letni Matjaž je dolga leta tekmoval v motokrosu, že kot mladinec pa je bil uspešen v alpskem smučanju. Zdenka Kurnikova je vztrajno veslala in kar dvanajskrat osvojila naslov državne prvakinje. Kot študenta fakultete za telesno kulturo in kot tekmovalca sta se spoznala z marsikaterim problemom, ki jih imajo športniki zaradi neustreznih oblačil.

»Kadar oblikujejo specialna športna oblačila za posamezne vrste isti ljudje, kot krojijo, na primer, serijske spalne srajce,« razmišlja Matjaž Globočnik, »so mnogi izdelki tudi neuporabni. Prav pomanjkanje sodobnejših oblačil za športnike in planince na domačem trgu naju je spodbudilo, da sva se lotila dokaj zahtevne naloge. Prve izkušnje sva si nabirala z izdelavo trakov za igralce tenisa. Potlej je v domači delavnici nastal prvi športni dres, ki ga je potreboval moj brat Tomaž v planiški šoli za smučarje tekače. Pred dobrim letom sva začela izdelovati oblačila še za druge tekmovalce; doslej sva opremila tekače iz smučarskih klubov iz Ljubljane, Dola pri Litiji, Hoč, Kranjske gore in drugih krajev. Za tekače izdelujemo kombinzone, tekmoval-

# Pristava bo dobila ulice

Trzič, januarja - Ko se naselje razširi in zgosti, ko je večino hiš že težko najti, je treba misliti na ulice. Pristava pri Trziču jih bo v kratkem dobila.

Kar 136 hišnih števil je imela Pristava in 19 odstotkov vseh je imela pristavek "a", "b", "c" in tako naprej. Vas se je pač gradila in širila, kot povsod drugod in bolj, ko so nastajale težave s številskimi in dodanimi črkami abecede, bolj je vse klicalo po novi ureditvi. Dani so bili predlogi in novembra lani so jih vaščani po enomesečni javni razpravi potrdili. Pristava bo dobila pet ulic.

Mlaka se bo reklo zaselku na levem bregu Trziške Bistrice, Podvasca pa novemu naselju nad cesto Trzič - Križe, tako kot vaščani ta dva dela vasi že od nekdaj imenujejo. »Ena od ulic bo nosila ime Pot na polje - tudi temu predelu vaščani že od nekdaj pravijo tako, glavna cesta skozi Pristavo in hiše ob njej pa bodo poimenovane Pristavska cesta.

Ena od ulic bo Purgarjeva uli-

ca, poimenovana po priimku stare pristavske družine, ki je med NOB dala šest življenj: štirje, oče Jožef in sinovi Jožef, Peter in Maks so bili kot talci ustreljeni v Bistriškem klancu 28. julija 1942, sina Rudolfa so okupatorji ujeli kot partizana in ga že leta 1941 ustrelili v Begunjah, sin Albin pa je julija 1942 bil ustreljen kot talec na Čegeljšah.

O poimenovanju ulic na Pristavi bo dokončno sklepal se zbor krajevnih skupnosti občine Trzič na prvi naslednji seji.

D. Dolenc

GLASOVA ANKETA

# Dražji bencin - dražje vse

Dolgo so obljubljali to zadnjo podražitev bencina. Nekaj večerov so bile dolge vrste pred črpalkami, češ zjutraj bo pa zares dražje, toda zgodilo se je tako, kot se je že večkrat: najprej so povišali pokojnine, potem pa udarili z bencinom. Ljudje so že kar vajeni in jih je ob vsakem povišanju pokojnin le še strah: »Kaj bo pa zdaj šlo gor?« Tokrat so ga pošteno podražili, za 28,6 odstotka v povprečju, najbolj pa kurilno olje, kar za 34,6 odstotka. Ekonomisti so hitro izračunali, da smo si lani maja za svoj povprečni zaslužek lahko privoščili 520 litrov super bencina, za novembrski, izplačan decembra, pa si ga bomo lahko le še 506 litrov. Kje so časi, ko je bil navadni bencin po 107, super pa po 113 din? Niso daleč, tako poceni je bil še pred slabimi 4 leti, 1. januarja 1985. Od takrat pa je skakal kot kobilice in bil tudi nenasičen kot kobilice. Še pred letom dni smo dali za liter super 700 din! Pa naj bi bil dražji, če državna blagajna ne more drugače priti do denarja, a kaj ko prav bencin potegne za seboj prav vse in ne bo stvari, na katero zadnja podražitev ne bi vplivala. Se bomo zato kaj manj vozili?



Zdravko Knific, zasebni šofer s Posavca: »Ze zdaj so prevozi tako dragi, da si komaj upa računati. Raje pelješ vsaj malo ceneje, da imaš le delo. Tovornjak, če en dan stoji, pomeni čisto izgubo. Če peljem s 7-toncem z Jesenic v Ljubljano, stane 25 do 30 starih milijonov, kar je že zdaj, po stari ceni bencina, silno drago. A ceneje ne morem; ko grem na črpalko, dam za tank bencina 20 milijonov, moram pa računati tudi amortizacijo, olje, popravila, svoj čas. Ne razumem, ves svet bencin ceni, mi pa ga dražimo.«



Ivanka Vrhek z Okroglega: »To podražitev smo pričakovali, a smo le upali, da ne bo tolikšna. Hudo nas bo udarila. Na izlete gotovo ne bomo hodili, v službo pa ne moremo drugače, kot z avtomobilom. Mi z Okroglega imamo najbližjo avtobusno postajo šele v Naklem, in ker delava oba z možem v Iskri, se nama bolj splača peljati v službo kar z avtom. Če bi živeli v mestu, bi se avtu lahko odrekli, tako pa moraš spotoma še nabaviti za-

dom, po vseh opravkih moraš z avtom, pa tudi zdravnik ne pride več na dom.«



Jože Zupan, šofer avtobusa iz Prebačevega: »Ze teh nekaj dni se opazi, da se ljudje več vozijo z avtobusom, kot prej, ko bo slabo vreme, jih bo pa še več. Zdi se mi, da bencin proti drugim stvarim, kot so na primer prehrambeni artikli in tehnično blago, še niti ni tako zelo drag. Pri nas stane vožnja z lokalcem še vedno 1000 dinarjev, ta cena velja že od 1. decembra, žeton pa 700 din. Ta cena, če se neko pelje od začetne do končne postaje, to je od Globusa do Hrastja, niti ni visoka, če pa se neko pelje le postajo, dve, je pa že drago. Vendar pa se vsaj tri četrtine potnikov poslužuje žetonov, veliko pa jih ima mesečne karte, kar jim vožnjo občutno poceni.«



Metod Grašič, prodaja gradbenega materiala KŽK v Hrastju: »Ob podražitvi bencina podjetja hitro reagirajo in gradbeni material že prihaja po novih cenah. Prevozne storitve so bile zdaj že nizke, to moramo priznati, ker so se medtem že podražile vseh vrst obrtne storitve, gume, maziva in podobno, bencin pa je bil le še pika na "i" in prevozni stroški bodo zagotovo kar blizu 50 odstotkov dražji, kar bo močno vplivalo na končno ceno blaga. Če je bil zdaj odvisni strošek 1,5 odstotka, bo zdaj 0,75 odstotka višji. Ta odstotek bo kasneje, s podražitvami materialov padal in poskočil spet z novo podražitvijo bencina.«



Lado Prosen, upokojenec z Oreha pri Kranju: »Name direktno podražitev bencina ne bo veliko vplivala, kajti vozim se le s kolesom in avtobusom. Z v Kranju imam mesečno vozovnico, me pride najceneje. Hude podražitve pa bo višja cena bencina potegnila za seboj. Dražja bo hrana, dražje bo vse, in človek se le sprašuje, kam nas bo to pripeljalo.«

D. Dolenc

# O varstvu pred plazovi šele februarja

Ljubljana, 20. januarja - Letošnji dan varstva pred snežnimi plazovi, redno izobraževalno akcijo v organizaciji komisije za vzgojo in izobraževanje pri Planinski zvezi Slovenije in Gorske reševalne službe, so zaradi pomanjkanja snega že drugič preložili na poznejši datum. Organizatorji so se odločili, da bo tokratno srečanje šele prihodnji mesec, 25. in 26. februarja 1989.

V teoretičnem delu tečaja se bodo udeleženci spoznali s sestavo snega in njegovo preobrazbo zaradi vremenskih vplivov, načeli varne hoje v plazovitem svetu, načinom ukrepanja ob sprožitvi plazu in ukrepi za pomoč onesrečenim. Ogledali si bodo tudi film o nevarnosti plazu za smučarje. V praktičnem delu bodo sledili prikazu iskanja onesrečenec v plazu, reševanja z lavinskim psom in oskrbe ter transportiranja onesrečenec. Za koristno izobraževanje, ki bo v republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah, se zainteresenti še vedno lahko zanimajo in prijavijo v upravi PZS, Dvoržakova 9 v Ljubljani.

S. Saje

# Biljard turnir pri Johanci

Gostilna Pri Johanci v Britofu pri Kranju, pripravlja v soboto in nedeljo, 28. in 29. januarja, drugi veliki turnir ameriškega biljarda.

Turnir bo pripravljen na sedmih mizah in v eni neločeni skupini. Prijave iz sprejemajo, zadnji rok pa je uro pred pričetkom turnirja, ki se bo pričel v soboto ob 11. uri.

Glavni pokrovitelj, ki bo prispeval tudi prvo nagrado dva in pol milijona pa je pivovarna Union. Vse ostale informacije lahko dobite Pri Johanci v prostorih biljard kluba.

GS

Več kot 350 ur prostovoljnega dela

# V Volči imajo sneg

Volča pri Poljanah, 21. januarja - Letošnja zelena zima jo je vsem smučarskim navdušencem, zlasti pa še otrokom, ki so prestopili že drugi teden počitnic, resnično zagodla. Snega niti na naših višje ležečih smučiščih ni za solidno smuko, kaj šele v dolinah, kjer na zimo spominja samo ivje, dokler ga ne stopi sonce. Vendar pa so tudi tod redke izjeme. Poljska mladež, recimo, se lahko s smučmi zapelje po čisto pravem snegu...



Brane Krek in Tone Kos

No, čisto pravi tale sneg ni, mu je pa karseda podoben. Na hrib, ki ga je radodarno odstopil Zdravko Kokalj iz Volče, so ga "nastreljali" s snežnim topom. Tone Kos iz Delnic, ki je skupaj z Branetom Krekom iz Volče najbolj zaslužen za belo veselje, pripoveduje.

»Pred dvema tedna smo začeli z umetnim snegom prekrivati 22-metrsko skalalnico, na kateri sicer vadijo pionirji kluba Alpina, obenem pa smo zasnežili še pobočje ob skalnici. Dobili smo približno 200 metrov dolgo progo, primerno tudi za manjše slalomске tekme. Te dni bomo še nekoliko podaljšali iztek, ki je za skakalce prekratek, ter postavili vlečnico, last vaščanov iz Volče.«

Smučarski navdušenci so doslej za zasnežitev skalalnice in smučarske proge ob njej opravili več kot 350 ur prostovoljnega dela. Na roko so jim šle tudi nekatere organizacije in društva. Tako je organizacija Šport in rekreacija iz Škofje Loke, s katero ima Tone Kos sklenjeno pogodbo za vzdrževanje žičnic na Starem vrhu in Soriški planini, posodila snežni top. Poljski gasilci so odstopili črpalke za črpanje vode, Rudnik urana Žirovski vrh agregat, Termika je prispevala nekaj nafte zanj. Vse drugo (tudi bencin za črpalke) so opravili Tone Kos, Brane Krek in nekateri drugi vaščani ter skakalci.

»Sneg bo zdržal do daljše odjuge,« je še povedal Tone Kos.

H. Jelovčan